

CANARA COLLEGE

Managed by Canara High School Association, Mangaluru

Re-accredited by NAAC and Affiliated to Mangalore University

Our Founder

MANGALA

47th Edition
Annual Magazine 2019-20

Published by :

Principal Canara College
Mahatma Gandhi Road, Kodialbail
Mangaluru - 575 003, D. K. District, Karnataka

Photography :

Documentation Committee
Canara College Mangaluru

Cover & Inner Page Design :

Sindhu Mudrana

Printed by :

Sindhu Mudrana

No. of Pages :

158

Year :

2019-20

Editor in Chief :

Dr. K.V. Malini, Principal

Editor :

Mr. Pramod Kumar P.S., Dept. of English

Associate Editors :

Mrs. Vani U.S., H.O.D. Kannada

Mrs. Rithika Das, Dept. of English

Dr. Shanthala Vishwas, H.O.D. Samskrith

Mrs. Sujatha G. Nayak, Dept. of Hindi

Mrs. Rajyalakshmi, Dept. of Computer Science

Miss Madhushree, Dept. of Botony

Mrs. Rekhadevi, Librarian

& Kamana Billu Team

Student Editors :

Miss Sahana, III B.Com. 'C'

Miss Vaishnavi, II B.Com. 'B'

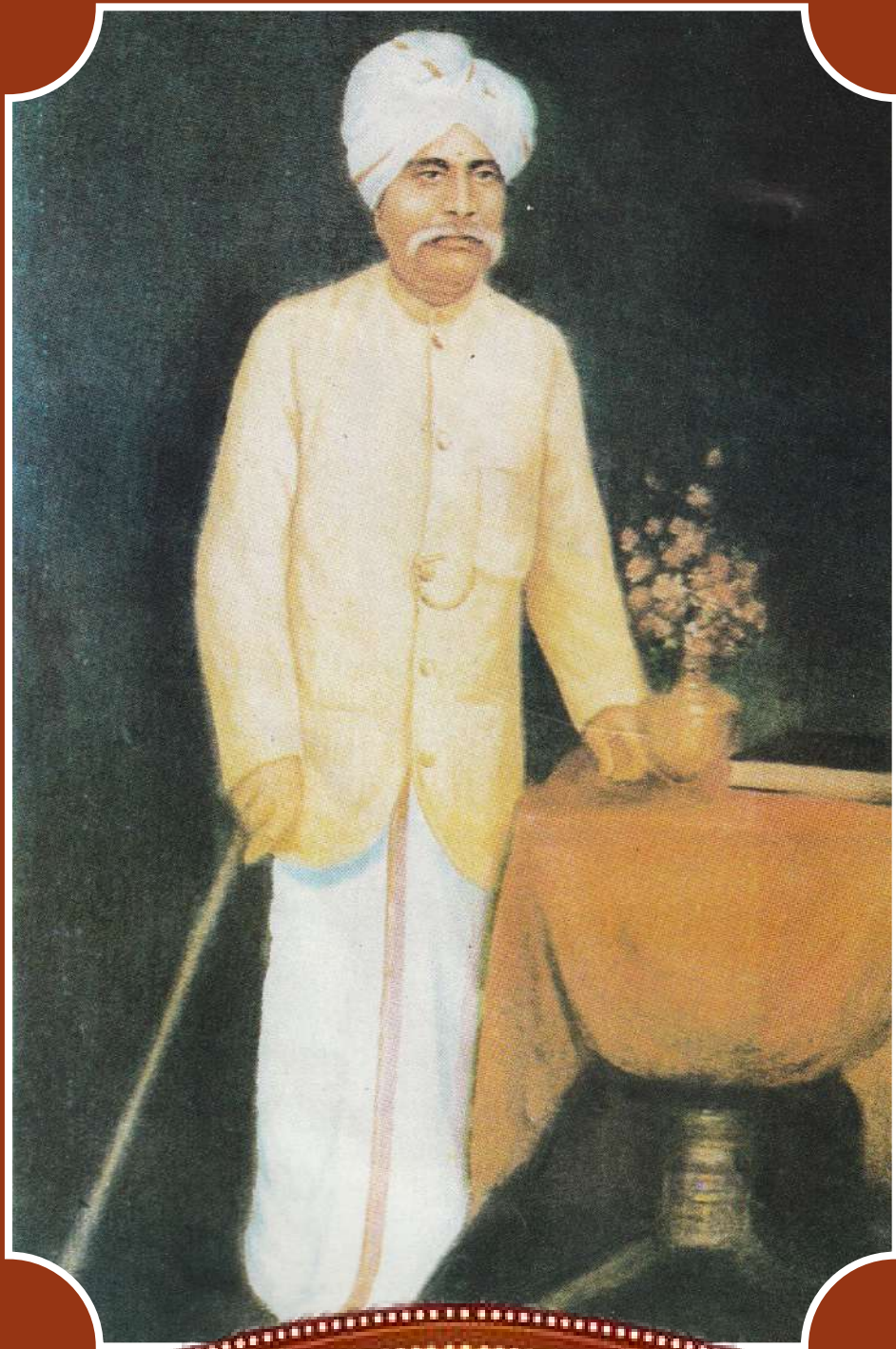
Mr. Vaishnav Prasad, III BBA

Print & Design at :

Sindhu Mudrana, Alake, Mangaluru

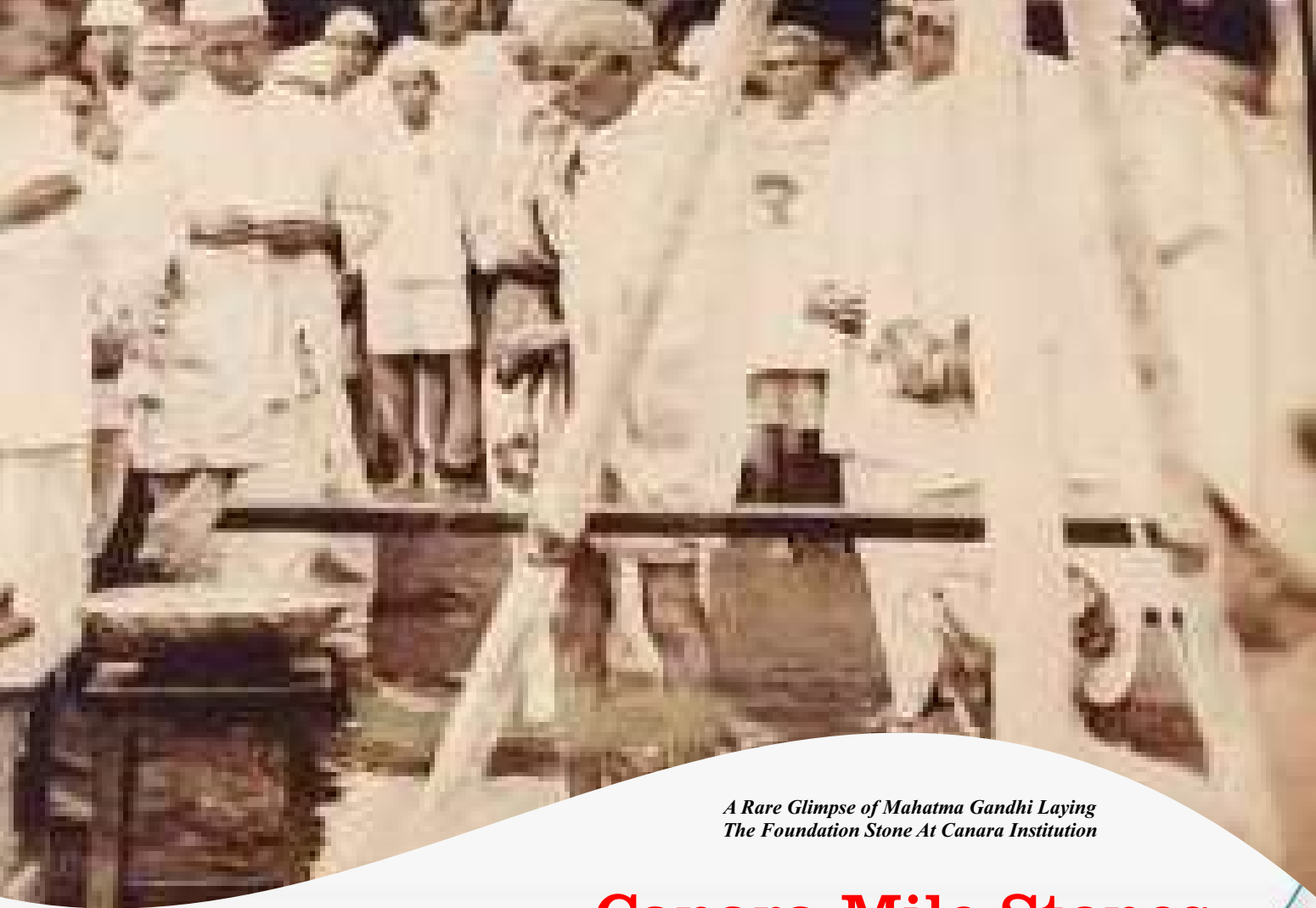

Our Founder

Ammembal Subba Rao Pai
(1852-1909)

*A Rare Glimpse of Mahatma Gandhi Laying
The Foundation Stone At Canara Institution*

Canara Mile Stones

Where there is no struggle there is no strength; every step towards a cause requires sacrifice, struggle and the tireless exertion and passion of dedicated individual. These words justly portray visionary Sri. Ammembal Subba Rao Pai, an incredibly pragmatic personality who was instrumental in rendering valuable headship to the stalwart foundation of CANARA institutions in Mangalore. Sri Ammembal Subba Rao Pai laid a strong foundation with the strongest desire and instinct to develop a concern for fellow human beings with a view to make changes to remove hardship and to work with a sense of service and dedication. The CANARA edifice is thus standing on the founding principles of progressive leadership and remarkable adaptability to the changing environment.

On 19 November 1852, a legend christened Ammembal Subba Rao Pai was born. This star went ahead and created a universe of its own which emanates radiance in the form of talented individuals and shall continue to emanate this radiance for time immemorial. It all started with the inception of Canara Bank which is undoubtedly one of the prime banking institutions of the country. There was no looking back after this. Canara family just began growing exponentially with the establishment of the Canara Educational Institution viz., Canara Girls' High School and Canara College. Each venture was an evolutionary step and a milestone in itself.

Canara college has emerged to be a prestigious institution owned and run by the Canara High School Association, Mangalore. Started in the year 1973, the course has now been recognised and identified as a premier institution on account of excellent teaching faculty and remarkable results in the Public Examinations. It has to its credit, the honour of having secured more than 100 ranks and many more laurels and accolades. The journey continues at the same. The students move out of the portals of this edifice of learning moulded into promising and responsible citizens.

The foundation stone of Canara college building was laid on 12th July 1972 by Dr.A.R Pai, Senior Life member of the college committee. The college is indebted to its past President, Late V. Gopal Krishna Nayak, who was instrumental in the construction of the new building for the three High Schools, Junior College and the present Under Graduate College as well. The building was declared open by Mr. Holck Larsen of Larsen & Toubro Ltd.

The college aims not merely to provide university education but also equips the students to triumphantly conquer challenges in life's journey. The college lays great stress on the development of character and discipline among the young students so that they are shaped to be worthy citizens of our country. Today we can proudly say that canara college is a name to reckon with in the district of Dakshina Kannada. Some leaders are born while a majority have emerged as leaders at Canara. With these leadership skills Canarites have spread their wings far and wide into almost all the dimensions of society. No field is left untouched and unexplored.

Canara has thus instilled the core values in every student. The Pancha Sheela - Shraddaha (faith), Jijnasa (Love of knowledge), Shakthi (strength), Samyama (self-control) and Seva Nishte (service) are deeply rooted in the hearts of Canarites.

Moving ahead the College is all set to reach the zenith of core curriculum aiming to provide quality post graduation education to deserving aspirants in the near future. As the saying goes, "The foundation of every state lies in the education of its youth", Canara college has been preparing students to be educationally strong and culturally vibrant with an undertaking to work with dedication towards preserving and strengthening the integrity of the Nation. The faculty is committed to grooming candidates into quality individuals bestowed with knowledge and ethics thereby promoting innovation and service to society. Further the college is progressing towards the realisation of a worthy goal of attaining an autonomous eminence which shall certainly be another feather in the glorious cap of our Alma - Mater. Let us all be proud to be associated with Canara.

PILLARS OF CANARA MANAGEMENT COMMITTEE

Sri S. S. Kamath, B.Com. F.C.A.
President

Sri M. Annappa Pai, B.E.
Vice President

Sri M. Ranganath Bhat, B.Tech.
Hon Secretary

Sri M. Sudhir Pai
Correspondent

Sri P. Gopalakrishna Shenoy, B.E.
Vice President

Sri M. Vaman Kamath, M.Com., F.C.A.
Alternate Treasurer

Sri M. Padmanabha Pai, B.E.
Member

Sri M. Ganesh Kamath, B.Sc.
Member

Sri K. Sudhakar Pai, B.E.
Member

Sri Basti Purushotham Shenoy, B.Tech.
Member

Dr. P. Umananda Mallya
M.B.B.S., M.D., M.S.(Ortho)
Special Invitee

Sri Gopalakrishna Shenoy
Member

Sri K. Suresh Kamath, B.Com., LLB
Special Invitee

Sri Shrikant Pai Kasturi, B.E.
Member

Sri M.M. Kamath, B.E.
Special Invitee

Dr. K. V. Malini
M.Sc., Ed., Ph.D.
Principal

Mrs. Vani U.S.
Student Welfare Officer

Dr. Prashanth Bhat
Student Welfare Officer

Mrs. Prathima Baliga
Student Welfare Officer

Dr. Ganesh Shetty
Staff Secretary

वदनं प्रसादस्सदनं सदयं हृदयं सुधामुचो वाचः ।
करणं परोपकरणं येषां केषां न ते वन्द्याः ॥

Message

I am glad that your college is publishing the Annual Magazine 'Mangala' for the year 2019-20. My best wishes to all those are involved in the publication of the said magazine. An Annual Magazine is an essential part of an educational Institution since it gives an opportunity to the students to blossom in their intellectual creativity. From that point of view, it is invaluable. This is not withstanding the diversions they have from T.V, the internet facilities, the variety of websites which are open to them and the mobile phones. Your magazine has been good in the past and I wish all the contributing students to 'Mangala' all the best in maintaining the high standard it had in the past. My good wishes also go to the editorial board.

Sri S. S. Kamath
President
Canara High School Association

उद्यमः साहसं धैर्यं बुद्धिः शक्तिः पराक्रमः ।
षडेते यत्र वर्तन्ते तत्र देवः सहायकृत् ॥

Message

I am very happy to note that the annual magazine 'Mangala' is being published this year too. The year has seen a lot of activities happening. It is a sense of satisfaction when I see the students and faculty complementing each other in their respective roles to achieve what Canara has always strived for – to create individuals who possess the qualities of integrity and Values in life and is employable. Covid times have not dampened the spirits of educating and I see a new interest to learn the new teaching methods on online platforms. I firmly believe that we should welcome change with open arms and that is what Canara College is doing. My best wishes to the entire Canara College family for having rising up to the occasion. My appreciation to Mrs. Malini for having done an exemplary job as Principal of the College.

Sri M. Ranganath Bhat
Honorary Secretary

वज्रादपि कठोराणि मृदूनि कुसुमादपि ।
लोकोत्तराणां चेतांसि को हि विज्ञातुमर्हति ॥

Message

It gives me immense pleasure to convey my message for the issue of the College magazine. It is my firm belief that no institution can produce good students only through its grand and beautiful buildings; rather it is the devotion of teachers, strict academic discipline, quality of education and enthusiastic participation of parents and students and their achievements that bring applause and admiration for the institution. I believe that it is the people who build an institution.

The contents of the magazine bring out the academic achievements and involvement of the students and the teaching faculty in co-curricular and extra-curricular activities. The magazine also gives a panoramic view of the College as a Centre of Learning.

Globally, education is changing rapidly and in this world of changes and challenges, demands for quality education are also increasing. The same is reflected in India with the Government coming out with the New Education Policy with radical changes in the ways education is imparted and the contents thereof are seen. Our College is trying its best to come out with the best possible options to face these challenges and fulfill all coveted needs for commendable and quality education.

The College also gives importance to practical issues with the students given the recourse of learning through Finishing School Concept wherein practical issues related to Accounting, Banking, Taxation, Law, and the like are conveyed effectively. Along with curricular activities, stress is also given to character building activities. The idea and concepts for which 'Canara' stands are beautifully expressed in the thoughts of the students. I cordially felicitate the students, the staff and the Principal who have strived to bring out such a splendid magazine.

I pray to the Lord Almighty that He may enable us to impart quality education to our students so that they succeed in future pursuits of life.

Sri M. Sudhir Pai
Correspondent

यथा चिंतं तथा वाचो यथा वाचस्तथा क्रियाः ।
चित्ते वाचि क्रियायां च साधूनामेकरूपता ॥

Message

It is with a sense of great honour and pleasure that we are placing Mangala 2019-20 into your hands. The annual magazine presents an intimate, timely, and honest portrait of the college that helps the public to better know about the institution. Mangala 2019-20 has brought out the creativity of students and provides them a platform to express their idea, views, thoughts and observations.

Today we live in a world where students interact with digital technologies from a very early age. More communication and information access hasn't improved lives as we thought it would. It is inevitable that digital technologies have made it more difficult for us to stay on task and devote continuous attention. Technology makes it possible to never have to pick up a pen or pencil. Besides, these days, creative writing has fallen to the wayside in academic activities. Because of hectic academic calendar, educators' lack of time to dedicate to the subjects, learners are no longer being challenged to find their creative writing skills in the classroom.

Francis Bacon once said, "Reading maketh a full man; conference a ready man; and writing an exact man." The magazine has made an earnest attempt in this direction and it has motivated students to read and write more. The essential purpose of Mangala, is to unleash a wide spectrum of creative skills ranging from writing to editing and even in designing the magazine. The assemblage of articles for the College Magazine is no cakewalk. I express my appreciation to all the authors because their write-up holds mirror to the creativity and performance through the course of one year. It is their willingness to share knowledge, concerns and special insights with fellow beings that has made this magazine possible. I am mighty pleased at the contribution of Canarites.

I shall be failing in my duty if I do not acknowledge the editorial board for their meticulous work in bringing out this magazine as a snapshot of all the activities and advancements in 2019-20 academic year. I congratulate the entire team for their hard work and dedication in making Mangala 2019-20 a pleasurable reading experience.

My sincere thanks to the management, teaching & non teaching staff and students for their constant support and encouragement

THANK YOU ALL

Dr. K. V. Malini
Principal

Teaching Staff

Dr. K. V. Malini
Principal

Dr. Bhuvana Ramachandran
Head, Dept. of English

Mr. Pramod Kumar P.S.
Dept. of English

Mrs. Rithika Das
Dept. of English

Mrs. Vani U.S.
Head, Dept. of Kannada

Mrs. Thara Kumari
Dept. of Kannada

Dr. Kalpana J. Prabhu
Head, Dept. of Hindi

Mrs. Sujatha G. Nayak
Dept. of Hindi

Dr. Shanthala Vishwas
Head, Dept. of Sanskrit

Teaching Staff

Dr. Prashanth Bhat
Head, Dept. of Economics

Mrs. Savitha
Dept. of Economics

Mrs. Savitha G.
Dept. of Economics

Dr. Ganesh Shetty
Head, Dept. of Political Science

Dr. Ashakiran Pakkala
Head, Dept. of Physics

Mrs. Sukhalatha
Dept. of Physics

Dr. Yashodhara
Dept. of Physics

Dr. Ravish Pattaje
Dept. of Physics

Mrs. Sandhya B.
Head, Dept. of Chemistry

Mrs. Roopashri K. P.
Dept. of Chemistry

Miss. Vindya B. B.
Dept. of Chemistry

Miss. Soujanya D.
Dept. of Chemistry

Teaching Staff

Dr. Premalatha V.
Head, Dept. of Mathematics

Miss Keerthi K.
Dept. of Mathematics

Mrs. Poornima
Dept. of Mathematics

Miss Madhushree
Head, Dept. of Botany

Mr. Manohar Acharya
Dept. of Botany

Miss. Nishvitha Shetty
Dept. of Botany

Mrs. Sushama C.
Head, Dept. of Zoology

Mrs. Pushpanjali S.
Dept. of Zoology

Mrs. Dejamma A.
Head, Dept. of Commerce

Mrs. Anusuya Bhagavath
Dept. of Commerce

Mrs. Seema Prabhu S.
Dept. of Commerce

Mrs. Sushma R. Shetty
Dept. of Commerce

Teaching Staff

Mrs. Smitha M.
Dept. of Commerce

Mrs. Usha Nayak
Dept. of Commerce

Mrs. Ashalatha
Dept. of Commerce

Mrs. Laveena S. Noronha
Dept. of Commerce

Mrs. Vinoda V. Nayak
Dept. of Commerce

Mrs. Rashmi
Dept. of Commerce

Mrs. Jayashri Shetty
Dept. of Commerce

Mrs. Swathi Nayak
Dept. of Commerce

Mr. Ashwil Karkera
Dept. of Commerce

Ms. Kavyashree
Dept. of Commerce

Mrs. Pushpalatha
H.O.D., Dept. of
Business Administration

Mrs. Dhanyashree
Dept. of Business Administration

Teaching Staff

Mrs. Laxmi Hegde

Dept. of Business Administration

Mr. Hardik Chauhan

Dept. of Business Administration

Miss Priyanka

Dept. of Business Administration

Mrs. Shilpa Bhat

Dept. of Business Administration

Mrs. Jayabharathi K. P.

Head, Computer Science

Mrs. Babitha S.

Dept. of Computer Science

Mrs. Prathima Baliga

Dept. of Computer Science

Mrs. Rajyalaxmi

Dept. of Computer Science

Mrs. Adithi Nayak

Dept. of Computer Science

Mrs. Vijetha Bhat

Dept. of Computer Science

Mrs. Shailaja Kumary

Dept. of Computer Science

Mr. Avinash

Director of Physical Education

Teaching Staff

Mrs. Aparna Kamath
Head., PG Dept. of Commerce

Miss Megha Kamath
PG Dept. of Commerce

Mrs. Archana Kamath
PG Dept. of Commerce

Mrs. Ashajyothi
PG Dept. of Commerce

Non teaching Staff

STUDENTS WELFARE COUNCIL

Students' Council Office Bearers

Ms. Bindiya S Shet
III B.Com. A
President

Ms. Pooja Bhaktha
III B.C.A.
Vice President

Mr. Shashwath K Nath
III B.Sc. (PMC)
Secretary

Ms. Madhumitha
II B.Com. B
Joint Secretary

Orientation and induction ceremony of First Year Degree Student

Serial Dibbana

Student Welfare Council Inauguration

STUDENT WELFARE COUNCIL

Gurupurnima Celebration

Awareness Program- Rain Water Harvesting

Commemoration of Kargil Vijay Diwas

Campus Cleaning Programme

Independence Day Celebration 2019

Rakshabhandan 2019

Krishnashtami Celebration 2019

STUDENT WELFARE COUNCIL

Samaroha 2K19

Extension Activity – Making of Paper Bags
at Chethana Child Development Centre

Talk on Drug Awareness and Cyber Crime

Launch of Tourism Logo

Plog Run – An Extension activity under Swacch Bharath

Sharada Pooja Celebration - 2019

SAVE-400-A mission on road safety

STUDENT WELFARE COUNCIL

Union Day Celebration

47th Annual College Day Celebration

47th Annual College Day Celebration

Celebration of National Youth Day

Book Exhibition on Swami Vivekananda

National voter's day

Republic Day Celebration

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL (IQAC)

Efficiency Enhancement Workshop on *Building Capacity, Enhancing Efficiency and Accomplishing Effectiveness* for the Administrative and Support Staff by Prof. Dr. Sudhir Raj K.

Motivational Workshop on *Strive for Excellence : Teacher Reinvent Yourself* for the Teaching Faculty by Prof. Gerard D' Souza.

The Role of Determination, Innovation and Professionalism in Management Graduates for BBA students by Dr. Amitabh Anand

Awareness Talk on *Dengue Prevention and Control* by Mr. JayaramPoojary, Retd. District Health Supervisor, Mangaluru

Felicitation to Prof. P. SubrahmanyaYadapadithaya, Hon'ble VC, Mangalore University

An Orientation Workshop on Innovative and Impactful Digital Learning with Massive Open Online Courses (MOOC)

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL (IQAC)

Observance of Vigilance Awareness 2019

Celebration of Rashtriya Ekta Diwas

Founder's Day Celebration 2019

IQAC Advisory Meeting

Staff Appreciation Day 2020

Spiritual Discourse on *Values and Ethics in Profession :
From Effectiveness to Greatness* by Pujya Sri Sharad Vihari Dasa

Farewell to Mrs. Kasthuri K., Administrative Staff.

Staff Outing to Relax Leisure Park at Uppinakote, Brahmavara

DEPARTMENT OF ENGLISH & ENGLISH ASSOCIATION

Inauguration- Envision 2019

Prof. Santhosh Rebello - Resource Person and Inaugurator

Inauguration -One-Day Workshop for second semester CBCS

Sri. S R Vijayashankar, The Chief Guest and Inaugurator

Extension activity at Govt. Primary School, Mannagudda

Extension activity at Govt. Primary School, Mannagudda

DEPARTMENT OF KANNADA & KANNADA ASSOCIATION

Guest Lecture on Sahithya Mattu Vidyarthi

Guest Lecture on Mobile Banking

University Level Conference on *MangalamukhiyaraBaduku- Bavane* : OnduSamajika Kalakali Mattu Drishtikona

Seminar on GST For IB.com Students By.Mr.VenkateshNayak

Field visit to the residence of M Govinda Pai in Manjeshwar

Extension program at Govt. High School Bokkapatna, Mangalore

Extension Programme at Govt. High School Bokkapatna, Mangalore

DEPARTMENT OF HINDI & HINDI ASSOCIATION

Kargil Vijay Divas By Captain Ganesh Karnik

Hindi Day Celebration

Audio Visual Class

DEPARTMENT OF SAMSKRIT & SANSKRIT ASSOCIATION

KARGIL VIJAY DIWAS

Demonstration of Madhyama Vyayoga

Smt. Bramhari Shivaprakash demonstraing drama

Dr. Shrinivas Vrakhedi, Vice Chancellor KKSU, Nagpur,
Inaugurating "Samvardhanam"

Samvardhanam

DEPARTMENT OF ECONOMICS

National seminar on Banking

Visit to District Statistics Department

Visit to District Statistics Department

Bank visit- Extension activity by Department of Economics

Extension activity - Traffic warden

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE, GENERAL STUDIES & HUMAN RIGHTS

Interactive Session with Transgenders on *Gender Sensitisation*

Association Activity - Debate Competition

Association Activity - Cartoon Competition

Association Activity - Pick and Speak

DEPARTMENT OF PHYSICS

Out-reach Programme for High School Students

Departmental activity - Quiz

Educational visit to CARER, CARRT & Microtron Centre at Mangalore University

One-day state level Symposium: The nexus to the society at Vivekananda College, Puttur

Subject Knowledge Test

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

Crystal model making activity

Basic Science Lab- 2019-20

Outreach programme catch them young- 2019-2020

Industrial Visit - 2019-20

Contech -20 National Level Concept Test in Chemistry

Science Quiz Competition for B. Sc. and B.C.A. Students

DEPARTMENT OF MATHS

Workshop on *Introduction to Scilab- Maxima* for Mangalore University Mathematics Lecturers

Scilab - Maxima - Practical Session

Guest Lecture on Career Guidance

Easy ways to learn mathematics at Kodman Govt. School

Extension activity Mannagudda Govt. School, Mangalore

DEPARTMENT OF BOTANY

Extension activity - Learn, teach and inspire

Field visit to Someshwar for I BZC Students

Plant a Week Programme

Seminar on Polyploidy and its application in Agriculture

Talk on Traditional Medicinal System

Talk on Traditional Medicinal System

Vanamahotsava Celebration

DEPARTMENT OF ZOOLOGY

Seminar on Bird Watching

Basic science lab- one day practical demonstration of basic science experiments

Aquaponic system

Educational Field Trip on Animal husbandry

Gold fish in Aquaponic tank

Visit to Aquatic Biosystems, Vamanjoor

Field Visit to Poultry farm

DEPARTMENT OF COMMERCE & COMMERCE ASSOCIATION

Union Budget Analysis -2019

Extension Activity - Cleaning the Prison Premises

Extension activity - Grama Darshan

Extension Activity - Green Environment

Guest Lecture - *Start up initiatives- opportunities and challenges*

Guest Lecture - Entrepreneurial Skills

Guest lecture - *Need for Insurance*

Inauguration of Certificate course on Professional Accounting and MOU Exchange Programme

DEPARTMENT OF COMMERCE & COMMERCE ASSOCIATION

Workshop - How to Face Corporate Interviews

Special talk - Awareness of Traffic Rules

Canfest- 2020, Two Day National Level Inter-Collegiate Commerce and Management Fest Winners

Guest Lecture - Seed money for Business

Workshop - Investment Awareness

Seminar on Financial Statement Frauds and Ethical Practices - A Strong Financial Sector for a Stronger India

Mr. Gokulds Pai, Operations Specialist, The World Bank, Washington Dc- Resource Person

Bank Model competition - Second Year B.Com.

DEPARTMENT OF COMMERCE & COMMERCE ASSOCIATION

Bank Model competition for the Second Year B.Com. Students

Dr. Gabriel Huston, Program Coordinator, School of International Business & Management, Seneca College, Toronto, Canada.

"Whiz- Quiz 2020"-by Sahyadri College of Engineering and Management for final year B. Com. Students

Educational Excursion to Munnar for Final Year B. Com. Students

Field Visit to Oddoor Farms for the Final Year B. Com Students

Inauguration - Interclass Commerce and Management Fest ICON 2019

Winners - Interclass Commerce and Management Fest ICON 2019

DEPARTMENT OF COMMERCE & COMMERCE ASSOCIATION

Guest Lecture On Business Ethics by Dr. Niranjana Shetty

Extension Activity *Business Quiz*

A Capacity Building Programme by Mamatha Prajapati

Awareness Programme on Traffic Rules

OBLIVION 2020, a two day National Level Undergraduate Inter-Collegiate Fest

A capacity building session on Leadership by Krithika Bhat

DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION & MANAGEMENT ASSOCIATION

A Talk on CYBER CRIME by Mr. Ganesh Mulky

Open House Meet of First year BBA Students

I BBA - Viva-Voce 2019-20

Study-Visit to District Court

Extension Activity on Awareness on Road Safety
and New Traffic Rules 2019

E-Waste Management Awareness Programme

Disposal of E-Waste in MCC bin for recycle and re-use

Career in Private Sector Banking by NIIT Bejai, Mangalore

DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION & MANAGEMENT ASSOCIATION

Workshop on *The Role of Determination, Innovation and Professionalism* for the students of BBA by
Prof. Dr. Amitabh Anand, Asst. Professor and Head,
Dept. of Business Administration, SKEMA Business School, France

Seminar on Stress Management

Seminar on Stress Management

Emerging Trends in Education in the era of Industry 4.0

Emerging Trends in Education in the era of Industry 4.0

Spell Bee Competition

Workshop on *Digital Skills and Employability* -
Inaugural speech by Rtn. Nayan Suvarna

Workshop on *Digital Skills and Employability* -
Soft skill trainers and trainees

DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION & MANAGEMENT ASSOCIATION

Workshop on *The Role of Determination, Innovation and Professionalism* for the students of BBA by Prof. Dr. Amitabh Anand, Asst. Professor and Head, Dept. of Business Administration, SKEMA Business School, France

Robust Change Management Process for a Creative, Competitive and Transformative Human Resource Development by Ms. Sushmitha Achar

Corporate Governance by Sri. V. Mohan Rao

Alumni talk and interaction by Ms. Aishwarya Acharya

Add- On Course Essentials Of Management

Workshop - Art of Writing Paper

Study Tour - Campco, Puttur

DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION & MANAGEMENT ASSOCIATION

CAN BBA Gavel Club Inauguration and Meet

Extension Activity

Collage Making

Extension Activity

Capacity Building Programme

Group Discussion

Guest Lecture on Mutual Fund and SIP

Orientation for Add-on Course

DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION & MANAGEMENT ASSOCIATION

Orientation for Add-on Course

Management Quiz to the first years by Seniors

Training for I BBA students

Training for I BBA students

New Product Launch Competition

Workshop on *Digital Skills and Employability*

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE & APPLICATIONS - IT ASSOCIATION

Certificate Course on Python Programming

Group discussion on Cyber Security

Workshop on Adobe Photoshop

Seminar on Big Data Analytics

Terahertz 2019-20

Seminar on Industry 4.0-opportunities and challenges

POST GRADUATE DEPARTMENT OF COMMERCE

Orientation Programme Conducted For I M Com

A session on importance of IFRS

Extension Activity on *Road Safety*

Extension Activity on *Water Conservation*

Extension Activity - An Awareness Programme on
Prevention of Women Harassment

Power Seminar on the topic *Nurturing Graduates for
Industry Readiness*

Rotaract Club Inauguration

Rotaract Club Meeting and Session

POST GRADUATE DEPARTMENT OF COMMERCE

Talk on *Entrepreneurship*

Talk on *Future Careers in Design, Architecture and Fashion*

Extension Activity - *Usage of Mobile Phones- Boon or Bane*

Extension Activity - *Animal rights*

Outreach Programme for Special Children at St. Agnes Special School Mangalore

SCIENCE ASSOCIATION

Guest Talk on Medicinal Plant by Dr. Manohara Joishi K

Basic Science Lab Programme

Canfest Inauguration

Scientica 2019-20 - Winners

Collage Making

DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORTS AND GAMES ASSOCIATION

National Sports day - Inauguration

A Guest Lecture on Sports Injury and First Aid

Annual Sports Day- Sports and Games

47th Annual Sports Day

Mangalore University Inter Collegiate Mangalore Zone Cricket Tournament

LIBRARY ASSOCIATION

Bhajan Sandhya

Distribution of Book Bank Books to Students

Can Art 2019-20

Rain Bow - Book release

OPAC Training

Book Exhibition on Swami Vivekananda

LIBRARY ASSOCIATION

Extension Activity - *Come, Read it for Yourself*

Sharada Pooja - 2019

Visit to *Rashtrakavi* Manjeshwara Govinda Pai Memorial House,
Gilivindu

Ranganathan's Day - 2019

FINE ARTS ASSOCIATION

Inauguration of Fine Arts Association- Anaavarana 2K19

Inauguration of University Level Fine Arts Competition- Chithara

Chithara - Winners

Golden Girls Event 2019

Inauguration of Add on Course on Yakshagana

Inauguration of Certificate Course on Theatre Arts

Add on Course on Drama

NATURE CLUB

Study Visit To Vermicompost Unit

Talk on Medicinal plant and plantation

Quiz on Biology

Nature fest

Preparation of vermicompost

Beach Cleaning

CAREER GUIDANCE, PLACEMENT & ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT CELL

Knowledge sharing about Internship opportunities

Workshop - *Career Guidance and Interview cracking Skill*

Information Technology and Cyber Crime

Interview by Kotak Life for the post Graduate Partner

MOU Exchange Programme between Kanara Chamber of Commerce and Industry, Mangaluru and Canara College

CHALK-TALK a workshop to the Job applicants and aspirants

CAREER GUIDANCE, PLACEMENT & ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT CELL

A guest lecture on useful Art works by Mr. Prajwal, Faculty, (IIFA) Indian Institute of Fashion and Animation, Mangalore

Two Day Workshop to motivate the students for Banking and Competitive Exams

Online Pre- Test for the post of Virtual Customer Service Associate in Amazon Company

Campus placement of our students in reputed companies
"One step closer towards career freedom"

 Ansh Kumar MCA	 Nashitha E. B. C B.Com	 Kashish B. C B.Com	 Mithun Harsh B. B.A	 Shraddha Vaidya B. B.A	 Sakshita P. B. B.A
 Nashitha E. B. C B.Com	 Chaitanya B. B.A	 Chaitanya B. B.A	 Shraddha Vaidya B. B.A	 Shraddha Vaidya B. B.A	 Shraddha Vaidya B. B.A
 Ansh Kumar MCA	 Nashitha E. B. C B.Com	 Kashish B. C B.Com	 Mithun Harsh B. B.A	 Shraddha Vaidya B. B.A	 Sakshita P. B. B.A

(2019-2020)

amazon | accenture | Infosys | Cognizant | kotak | Iiya | Mphasis | toppr | square yards | MCF | vantage'angora | MRF

CONSUMER FORUM ASSOCIATION

Inauguration of Certificate course on Consumer Education

Renewal of Memorandum of Understanding of Consumer Forum 2019

An expert talk on *Consumer Rights and Protection*

Written test for the members of Consumer Forum

Participation in National Consumer Day Celebration organized by D.K. District Federation of Consumer Organisation

Consumer Awareness Program At NMPT High School

Consumer Awareness Program At NMPT High School

Viva –Voce for the members of Consumer Forum

NSS ACTIVITIES

Orientation Programme

Green Mangalore Project

Campus Cleaning

Workshop on Life Saving Skills- I

Blood Donation Camp collaboration with YRC

Dengue Awareness Programme

Shramadhana

Workshop on Rain Water Harvesting collaboration with YRC

NSS ACTIVITIES

Street Play Training Session

Sadbhavana Diwas - 2019-20

Guest Talk on *Healthy Diet*

Oath Taking on Anti-Tobacco

NSS Day Celebration

Alvas College Moodabidre Participation

Beach Cleaning Programme

Dengue Survey

NSS ACTIVITIES

Extention Activity - Karavali Utsava

Alzheimer's Awareness Programme

Drug Awareness Programme

Donation to Flood Victims collaboration with YRC

Historical Monument Cleaning of Sulthan Battery Fort, Mangaluru under Swacch Bharat Abhiyan by NSS Volunteers

NSS Special camp

Mangalore University NSS Annual Special Camp 2019-20
at D.K.Z.H.P.School, Kodman, Bantwal Taluk

Srujana 2020

NSS ACTIVITIES

Training on Fire Safety

Covid Awareness

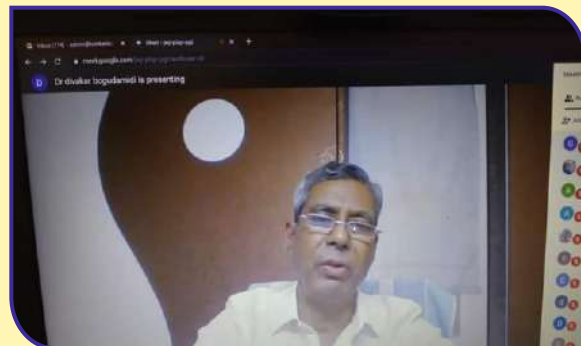
Covid 19 online Awareness Campaign

Workshop on Mask making

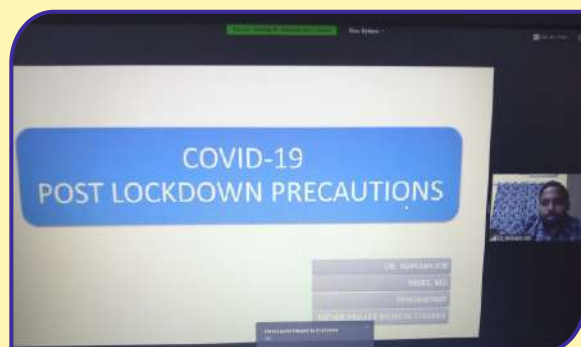
Sadhbhavana Diwas - 2020

Webinar on Celebrating Nature

Webinar on Yoga

COVID - 19 Post Lockdown Precautions

TULU SANGHA

Tulu Yeth Teriyu

Field extension activity & Village Exposure Programme

Essay Competition on
Tuluvereg Aati da Mahatva

Guest lecture on
Toulava bhashe and Samskrithi

Singing Competition - *Tulu Janapada Songs*

Association Activity

TULU Song - Competition

YOUTH RED CROSS

Donation to Flood Victims of Kuklavu Village, Belthangady

Session on Health and Diet

Green Mangaluru Project

Blood Donation Camp

Workshop on Rain Water Harvesting collaboration with NSS

World Environment Day Celebration 2019

Session On First Aid Training

Awareness Programme on Viral Disease Dengue

YOUTH RED CROSS

Extension Activity- Swachh Bharat Programme

Inaugural Ceremony of Community help Centre

Training on fire safety and health safety

Awareness Programme on *Citizenship Amendment Act*

Collage Making Competition

ROVERS & RANGERS

Seminar on Gender Issues and Sensitization

Fire Safety and Health Safety

Workshop on *Knots*

Workshop on First Aid organized by Besant Women's College in association with Canara College

Beach cleaning and Moot Trekking

Beach cleaning and Moot Trekking

Beach cleaning and Moot Trekking

THE CENTRE FOR ADVANCED STUDIES IN COMMERCE & MANAGEMENT

Personality development by Ms Eva Manorama

Data collection and sampling techniques by Mrs Zeena
Flavia D'souza, Dept of Commerce, St Aloysius College, Mangaluru

How to Prepare an Ideal Research Paper by
Mrs. Seema Prabhu S, Dept of Commerce

Interview Skill Development by Mrs. Deeksha
Sanjay Shetty, Research Scholar, NITK, Surathkal.

Research Methodology by Dr. Kalpana Prabhu,
Asst. Professor, Dept of Hindi, Canara College, Mangaluru

Workshop on *Statistical Methods*

CENTRE FOR ADVANCED STUDIES IN SCIENCE & TECHNOLOGY

Study Visit to Mangalore University Physics Research Lab

Project Work- Mangalore University Physics Research Lab

Solar Eclipse View @ Asharasantha Padmashree Harekala Haajabba's higher primary school

Workshop on soft skill SCIVISION

ICT ACADEMY

Sales Force Training Programme to Second Year BCA and B.Sc. (PMC) students by ICT Academy

Power Seminar on *Nurturing Graduates for Industry Readiness* to M.Com. Students by ICT Academy

Training on National Communication Skills Challenge to First Year Students by ICT Academy

Sky Campus Series of ICT Academy

HUMAN VALUES AND PROFESSIONAL ETHICS CELL

Holistic Culture And Career Building

150th Birth Anniversary of Mahatma Gandhi

CENTRE FOR WOMEN & GENDER STUDIES

Workshop On *Know Your Rights* Absamjathanahin

Talk on *Women Empowerment in India*
Richa Chadda - Resorce Person

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS CELL

Talk on Intellectual Property Rights

Talk on Copyrights *Affecting Business of Movie Industry*

Annapoorna Pai, II BZC

- Secured First Place in Group Dance
- Third Place in Skit in State level NSS Youth Festival- 2019 held at Acharya Tulasi National College of Commerce, Shivamogga from June 6 to 10, 2019
- Participated in Republic day Parade at Field Marshal Manekshaw Parade Ground, Bengaluru on January 26, 2020.

Deepthi, II B.Com D.

- Secured First Place in Group Dance
- Second Place in Drawing in State level NSS Youth Festival- 2019 held at Acharya Tulasi National College of Commerce, Shivamogga from June 6 to 10, 2019

Dhanush, III B.Com D.

- Secured Second place in Drawing Competition in Leadership
- Selection Camp organised by Mangalore University from July 10 to July 16, 2019

Niveditha, II BZC

Secured second place in Skit, Second place in Signing, First place in Procession in Suvarna Mahothsava Youth Festival - 2019 held at Vidyanagari Sports Residential School, Bangalore from September 10 to 14, 2019

Sathvi K.G., II BZC

Muhammed Mifta Ullal, II B.Com. C.

- Secured First Place in Cultural Integration Competition at National Integration Cultural Festival -2019 held at Bengaluru on September 24, 2019.

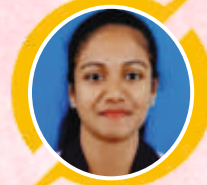

*NSS Unit of the college is awarded First Place in
Dakshina Kannada District in Swachh Bharat Summer
Internship 2.0 programme for the swachhatha
activities conducted during August 1 to August 15, 2019*

Shree Durga Prasad
II BSc

Niveditha
II BZC

Harshitha Shetty
II B Sc

Harshika
II B Sc

Akshay Kumar P.
II BBA

Chinthan H.
II B.Com D

Darshan B.U.
II B.Com D

PremaAchalker
II B.Com D

Bharath K.K.
I B.Com A

*Won second place in
Street Play in the
Inter Collegiate NSS Fest
“AAKRITHI”
organised by the NSS units
of St. Agnes College,
Mangaluru
on January 30,2020*

Varshini K
II B.Sc

Padmapriya
II B.Sc

Neesha N
II B.Sc

Won III place
in patriotic singing competition
held at Sanghaniketan
on August 25, 2019

Suma Kote
II B.Sc

B.S. Srujana Sharma
II B.Sc

Dhanya KY
II B.Sc

Sahana
III B.Com

Won second place in National Level Face Painting Competition Rendezvous 2K19 organised at Sarosh Institute of Hotel Administration on September 4, 2019
Won second place in University level Face Painting Competition organised at Manel Srinivas Nayak Memorial Besant Institute of PG Studies on September 27, 2019

Won first place in University Level Poster Writing Competition organised by Student Welfare Directorate Mangalore University in association with Canara College, Mangaluru on August 16, 2019

Vaishnavi Shet
II B.Com

Sumukh Acharya
I B.Com

Won second place in University Level classical instrument organised at Vivekananda College on August 30, 2019

Won Runners up trophy in University Level singing competition organised at Vivekananda College on August 30, 2019

Won second place National level variety entertainment competition at Rendezvous 2K19 organised at Sarosh Institute Of Hotel Administration on September 4, 2019.

Won Runners up in State level College Navathare- Ramp walk organised by Vijaya Karnataka on September 27, 2019

Kavya Anchan
III BCA

Yashwan
II B.Com

*Won second place in State Level light music competition
in inter collegiate singing competition
organised by Bhandarkar's College on September 26, 2019.*

*Won second place in National Level variety entertainment
Competition at Rendezvous 2K19
organised by Sarosh Institute of Hotel Administration
on September 4, 2019*

*Won third place in University Level light music competition
organised at Vivekananda College on August 30, 2019*

*Won Runners up trophy in University Level Singing
Competition organised at Vivekananda College
on August 30, 2019*

Niveditha
II B.Sc

Meghashree
II B.Sc

Devika
II B.Sc

*Awarded Golden Girl Title and cash prize of Rs.20000/- each
organised by Malabar Gold and diamonds and Times of India
on September 19,2019*

Prathvi Kini
III B.Com

Archana Baliga
III B.Com

Ouchitya
III B.Com

*Won third place in patriotic singing competition
organised by Sanghaniketan on August 25, 2019*

Bindiya Shet
III B Com A

*Won third Place in Gandhian Mangalore University
Level Thought, an Intercollegiate Elocution Competition
Conducted by Sri Mahaveer College Moodbidri
on Sep.26, 2019*

*Won first Place in Mangalore University Level
Debate Competition Conducted by Vishwa Hindu
Parishad & Bhajarangadala
Shri Ganeshotsava Saimithi, Kodikale, Mangalore
on On Sep 03, 2019*

*Won second place in National level variety
entertainment competition at Rendezvous 2K19
organised by Sarosh Institute of Hotel Administration
on September 4, 2019*

Saisanketh
I B.Com

MANAGEMENT

Achievers

N Vaishno Prasad
III BBA

Won the title of Best Managerin POLEMOS 20, National Level Inter Collegiate Management Fest, organized by Mangalore College of Professional Studies (MAPS) on February 11, 2020.

Won First Place in Mock- Press Event in Facula 19-MONARCH, National Level Inter-Collegiate Management Fest (Under Graduate category), organized by the Department of Business Administration of St. Philomena College, Darbe, Puttur, September 11, 2019.

Karthik Paled
II BBA

Shilpa
I BBA

Won Second Prize in Poster Making Competition Participated in 'EXEBURANCE', National Level Management Fest organized by Sridevi College Mangalore on February 06, 2020

Karthik Paled
I BBA

Rohith Pai
I BBA

Umesh Kumar
I BBA

Arron Lyod Serrao
I BBA

Won first place for Ice-breaker event in N-IGMA 2020, A State Level Cultural and Management Fest organized by Dr NSAM First Grade College, Nitte on January 16 and 17, 2020

Ankika Shahi
II B Com

Kavyashree M
II BCA

Was a member of Mangalore University Table Tennis team which participated in the south Zone inter university tournament held at KoneruLakshmaiah education foundation, Guntur, Andra Pradesh during the year 2019-20.

Manoj
I B Sc

Vishrutha Kumar
II B Com

Represented Mangalore University Karate Team in All India Inter University Tournament held at Satyabhama University, Chennai, Tamil Nadu from January 06 to January 11, 2020

Content

Annual Report 2019-20

01 - 11

English Section

12 - 19

- * Fear of Failure
- * Mother
- * The Magical Teacher
- * It is all a part of Life
- * A humorous Friend
- * Waves of Life
- * Success & Failure
- * Math Marine
- * Exam
- * Teacher
- * Darkness
- * Until we meet again
- * Land I like to Travel
- * Proverbs
- * Perception
- * Environment
- * Tension
- * To my Mother
- * Yoga
- * M.S. Dhoni
- * Artificial Intelligence

- Meghana G. Rao
- Meghana G. Rao
- Meghana G. Rao
- Meghana G. Rao
- Meghana G. Rao
- Meghana G. Rao
- Sneha J. Salian
- Prathiksha Venugopal
- Sneha J. Salian
- Prathiksha Venugopal
- Deekshitha N.
- Anjana N.P.
- Rakshith
- K.P. Paranev Nambiar
- Sufas
- Deepak Arun
- Sreeraksha
- Saanchya
- Vasishnavi Shenoy
- Vishnu Prasad
- Saanchya

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

20 - 36

- * ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು
- * ಕೊಂಚ ತಂಪು ಬೇಕಾಗಿದೆ
- * ಸ್ಫೂರ್ತಿ

- ಹನೀಶ್ ಕೆ.ವೈ.
- ಶ್ವೇತಾ ಪೈ.
- ವೈಷ್ಣವಿ ಎಸ್.

- * ಅಂದು ಇಂದು
- * ನನಗೇಕೆ
- * ಮತ್ತೆ ಬಂತು ಯುಗಾದಿ
- * ಜೀವನವೆಂಬ ಚಕ್ರ
- * ಮರೆಯಲಾಗದ ನೆನಪು
- * ಗಾಳಿಪಟ
- * ಶಿಕ್ಷಕರು
- * ಹೂವು
- * ಭಿಕ್ಷೆ
- * ಮರಣ
- * ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆ
- * ಏಕತೆ
- * ಏಕಾಂಗಿತನ
- * ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾರು?
- * ಅಮ್ಮ
- * ಸೈನಿಕ
- * ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅವಕಾಶ
- * ಕನಸು ನನಸು ಮಾಡು
- * ನೀನ್ಯಾರು...?
- * ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ
- * ಹನಿಗವನ
- * ಬದುಕಬೇಕಿದೆ
- * ಕೊರೊನಾ
- * ತಾಯಿ ಹೊಲುಮೆ
- * ಅಮೂಲ್ಯವೀ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ
- * ಕಾಲ-ಪ್ರಕೃತಿ ಕಲಿಸಿದ ಪಾಠ
- * ಮಹಾಮಾರಿ

- ವೈಷ್ಣವಿ ಎಸ್.
- ಶಿಫಾಲಿ
- ಹನೀಶ್ ಕೆ.ವೈ.
- ಹನೀಶ್ ಕೆ.ವೈ.
- ಪ್ರದೀಪ್ ಡಿ.
- ಹನೀಶ್ ಕೆ.ವೈ.
- ಟಿ. ಶಿಲ್ಪಾ ಕಲ್ಕುರ್
- ಟಿ. ಶಿಲ್ಪಾ ಕಲ್ಕುರ್
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಶಿವಕಿರಣ್ ಹೆಚ್. ಎಸ್.
- ಶಿವಕಿರಣ್ ಹೆಚ್. ಎಸ್.
- ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ.
- ಶಿವಕಿರಣ್ ಹೆಚ್. ಎಸ್.
- ಶ್ವೇತಾ ಪೈ ಎಮ್.
- ಪ್ರಿಯಾಂಕ ವೈ.ಕೆ.
- ಸ್ವಾತಿ ಪ್ರಸಾದ್
- ಮಹನ್ಯ
- ಸ್ವಾತಿ ಪ್ರಸಾದ್
- ಅರುಣ ಕೆ.ವಿ.
- ಶ್ವೇತಾ ಪೈ ಎಮ್.
- ಸ್ವಾತಿ ಪ್ರಸಾದ್
- ಗಗನ್

- * ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತವರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ - ಗಗನ್
- * ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? - ಪ್ರೇಮ ಅಚ್ಚಲ್ಕರ್
- * ನಾಯಿನೆರಳು - ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ - ಅರುಣ ಕೆ.ವಿ.

ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

37 - 43

- * ಪ್ಯಾರಿ ಬೆಟಿಯಾ - ನಿಕಿತಾ ಕುಮಾರಿ
- * ಮಾ - ಆಕಾಂಕ್ಷಾ ಪಿ ಕೆ
- * ಬಾದಲ ಆಫ್ ಬಾದಲ ಆಫ್ - ಅಂಕಿಕಾ ಶಾಹಿ
- * ಹಮ್ ಹಮೆಶಾ ದೋಸ್ತ ರಹೆಂಗೇ - ಧ್ರುವಿ, II ಬಿಕಾಂಮ್ C
- * ಫ್ರೌಜಿ - ವೈಷ್ಣವಿ ಶೆಟ್
- * ಕಬ್ಹಿ ಕಬ್ಹಿ ಮೇರೆ ಮನ ಮೆಂ ಯಹ್ ಖಯಾಲ್ ಆತಾ ಹೈ... - ಪಿ. ಪ್ರಿಯಾಂಕಾ ಶೆಣೈ
- * ಪಹೆಲಿಯಾ - ಸ್ವಚ್ಛತಾ
- * ಸಮಾಜ ಮೆಂ ನಾರಿ ಕಾ ಮಹತ್ವ - ಮುದಿತ ಬೆಂಸಾಲಿ
- * ದೋಸ್ತ - ಮುದಿತ ಬೆಂಸಾಲಿ
- * ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ - ದೀಕ್ಷಾ ಕಿಣಿ
- * ಮೂಲ್ಯೋ ಕೆ ಸಂರಕ್ಷಣ ಮೆಂ ಶಿಕ್ಷಾ ಕಿ ಭೂಮಿಕಾ

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ:

44 - 49

- * ಸಬ್ ಮೆಂ ಏಕ್ ಹುನರ್ ಹೊತಾ ಹೈ -
- * ಗೀತಾಯಾ:ಪಠನೆನ್ ಅಸ್ಮಾಕಂಪ್ರಯೋಜನಮ್ - Deepti Rao
- * ಮೌಲಿಕ ಶಿಕ್ಷಾಣಂ - Shravani
- * ಸಂಸ್ಕೃತಸಾಹಿತ್ಯಮ್ ಪ್ರತಿ ನಾರೀಣಾಂ ಯೋಗದಾನಮ್ - Vaishnavi Rao
- * ಆಧುನಿಕಯುಗೇ ಕ್ಷೀಯಮಾಣಾನಿ ಮಾನವೀಯಮೌಲ್ಯಾನಿ - Deepti Rao
- * ಗಡ್ಗದೇವಿ - Abhijna Prabhu

* संस्कृतसाहित्ये महिलानांयोगदानम्

* महात्मा गान्धि:

– Radhika

– प्रियाङ्का हेगडे

ತುಳು ವಿಭಾಗೊ

50 – 60

- * ತುಳುವಪ್ಪೆ ಸೊಲೆ
- * ಜನ್ನೊಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ
- * ಒಂಜಿ ನೆನೆಪು
- * ಭದ್ರಕಾಳಿ
- * ಎನ್ನ ಕಬಿತೆ
- * ಕನೊದಿಂಜಿ ಉಡಲ್
- * ನೇಸರ ದೇವರ್
- * ಕತ್ತಲೆಡೊಂಜಿ ಬೊಲ್ಪು
- * ತುಳುನಾಡ್
- * ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ಪೊರ್ಲು
- * ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಾರ್ಣಿಕದ ಪಂಜುರ್ಲಿ ದೈವ
- * ಇಲ್ಲೊ ದಿಂಜಾವುನ ಪರ್ಬ
- * 'ಆಟ'
- * ತುಳು ತಿಂಗಳು
- * ಕೊರಗಜ್ಜ
- * ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವಾರಾಧನೆ ತುಳು ಗಾದೆ
- * ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಅಜ್ಜಿಪುಲ್ಲಿ

- ಶ್ರಾವ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ
- ಯೋಗೀಶ್
- ಕಾವ್ಯ
- ನಿಶಿಕಾ
- ದೇವಿಕಾ
- ಕೀರ್ತನಾ ಸಾಲ್ಯಾನ್
- ಜಾನವಿ ಬಿ.ಜಿ.
- ಶ್ರದ್ಧಾ
- ಸಮೀಕ್ಷಾ
- ಜಿತೇಶ್ ಜೆ.ಎಸ್.
- ಶುಭಲಕ್ಷ್ಮಿ
- ಶರತ್ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
- ಸಾನ್ಯ
- ಪ್ರಜೀತ್ ವಿ. ರೈ
- ಚಿತ್ರ
- ಸಾಧನ್
- ಅಪೂರ್ವ ಆರ್. ಸುವರ್ಣ

COLLEGE DAY REPORT FOR THE YEAR 2019-20

Honorable dignitaries on the dais, distinguished guests, parents, teachers and students,

It is indeed a matter of great pleasure and privilege to present before you the report highlighting the key developments and fine accomplishments of our students and staff in the past year. On this occasion I would like to pay my tribute to the great luminary and rare visionary who could see hundreds of years ahead of time, Late Ammembal Subbha Rao Pai, Founder of Canara Group of Institutions.

Canara College, with a total student strength of 1500, studying in the four undergraduate courses-B.Sc, B.Com, BBM and BCA and in the postgraduate M.Com. course, is expanding in strength from year to year. 63 Full time Lecturers including 2 Lecturers on redeployment from other colleges and 04 part time Lecturers and 23 non teaching staff are catering to the needs of the students.

With our **Motto**- "Educating for Righteous Life" and with the **Vision**-

"To be an Institute of the highest repute and produce good educated citizens who shall strive and cater to the needs of Mankind" Canara college has been striving towards academic excellence and holistic personality development. we have initiated action to bridge the gap between the institution and industry through various Bridge courses, Certificate courses, Modules on Personality Development, Courses on Life Skills, Courses on Global Competencies and Personal Counseling.

RESULTS OF APRIL/MAY 2019 UNIVERSITY EXAMINATIONS has been good with

Sl. No.	Course	Result (%)
1.	B.C.A: VI Semester	100
2.	B.Com: VI Semester	78
3.	B.Sc: VI Semester	86
4.	B.B.A: VI Semester	90
5.	M Com: IV Semester	100

The Scholarships and fee concessions bagged by our students are:

SCHOLARSHIP AND FEE CONCESSIONS

A sum of Rs. 12,91,965/= was awarded to 236 students as scholarship through different schemes of the state govt.
A sum of Rs. 34,135/= was awarded to 11 students as SC/ST scholarship through different schemes of the state govt.
A sum of Rs. 72,000/= was awarded to 14 meritorious students as Scholarship by private sector organizations.
A sum of Rs 1,65,000/= was awarded to 33 meritorious, economically backward students as Scholarship by the Management, CHS Association.

The College LIBRARY AND READING ROOM has the following facilities:

College library has a total of 45,032 books worth Rs. 52,44,203.50

88 Books were donated by different donors.

- ❖ PG library has a total of 534 books worth Rs. 2,20,869.00
- ❖ College Reading room is receiving 14 dailies and 96 periodicals

In order to inculcate the habit of reading among students, the Dept. of Library and information centre has been awarding Best Library user Award.

Best library user award goes to

1. Athmika - III B.Com 'B'

P.G Section

1. Shwetha Pai - II M.Com

PARENTS TEACHERS ASSOCIATION

The College is making efforts towards building better rapport and interaction with parents. As an initiation to this, Class wise Parent-Teachers meetings are being conducted and this has proved to be effective. An **Executive Committee** comprising of **09 Parents** has also been formed.

OFFICE BEARERS	
Designation	Name of the Member
President	Mr. Mohammad Rafik S.
Vice President	Dr. K. V. Malini, Principal
Secretary	Mr. Binod Kumar Dubey
Joint Secretary	Mrs. Savithri K.
Treasurer	Mrs. Anasuya Bhagvath

EXECUTIVE MEMBERS
05 Nominated Parent Members
Mr. P. Mohan
Mr. Sujan Ram
Mr. Rathnakar M.
Mrs. Nirmala Devi
Mrs. Shreelatha

CANARA COLLEGE ALUMNI

Many of our Alumni are doing great work in their respective domains and to raise the bar of excellence, they meet regularly and forge several initiatives to strengthen the Association. They participate actively in all the College activities and extend financial assistance.

The office bearers of the Association for the year 2019-2020 are:-

1. President	– Mr. Praveen Prabhu
2. Vice President	– Ms. Neethi Prakash
3. Secretary	– Mr. Kiran Rao
4. Treasurer	– Mr. Vaikunta Shenoy M
5. Joint Secretaries	– Mr. Suman Kumar & Ms. Roopa Shet

IQAC

IQAC (Internal Quality Assurance Cell) constituted under the Chairmanship of the Principal in June 2019 carried out streamlining and improvisation of various systems and procedures. The committee was formed based on the recommendations of NAAC for monitoring the quality parameters in the college.

“Changing with Times” is our annual theme of the IQAC.

Progress is impossible without change and those who cannot change and adapt their minds cannot change anything. It is with great excitement and anticipation that we have chosen “Changing with Times” as our annual theme of the IQAC for the academic year 2019-20.

INFRASTRUCTURAL ADDITIONS

I am happy to place on record that ten class rooms were renovated and equipped with LCD Projectors, Screens and CC Cameras by our exemplary Management for better functioning of the College. The staff and students of Canara College are thankful to the management for their commitment to excellence.

STUDENTS' COUNCIL

Election to Students' Council and Oath taking by the selected representatives was held on July 12, 2019. The SWO s, and The Students' Council led by President : Bindiya S Shet, III B.Com A together with her fellow student office bearers , Vice- President: Pooja Bhaktha, III B.C.A., Secretary : Shashwath K Nath, III B.Sc. (PMC) and Joint secretary: Madhumitha, II B.Com. B have worked hard to be the voice of the students and to foster and pass on the Student's spirit. Through their creative and well thought out programmes and activities they have managed to rally their peers together as one united Canara Family.

Student Welfare Mentors	Student Welfare Council Office Bearers	Post
Mrs. Vani U S	Bindiya S Shet, III B.Com A	President
Mrs. Prathima V Baliga	Pooja Bhaktha, III B.C.A.	Vice President
Dr. Prashanth	Shashwath K Nath, III B.Sc. (PMC)	Secretary
	Madhumitha, II B.Com. B	Joint Secretary

INTRA-COLLEGE ACTIVITIES

Keeping in mind the aims and objectives of Higher Education and guided by the Vision and Mission of the Institution, a number of activities were conducted through the wide spectrum of various Associations.

Certain land mark decisions were taken by the illustrious Management, CHS Association to provide the best to its staff and students. Renewal of Membership with ICT Academy, is one of them. ICT Academy is an initiative of the Government of India and a pioneer venture under Public-Private-Partnership (PPP) model that endeavors to train the higher education teachers and students, and thereby exercises on developing the next generation teachers and industry ready students.

The Inauguration and Installation of Rotaract Club of Canara P G centre for Commerce was held on 24th Oct. 2019.

The Annual Bulletin of IQAC “Kamadhenu” was released in Dec. 2019 and the Annual College Magazine “Mangala” was released in October 2019.

9 MoU's were exchanged during the period June - Nov. 2019-20.viz., with

1. ICT Academy
2. CPBFI, Bajaj Finserv
3. Yenepoya Hospital, Mangaluru
4. Bhakthivedanta Academy for Culture and Character Education (BACCE)
5. S. K. Academy, Mangaluru
6. Kanara Chamber of Commerce and Industry (KCCI)
7. Chethana Child Development Centre, Mangalore
8. Karavali Lekhakiyara, Vachakiyara Sangha, Mangalore
9. Kannada Wikipedia

In addition, **11 Add on/ Certificate courses** were offered and a number of **Extension/ Outreach activities and Student projects** were undertaken by students.

PLACEMENT RECORD :

The excellent academic records of our students do not end with the results. They get translated into fruitful career as well. 9 of our students got selected by Infosys Technologies Ltd., in the Campus drive held at Alvas College, Moodbidre in Dec 2019. I have pleasure to inform that the entire stage setting and venue arrangements for our weeklong Annual events from 11th to 18th Jan. 2020 was undertaken by our own student Mr. Samarth Shenoy of II B Com.

To enable placement as an on going process, the college has initiated industry-institution interaction and collaboration with several firms to conduct company academic linkages.

STAFF ACHIEVEMENTS

Here are some of the outstanding achievements of our staff:

Award of Ph.D:

Mr. Raveesh P.M., Lecturer in Physics was awarded the degree of Doctor of Philosophy in Physics by M.U. on 5th Dec. 2019.

Publication:

Dr. K. V. Malini co-authored a text book of Chemistry for B.Sc. students of MU.

Mrs. Seema Prabhu authored a text book on Agricultural Marketing and Co-authored a Text book on E- Commerce for I B Com students of M.U.

Dr. Shanthala Vishwas, Asst. Prof of Sanskrit published a Collection of stories from “Katha saritsaagara” in Dec. 2019

Mrs. Vijetha Bhat published Research Paper on E-Payment Systems, in IJRS Journal (Bi-yearly Referred), ISSN No.2395-6984 (To be Published in Feb 2020)

Resource persons in National and International Seminar /Conferences:

Mrs. Thara Kumari and Mrs. Seema Prabhu

Presentation of Papers in National and International Seminar Conferences:

Mrs. Seema Prabhu and Mrs. Vijetha Bhat

Members of BoS and BoE:

12 staff members worked as members of BoS/BoE during the academic year 2019-20

Dr. K. V. Malini, Mrs. Thara Kumara, Dr. Kalpana Prabhu, Dr. Bhuvana R, Dr. Ganesh Shetty, Mrs. Sandhya, Mrs. Jaya Bharathi, Mrs. Babitha, Mrs. Seema Prabhu, Mrs. Smitha, Mrs. Usha Nayak. Some of them are also members of BoS and BoE of Autonomous Colleges.

Participation in National and International Seminar/ Conferences: All the staff members participated as delegates in one or more National and International Seminar/Conferences.

Dr. Prashanth Bhat and Mrs. Usha Nayak acted in Konkani and Kannada movie Apsaradhara and Apsarakonda which has been nominated for Kolkata International film festival.

Mr. Dinesh of Physics department won I place in singing competition in above 50yrs category in Beach Festival.

STUDENTS' ACHIEVEMENTS

Akhil and Utpal of III B Sc won 3rd Prize in Quiz competition conducted by Pilikula Regional centre for Science and Technology at Pilikula and also got selected for State level Quiz competition.

Ms. Annapoorna, NSS volunteer got selected to participate in state level RD parade

NSS Unit of the college is awarded **I Place in Dakshina Kannada District in Swachh Bharat Summer Internship 2.0** programme for the swachhatha activities conducted during August 1 to August 15, 2019.

In addition,

Kavya Anchan – III BCA- **Runners up** in College Navathare- Ramp walk organised by Vijaya Karnataka

Niveditha - III B.Sc, Meghashree - III B.Sc and Devika - III BBA

Awarded **Golden Girl Title** and **cash prize of Rs. 20,000/-** each organised by Malabar Gold and diamonds and Times of India

Our students won many prizes in Karavali Utsav

B Com and B B A students won Runners Trophy in 'Enigma2020', a State level Fest held at Dr. NSAM F.G. College, Nitte.

In addition, the following students won prizes in various competitions;

Sl. NO	Name of the Student	Description of achievement	Level	Year of achievement
1	Sahana – III B.Com	II place in face painting competition at Rendezvous 2K19 organised by Sarosh Institute Of Hotel Administration	National	September 4,2019
2	Sumukh – I B.Com Saisanketh – I B.Com Yashwan – II B.Com Megha Pai – III B.Com Suhag Alwa – I B.Com Sri Datt Prabhu – II B.Com	II place in variety entertainment competition at Rendezvous 2K19 organised by Sarosh Institute Of Hotel Administration	National	September 4,2019

3	Megha pai – III B.Com	I place in classical singing and semi classical singing competition in inter collegiate singing competition organised by Bhandarkar's College	State	September 26,2019
4	Yashwan – II B.Com	II place in light music competition in inter collegiate singing competition organised by Bhandarkar's College	State	September 26,2019
5	Raksha – II B.Com	I place in patriotic song singing competition organised by Sanghaniketan	Regional	August 25, 2019
6	Prathvi kini – III B.Com Mahima Pai – III B.Com Krithika Bhat – III B.Com Archana Baliga – III B.Com Megha Pai – III B.Com Ouchitya – III B.Com	III place in patriotic singing competition organised by Sanghaniketan	Regional	August 25,2019
7	Varshini – II B.Sc Neesha – II B.Sc Srujana – II B.Sc Dhanya – II B.Sc Suma – II B.Sc Padmapriya – II B.Sc	III place in patriotic singing competition organised by Sanghaniketan	Regional	August 25,2019
8	Yashwan – II B.Com	III place in light music competition organised by Vivekananda College	University Level	August 30,2019
9	Megha Pai – III B.com	II place in classical singing organised by VivekanandaCollege	University Level	August 30,2019

11	Shri Dutt Prabhu – II B.Com	III place in classical instrument competition organised by Vivekananda College	University Level	August 30,2019
12	Yashwan – II B.Com Megha Pai – III B.com Sumukh Acharya - I B.Com Shri Dutt – II B.Com	Runners up trophy in singing competition organised by Vivekananda College	University Level	August 30, 2019
13	Niveditha - III B.Sc Meghashree - III B.Sc Devika - III BBA	Awarded Golden Girl Title and cash prize of Rs.20000/- each organised by Malabar Gold and diamonds and Times of India	State level	September 19,2019
14	Kavya Anchan – III BCA	Runners up in College Navathare-Ramp walk organised by Vijaya Karnataka	State level	September 27,2019
15	Vaishnavi Shet – II B.Com	I place in poster writing competition organised by Student Welfare Directorate Mangalore University in association with Canara College, Mangaluru	University level	August 16,2019
16	Sahana – III B.Com	II place in Face Painting Competition organised by Manel Srinivas Nayak Memorial Besant Institute of PG Studies	University level	September 27,2019

Sl. NO.	Name of the Student	Description of achievement	Level	Year of achievement
1	Bindiya Shet III B Com A	III Place in Gandhian Thought, an Intercollegiate Elocution Competition Conducted by Sri Mahaveer College Moodbidri	Mangalore University Level	On Sep.26, 2019
		I Place in Debate Competition Conducted by Vishwa Hindu Parishad & Bhajarangadala Shri Ganeshotsava Saimithi, Kodikale, Mangalore	Mangalore University Level	On Sep 03, 2019

ACHIEVEMENTS IN SPORTS AND GAMES

1. PRATHAM P BHANDARY III BCom

Secured Bronze Medal in Mangalore University Inter-Collegiate Wrestling Championship held at DR D.P.S.P Govt first grade college , Mangalore on 26th & 27th august,2019

2 . JYOTHSNA . P 1st BSc

Secured Bronze Medal in Javalin in Mangalore University Inter-Collegiate Athletic Championship held at Alvas college moodabidre on 26th&27th September ,2019

3. SHIFALI .S.SHETTY III BCom

Secured First place in 18th Karnataka state WUSHU Championship held at Mysore from 12th to 15th july 2019.
Secured First place in state level Dasara CM cup karate Championship conducted by Dept of Youth Empowerment & Sports, Govt of Karnataka held at Mysore from 1st to 4th Oct 2019

Secured First place in 4th national level Karate Championship held at Udupi on 4th & 5th January 2020.

4. ANKIK SHAHI II BCOM & KAVYASHREE II BCA

Represented Mangalore University Table Tennis Team in South Zone Inter University Table Tennis Tournament held at K.L.U University Gunturu, Andhra Pradesh.

5. VISHRUTH II BCOM & MANOJ I BSc

Represented Mangalore University Karate team in All India inter university Karate Championship Held at Sathyabhama university, Chennai on 7th to 12th Jan 2020

Our College Boys team won 4th place in University level Tug of War match

ANNUAL MEGA EVENTS

CANFEST-2019, a National Level Commerce, Management, Science and IT Fest was organized on 13th and 14th Jan. 2020.

N.S.S volunteers organized a National Level NSS fest “**SRUJANA**” on 16th Jan. 2020.

The **Annual sports meet** was organized on 4th January, 2020 at Mangala Stadium.

COLLEGE DAY AND UNION DAY 2020

I am extremely thankful to Sri. Basti Purushothama Shenoy, Correspondent, Canara Kannada Higher Primary School and Canara Balavadi for obliging to be the Chief Guest and to Mrs Basti Radha Shenoy for gracing the occasion and for accepting our request to give away the prizes.

My thanks are also due to C A Prasanna Shenoy M, FCA, for being the Chief Guest during Union Day Celebrations held in the morning.

I sincerely thank C.A. S.S Kamath, President, Sri. M. Annappa Pai, Vice President, Sri. M. Ranganath Bhat, Hon. Secretary of CHS Association and Sri. Maroor Sudhir Pai, Correspondent of our College and other members of the Governing Council for their valuable guidance and encouragement.

I express my indebtedness to all who in their own way have helped in raising the institution where it stands

today. I am sure that our collective endeavor shall take our college to greater heights in serving the society in a meaningful and positive manner. My whole hearted thanks to all the parents and alumni who have been in touch with us during the year and whose valuable suggestions helped us to improve ourselves. I look forward to your continued support in the days to come. And I thank our distinguished guests on the dais and off the dais for gracing this day with your presence. I Wish all our dear students a bright and promising future.

Last but not the least, the unfailing devotion and diligence of the teachers and administrative staff has made this a rewarding year for the Institution. I express my deep sense of gratitude to them.

Finally, I thank God Almighty and the eternal fortitude of our founder Sri Ammembal Subba rao Pai for sustaining and guiding this institution.

Thank you.

Prepared and read by,

Dr. K.V. Malini

Principal, Canara College, Mangalore

Dated: 18-01-2020

FEAR OF FAILURE

*Never be afraid of failure
For it may make your achievements even bigger
For it may make your confidence even higher
And together it makes you even more greater*

*Failure is a Prophet
For it preaches something you will never forget
Failure is the best teacher
For it enables you to rise even higher*

*Winning may make you confident
But failure makes you down to earth
You witness in yourself the birth
Of confidence and your worth*

*Never be depressed of failure
Not be afraid of it
All you need to do is happily endure
And in you, a light of knowledge is lit*

✍ Meghana G. Rao , I B.Com.

THE MAGICAL TEACHER

*She is wonderful, She is magical,
She is a teacher, like no other.....
When she teaches,
She takes me into a magical world
Where I see magical people and situations
By the magic in each and every word...
She not only teaches her subject,
She also teaches the reality of life
By making life more interesting,
She makes imagination come alive
I consider her a magician,
Who teaches things magically !
By her magical teaching,
She shows my life's mission
Lucky are those students,
Who get her as their teacher,
Because she is a teacher...
Like no other.....*

*✍ Meghana G. Rao
I B.Com.*

MOTHER

*Oh mom! You are so amazing !
You are gentle and so strong
You care so much for me
And show me the right path when I am wrong*

*You are my visible angel
You are my inspiration
And measuring your love,
Is impossible for me*

*Oh mom! You are wonderful
You struggle so much for me
You work hard day and night
Without expecting any fee*

*Your love is pure
Which can be given only by you
You are blessing for me,
And nobody can replace you...*

✍ Meghana G. Rao , I B.Com.

IT IS ALL A PART OF LIFE

*If you experience failure
If you experience strife
There is nothing to worry about,
As all this is a part of life.....*

*These experiences only make you stronger
And your best vision, you never know...
Experience is the best teacher
A teacher who always helps you grow*

*Never get upset with these experiences
Nor be angry with it
Rather learn something from it
And in you, a light of knowledge is lit...*

*Your failures and embarrassments,
All these are the best teachers,
As they guide and teach you the reality of life.
And all this, is nothing but part of life....*

A HUMOROUS FRIEND

*She is a lovely friend
She is an amazing friend
She is a wonderful friend
Above all, she is a humorous friend*

*Each day she makes me so happy
To have her I am so lucky
She always helps me when in need
True is the saying, a friend in need is a friend indeed*

*She is one of them who I always adore
Without her I feel so bore
Whenever I want myself to be cheered
Her joke is the thing I need to hear.*

*With her I feel so glad
She comforts me whenever I am sad
She is the best gift from God
She is my best friend I ever had*

✍ Meghana G. Rao , I B.Com.

SUCCESS AND FAILURE

*Success is as sweet as honey
Failure is like losing money
Success happens rarely
But failure commonly
When the bell of success rings
Happiness it brings*

*When failure rings its bell
Life twins into hell
God save us! The people yell
As if from a tree they fell*

*But what is success what is failure
What relation do they bear?
Ah! Every failure you pass
Be sure, is a step to your success!*

✍ Sneha J Salian, III B.Com

WAVES OF LIFE

*The waves of sea that gushes over the sand
And brushes over the rocks, thus purifying the land
Then the waves join back to the sea
Thus making the nature full of glee...*

*Our lives are nothing but the waves of sea
Depicting our bad times and times of glee...
Remembering us that our bad times do flee
And happy is something we always need to be...*

*The waves of sea that gushes over the sand shows
the bad times life gives us in hand
The waves make the sand wet, shows the sorrow our
minds get
Then the waves join back to the sea, depicting that
our bad times do flee
The sand gets dry gradually, showing our healing
minds that endure life happily*

*Happiness and sorrows are two faces of same coin,
They keep coming and keep going continuously
Like the waves that come and go gradually
Depicting the waves of life simultaneously...*

✍ Meghana G. Rao , I B.Com.

MATH MARINE

*Math is the sun,
When we see it from far
Math is the Moon
When we reach near to it
Math is the World
With full of Mystery
Math is the Music
Can be enjoyed by practice
Math is the game
Can be played using numbers.*

✍ Prathiksha Venugopal, II BZC

EXAM

*When final exams are near
There comes along great fear
Because things are not clear
And some subjects are not so dear!!*

*Some revise and don't waste their time
They are really cool and calm
Others open their books at the last moment
And look tensed and greatly alarmed*

*For tensed and alarmed guys
Luck does not come every time
So friends, keep reading everyday
To make your future bright.*

✍ Sneha J Salian, III B.Com

DARKNESS

*When star say all around
Me is dark, all is dark
And I am alone in this sky....
What you would, feel nothing
More, we notice only a think
How foolish it is. Right Na?
This is the same way what
We do always ignore our talent
And see the darkness of our
Surround
But we forget that
How wonderful we are
In this surrounding*

✍ Deekshitha N, I B.Z.C

Teachers

*They are the ono.....
Pencil to write our goodness
Erasers to erase our sadness
Sharpeners to sharpen our dreams
Scale to drew us in right - path
Compass to turn us in right - way
Dividers to divide our sadness
Multiplication to multiply our happiness
Subtraction to substract our fear
Addition takes us to success*

✍ Prathiksha Venugopal, II BZC

UNTIL WE MEET AGAIN

*Those special memories of you
Will always bring a smile
if only I could have you back
for just a little while
The we could sit and talk again
just like we used to do
You always meant so very much
and always meant so very much
and always will do too
One pact that you're no longer here
will always cause me pain
but you're forever in my heart
until we meet again*

✍ Anjana N.P., I BZC

LAND I LIKE TO TRAVEL

*My body bears a city
To seek pleasure in today And rule the shadows of
tomorrow
You see a vulnerable body
in my city of light,
to conquer the innocence,
love and joy of life
Rivers do flow around
to bind thoughts
And celebrate unity
I do
garnish steps in and out
Because my city draws strength
in cherishing people
holding the crippled and lost,
Aint nobody left behind,
Cause in my city I hold life,
so make no vacation out of it
for, all here are residents
and I will to travel with them
over and over again in my city*

✍ Rakshith, I BZC

PERCEPTION

*Just because people stay quiet,
it is not that they have nothing to say.
Just because people smile,
it doesn't mean that everything is okay.
It people laugh a lot,
it is not they don't take things seriously
Just because people forgive you,
it doesn't mean that you can take them for granted
Just because people don't show their feeling
it is not that they don't have any
It people are not honest,
it doesn't mean that they always lie.
Just because people don't say anything,
it is not that they are afraid.*

✍ Suhas A., I B.Com. 'D'

PROVERBS

1. A bad workman always blame his tools
2. A bird in hand is worth two in the bush.
3. Absence makes the heart grow fonder
4. A cat has nine lives
5. A chain is only as strong as its weakest link.
6. Action speak louder than words.

7. A drawing man will clutch at a straw
8. Adversity and loss make a man wise.
9. A fool and his money are soon parted.
10. A journey of thousand miles begins with a single step.

Collected by : **K.P. Pranav Nambiar**

I BSc. BZC

ENVIRONMENT

*The environment with its treasures
All so countless to measure
Fish and whales in the deep blue waters
Life in the Sea, So alive*

*Grasslands and forests with terrestrial life,
Cold, freezing mountain peaks
And hot, tiring deserts
Life among the trees and Sands, So alive*

*Sky So Blue with air so clean
only Sun, moon and Stars to see
Eagles and vultures take their turn
Life in the Sky, So alive*

✍ Deepak Arun, I BBA

TO MY MOTHER

*You mean the world to me
I am so lucky to have you around
Offering me good advice and
keeping my feet on the ground*

*You always been there for me
Through any trouble or strife
You have taught me so many things
About how to go through my daily life.*

*You mean so much to me
I thought you should know
I love you very much.*

✍ Saanchya, I B.Sc.

TENSION

*The moment you are intension,
You will lose your attention
Then you are in total confusion
And you will fall into irritation*

*Then you will spoil personal relation,
Ultimately you won't get co-operation,
Then you will take things to complication,
And your blood pressure rises in caution.*

*Instead understand the situation,
Try to think about the solution,
Many problem will be solved by discussion,
Which will work better in your profession*

*Don't think that it is my free suggestion,
It's for prevention,
If you understand my invention,
You will never come again to Tension.*

✍ Shree Raksha, I BBA

YOGA

Yoga is an ancient art which was originated in India around six thousand years ago. Earlier people were used to practicing yoga and meditation in their daily lives to live

healthy and strong whole life. However the practice of yoga was declining by day by day in such a crowded and hectic environment.

Yoga is very safe and can be safely practiced by anyone anytime even by children also to take it's all the benefits. Yoga is a practice to balance body, mind and soul. Earlier it was practiced by the yogis to meditate. Yoga is the most favorable method to connect to nature by balancing the mind and body. It is a type of exercise which is performed through a balanced body and one needs to get control over diet, breathing, and physical postures. It is associated with the

meditation of body and mind through the relaxation of body.

The International Day of Yoga has been celebrated annually on 21 June since 2015, following its inception in the united Nations. General assembly in 2014. Yoga is a physical, mental and spiritual practice which originated in India. The Indian Prime Minister Narendra Modi, in his UN address suggested the date of 21 June as International day of yoga.

✍ **Vaishnavi Shenoy**, I Bsc. PMC

M.S. DHONI

Mahendra Singh Dhoni is an Indian International Cricketer who captained the Indian National team in limited overs format from 2007 to 2016 and Test Cricket from 2008 to 2014. Under his captaincy India won 2007 ICC World Twenty 20, 2010. 2016 Asia Cup, the 2011 ICC Cricket World Cup and 2013 Champion Trophy. He scored more than 10,000 runs and considered as effective finisher and a best Wicket Keeper in modern limited over International cricket.

He made his ODI debut in 2004 December against Bangladesh. He has been the recipient of many awards in 2008 and 2009. He is the ICC ODI Player

of the year. Rajiv Gandhi Khel Ratna award, Padmashri and Padma Bhshan. Indian Territorial Army conferred the honorary rank of Lieutenant Colonel to Dhoni on November 2011. He is the Second Indian Cricketer after Kapil Dev to receive this honour.

In 2012, sports pro-rated DHONI as a sixteenth most market able athlete in the world Dhoni is the co-owner or Indian Super League Team.

Now he is India's 2nd most admired person. He is a Legendary player and an inspiration for millions.

✍ Vishnu Prasad, I B Sc. BZC

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Artificial Intelligence is the process by which machines (specially computer system) stimulates human processes. Some of the human processes that computers simulate include reasoning, learning and self-correction. These processes are made by installing vision capabilities, speech recognition capabilities and expert system into machine Artificial Intelligence enables machines perform better or equal to human beings in terms of speed, accuracy intelligence video games, whereby one computer act as an opponent player in the game.

Artificial Intelligence efforts began a long time ago. The efforts to create machines that would incorporate human intelligence were necessary to help humans in solving problems that were risky, needed speed and of high capacity. Many pieces of research were undertaken to develop artificial intelligence. Most of the researches were independent and never related to one another. Artificial Intelligence gives the machines power to think and judge, make decisions and self-correct just like the humans. Most of the machines that have Artificial Intelligence still require a portion of human inventions to perform activities efficiently and effectively.

Applications of Artificial Intelligence

Video gaming is one of the sector that broadly makes use of Artificial Intelligence. Game developers incorporate artificial intelligence in computers based games so that the computer can behave as opponent player. The artificial intelligence enables game developers design games in a way that the computer can judge and respond following the human player's movement and choice during the game. Due to development of technology, game developers develop games in a way that multiple opponents in the video games can work as one unit to counteract the human player. The artificial intelligence has made games easier to play, more exciting and more fun.

The artificial intelligence is also widely used by in journalism. Artificial Intelligence is capable of producing articles that are similar or better than those composed and written by humans in the recent days, it is possible that most of the Articles Intelligence. The most likely articles that are produced of artificial intelligence are business articles and reports.

Disadvantages of Artificial Intelligence :

In the past decades, Artificial Intelligence was dream but now it is here with us. The incorporation of artificial intelligence in the world and more especially in the job market poses a great threat to the workers in different sectors of the economy. The development of artificial intelligence, therefore, may lead to the many jobs among the world's working population.

T.K. Sanchya, I BZC

ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು

ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು ಮೂಡಿದೆ ಆಗಸದಲ್ಲಿ
 ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ
 ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಮಾನು
 ನೋಡಿ ಪುಳಕಗೊಳ್ಳುವರು ಮಕ್ಕಳು.

ಕಾಮನಬಿಲ್ಲೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಲೋಕ
 ನೋಡಿದರೆ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ
 ಏನೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸುಖ
 ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಈ ಭೂಲೋಕ

ಒಂದದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿಸಿಲು
 ಮೂಡುವುದು ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು
 ಒಂದಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಜೀವನದಲ್ಲು
 ಮೂಡುವುದು ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು.

ನವರಂಗಿನ ಬಿಲ್ಲು ಈ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು
 ಬದುಕಿನ ಬಣ್ಣವೇ ಈ ಬಣ್ಣದ ಬಿಲ್ಲು

✍ ಹನಿಶ್ ಕೆ ವೈ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಕೊಂಚ ತಂಪು ಬೇಕಾಗಿದೆ

ನಿನ್ನ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯೇ ಮಳೆಯು
 ಎನ್ನ ಹೃದಯದ ಹೂದೋಟಕೆ
 ಅರಳಿದೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಕುಸುಮ
 ನಿನ್ನ ನಯನದ ಆ ನೋಟಕೆ

ಮರುಭೂಮಿಯಂತಿರುವ ಬಾಳಲಿ
 ಮರುಕದಿಂದ ನಿಂತಿರುವೆ ಬಳಲಿ
 ಸಂಗಾತಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಜೀವನ ರಥದಿ
 ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸಾಗಲಾರೆ ಮೌನ ಪಥದಿ

ನನ್ನೊಲವಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗು ನೀ
 ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಕಾವಲಾಗಿರುವೆ ನಾ
 ಬರಡಾದ ಬಾಳಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ದಾಹ
 ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನ ಸೆಳೆತದ ಮೋಹ

ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಎನ್ನ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ
 ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಲಜ್ಜೆ
 ನೀರೆರೆದಂತೆ ಆ ಲತೆ-ಬಳ್ಳಿಗೆ
 ಪ್ರೇಮಧಾರೆ ಎರೆ ನೀ ನನ್ನ ಬಳ್ಳಿಗೆ

ಪ್ರೀತಿ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಬಾಳಲಾರೆ
 ಈ ಪ್ರೇಮ ವೇದನೆಯ ತಾಳಲಾರೆ
 ಕೊಂಚ ತಂಪು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಹೃದಯಕ್ಕೆ
 ನೀ ಬಂದು ಬಿಡು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ

✍ ಶ್ವೇತಾ ಪೈ ಎಂ., ದ್ವಿತೀಯ ಎಂ.ಕಾಮ್.

ಸ್ವರ್ಗ

ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆವ ಝರಿ ನೀರಿನ ಸೊಬಗಿನಲಿ
ಪಳ ಪಳನೆ ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳಲ್ಲಿ
ಹಸಿರು ಹೊಳೆವ ವನಸಿರಿಯ ಸೆರಗಿನಲಿ
ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುವ ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇನಿಧ್ವನಿಯಲಿ
ನಿನ್ನ ನೋಡಿದೆ ಓ .....ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಗ

ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುತ್ತಿನಲಿ
ಬಾಯಾರಿ ತೃಷೆಯ ನೀಗುವ ಜಲಧಾರೆಯಲಿ
ನಿಂತು ಬಾಳುವ ಈ ಭೂಸಿರಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಒರಗಿ ಪ್ರೇಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಸುಂದರ ಸ್ವಪ್ನಗಳಲಿ
ನಿನ್ನ ನೋಡಿದೆ ಓ .....ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಗ

ಎನ್ನ ಬಾಳ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಾಗಿ ಬರುವ ಜ್ಯೋತಿಯಲಿ
ಅರೆ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ತಿರುಗುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಹತೋಟಿಯಲಿ
ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ಮನಸ್ಸಂತೋಷದ ರಸ ನಿಮಿಷದಲಿ
ನಿನ್ನ ನೋಡಿದೆ ಓ .....ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಗ

ಕವನ ರಚಿಸುವ ಈ ಹಾಳೆಯಲಿ
ಬರೆದು ಸವೆಯುವ ಪೆನ್ನಿನಂಚಿನಲಿ
ಸ್ವರ್ಗ ತುಂಬಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಚನೆಯಲ್ಲಿ
ಮನವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಕವನಕ್ಕೆ ತುಂಬುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ನೋಡಿದೆ ಓ .....ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಗ

✍ ವೈಷ್ಣವಿ ಎಸ್.
ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ಅಂದು - ಇಂದು

ಅಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು
ಹೆಣ್ಣು ನೀ ಅಬಲೆ,
ನಿನ್ನಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ
ನಿನ್ನ ಪರಿಧಿ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗೆ
ಸೀಮಿತ ವಿರಲಿ ಎಂದೂ
ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಲು
ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವಕಾಶ,
ಆಕೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ
ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ ಸದವಕಾಶ
ಇಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ
ನಾನು ಅಬಲೆಯಲ್ಲ, ಸಬಲೆ
ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದಾಪುಗಾಲು
ಹಾಕುತ್ತಾ
ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲ ಛಲಗಾತಿ
ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿ
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನಾಗಿ
ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ರಾಣಿಯಾಗಿ
ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಸೈನಿಕಳಾಗಿ
ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಂಸಾರದ
ದೋಣಿಯ ನಾವಿಕಳಾಗಿ
ಇಂದು .....
ನಾನು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸಾರುವೆ
ನಾ ಅಬಲೆಯಲ್ಲ ಸಬಲೆ

✍ ವೈಷ್ಣವಿ ಎಸ್.
ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ನನಗೇಕೆ

ಬೋಧಿಸಲು ನಾನಾರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ
 ಕೆಡುಕು ನನ್ನೊಳಗೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ...
 ನಾನೇಕೆ ಚಿಂತಿಸಲಿ ಅವರಿವರ ಬಗ್ಗೆ
 ಅವರಾರೂ ನನ್ನವರು ಅಲ್ಲದಿರುವಾಗ
 ಗೆಳೆತನದ ಬಯಕೆ ನನಗೇಕೆ ಬೇಕು
 ಒಂಟಿತನ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವಾಗ
 ಯಾರನ್ನೋ ಸೋಲಿಸುವ ಆಸೆ ನನಗೇಕೆ
 ಸಾಲು ಸೋಲುಗಳ ನಡುವೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ
 ಮಾತುಗಳ ಸಹವಾಸ ಏಕೆ ಬೇಕಿದೆ ನನಗೆ
 ಮೌನದಲಿ ನಾ ಬದುಕಿ ಇರಲಾರೆನೆ
 ಕ್ಷಣಿಕದ ಬಂಧಗಳ ಭ್ರಮೆಗಳು ನನಗೇಕೆ
 ಒಬ್ಬನೇ ಮುಂದೆ ನಾ ಸಾಗಲಾರೆನೆ....
 ಅರ್ಥವಾಗದ ಚಿಂತೆ ನನಗೇಕೆ ಬೇಕು
 ನನಗೇ ನಾನಿನ್ನು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

✍ ಶಿಫಾಲಿ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್.

ಜೀವನವೆಂಬ ಚಕ್ರ

ಜೀವನವೆಂಬುದು ಒಂದು ಬಂಡಿಯ ಚಕ್ರ
 ಇದು ಚಲಿಸಬಾರದು ವಕ್ರ- ವಕ್ರ
 ಗಾಲಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ಲಗಾಡಿ
 ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಲು ಗಾಡಿ

ಹೇಳುವರು ಹಿರಿಯರು ಚಿನ್ನದಾ ಮಾತು
 ಕಳಬೇಡ ಕೊಲಬೇಡ ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲು ಬೇಡ
 ಕಳೆದು ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗುವುದು ಬೇಡ
 ಸುಖ ಬಂದರೆ ಹಿಗ್ಗುವುದು ಬೇಡ

ಜೀವನದಿ ಬರಬಹುದು ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ
 ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಗಬಾರದು ಭ್ರಷ್ಟ
 ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ
 ದೂರವಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಭಂಗ.

✍ ಹನೀಶ್ ಕೆ ವೈ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಮತ್ತೆ ಬಂತು ಯುಗಾದಿ

ಬಂತು ಬಂತು ಮತ್ತೆ ಬಂತು ಯುಗಾದಿ
 ಇದುವೇ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ವರುಷದ ಆದಿ
 ಕಹಿ ಘಟನೆಗಳ ಮರೆಯೋಣ
 ಹೊಸ ಕನಸ ಕಾಣೋಣ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದ ಬಯಸೋಣ
 ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸೋಣ
 ಇದು ಕಳೆಯುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮಾರಿ
 ನಮಗೆ ತೋರುವುದು ಹೊಸ ದಾರಿ

ಕಳೆದು ಹೋದವರು ಸೇರುವರು ಮತ್ತೆ
 ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯ
 ಯುಗಾದಿ ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಯುಗದ ಆದಿ
 ಸಿಗುವುದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ

ಬಾಳ ಕಹಿಯ ನೀಗೋಣ ಬನ್ನಿ
 ಒಮ್ಮನದಿ ಬಾಳ ಸವಿಯೋಣ ಎಲ್ಲ
 ಹರುಷಕ್ಕಿದೆ ದಾರಿ ಎನ್ನೋಣ ಎಲ್ಲ.

✍ ಹನೀಶ್ ಕೆ ವೈ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಮರೆಯಲಾಗದ ನೆನಪು

ಗಾಳಿ ಪಟ

ಅದೇನೋ ನೋವು ಮನದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದೆ
ಮರೆಯೋ ತವಕದಲ್ಲಿ ಮನ
ತಣೆದಿದೆ, ಮರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ
ಮತ್ತದೇ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿದೆ, ನೋಯಿಸುವ
ನೆನಪುಗಳ ಮರೆಯೋಣವೆಂದರೆ
ಮನದಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತದೇ ನೆನಪು, ಅಚ್ಚಳಿಯದ
ನೋವೆಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದರು ಪುನಃ
ಯಾರೋ ಬಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ .
ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಬಾರದೆಂದುಕೊಂಡರೆ ಆ
ಮರೆಯೋ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಾಗಿದೆ,
ನೆನಪು ಎದುರಾದಾಗಲೆಲ್ಲ
ಚಿಂತಿಸಬಾರದೆಂದುಕೊಂಡೆ ಆದರೆ ಮತ್ತೆ
ಮನ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಹಳೇ ನೆನಪುಗಳ ಸರಮಾಲೆ ಮರೆಯೋ
ನೆವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತದೇ ನೆನಪುಗಳ ಲೀಲೆ.....

ಬಾನಲ್ಲಿ ನೋಡು ಗಾಳಿಪಟ
ಹಾರುತ್ತಿದೆ ಅದು ಪಟ ಪಟ
ಹಾರುತ್ತ ಹಾರುತ್ತ ಎತ್ತರ
ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಎತ್ತರ

ಎಷ್ಟು ಹಾರಿದರೇನು?
ಸೂತ್ರ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲೆ
ಎಳೆದರೆ ಗಾಳಿಪಟ
ಕೆಳಗಿಳಿಯಲೇ ಬೇಕು

ಮಾನವ ನೀನಾಗು ಗಾಳಿಪಟದತ್ತರ
ಏರು ಎತ್ತರ ಬಲುವೆತ್ತರ
ಸೂತ್ರ ಕಿತ್ತರೆ ಆಗಬಹುದು ಬದುಕು ತತ್ತರ
ನನ್ನ ಗುರಿಯ ಮುಟ್ಟದೆ ವಿರಮಿಸಬೇಡ
ಹಾರು ನೀ ಹಾರು ಎತ್ತರೆತ್ತರ

✍ ಪ್ರದೀಪ್ ಡಿ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್.

✍ ಹನೀಶ್ ಕೆ ವೈ., ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಶಿಕ್ಷಕರು

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲಿಸುವರು ಶಿಕ್ಷಕರು
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವರು ಅವರು
ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ನಾವು
ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಲು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

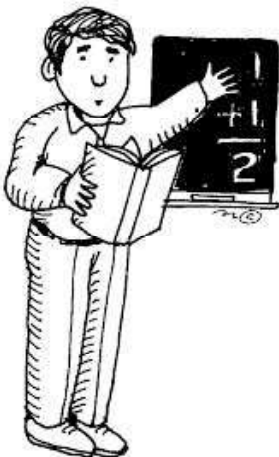
ಪುಸ್ತಕದ ಹೊರೆ ಹೆಗಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು
ಪಾಠವು ಒಂದು ಚೂರು ಅರ್ಥವಾಗದಿರಲು
ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರಲು
ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಿರಲು

ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳದೆ ಪಾಠವು ಬೇಸರವಾಗಿರಲು
ಪಾಠವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲು
ನಿದ್ರೆಯು ಆವರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲು
ಪುಸ್ತಕವು ಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರಿಸಿದನಾತ.

ಭಕ್ತಿ

ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಅದೇನೋ ಶಕ್ತಿ
ಭಕ್ತಿಯೇ ಪರದೈವ
ಭಕ್ತಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷ

✍ ಟಿ. ಶಿಲ್ಪಾ ಕಲ್ಕೂರ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಹೂವು

ಪರಿಮಳದ ಹೂವಿನಲಿ ದುಂಬಿಗಳು ಕುಳಿತಿರಲು
ಮನದೊಳು ಉಲ್ಲಾಸ ತುಂಬಿರಲು
ಜೀವವು ಹೂವಿನೊಡನೆ ಬೆಸೆದಿರಲು
ಸ್ವರ್ಗವೇ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದ ಹಾಗೆ

ದುಂಬಿಗಳ ರೋಂಕಾರ ತುಂಬಿರಲು
ಮನದ ಭಾರವು ಕಳೆದಿರಲು
ಜೀವಕೆ ನವೋಲ್ಲಾಸವು ತುಂಬಿರಲು
ಆಗಸವೇ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ

ಮನಕೆ ಹೂವು ಹತ್ತಿರವಾಗಿರಲು
ಹೂವನು ತಲೆಯಲಿ ಮುಡಿದಿರಲು
ಮನವು ಹಾಯಾಗಿರಲು
ಮೌನವೇ ಮಾತಾದ ಹಾಗೆ

ಹೂವು ಬಾಡಿ ಹೋಗಲು
ಜೀವ ಸೆಲೆ ಬತ್ತಿ ಹೋದಂತೆ
ಮನವು ಚಡಪಡಿಸಿ
ಆಗಸವೇ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಂತೆ

✍ ಟಿ. ಶಿಲ್ಪಾ ಕಲ್ಕೂರ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಮ್

ಭಿಕ್ಷೆ

ಚುರು ಚುರು ಎನ್ನುವ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆ
ಧರಿಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆ
ಬೇಡುತ್ತಿರಲು ಕಂಡ ಕಂಡವರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ
ಇದು ಯಾವ ಜನ್ಮದ ವಿಧಿ ನೀಡಿದ ಶಿಕ್ಷೆ

ಕಲ್ಮಶವಿಲ್ಲದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮನಸು

ಕಂಡಿರಲು ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕನಸು

ಮಡಿಲ ಮೇಲೋಂದು ನಗುತಿರುವ ಕೂಸು

ನೀಡಬೇಕಿವರಿಗೆ ಕರುಣೆಯಲಿ ಕಾಸು

ಕೆಳಗಿರುವವರು ಮೇಲೇರಲೇ ಬೇಕು

ಬಿದ್ದವರು ಮೇಲೇಳಲೇಬೇಕು

ಇದುವಲ್ಲವೇ ಜೀವನದ ಚಕ್ರ

ಬಿಡಬೇಕು ಮನಸಿನ ವಕ್ರ

ಸಿಕ್ಕಿದನ್ನು ಹಂಚಿ ತಿನ್ನುವ ಸದ್ಗುಣ

ಇದರ ಮುಂದೇನಿದೆ ಹಣ

ಕಾಡುತ್ತಿರಲು ಬೆನ್ನ ಬಿಡದೆ ಬಡತನ

ತುಂಬಿರಲು ಹೃದಯದಿ ಸಿರಿತನ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮರಣ

ಜೀವನದ ಸುಂದರ ಪಯಣ ಮುಗಿಸಿ
ಕರೆಯುತ್ತಿರಲು ಕೈ ಬೀಸಿ ಮರಣ
ನೂರಾರು ದುಃಖಗಳ ನಡುವೆ
ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಾ ನಡೆವೆ

ಜೊತೆಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತ ಧನ್ಯವಾದ
ಕೇಳಿಸುತ್ತಲಿದೆ ವೈಕುಂಠದ ನಾದ
ಕರೆಯುವನು ಆತ ಬಾ ಎಂದು
ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆ ನಾ ನೋವಲಿ ಬೆಂದು

ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ತೆರಳುತ್ತಿರುವೆ ಖಾಲಿ ಕೈಗಳ ಬೀಸಿ
ಬರುವಾಗ ತರಲಿಲ್ಲ ಏನನ್ನೂ
ಹೋಗುವಾಗ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ನಾನೇನನ್ನು

ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದೆ ಹೊಸದೊಂದು ಲೋಕ
ಇನ್ನೇತಕೆ ಕಳೆದು ಹೋದುದರ ಮರುಕ
ಕಣ್ಣನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವ ಸಮಯ
ಯಾಕೆನ್ನೂ ಜೀವ ಹೋಗುವ ಭಯ

ಹಾರಿ ಹೋಗಲು ಈ ದೇಹದ ಉಸಿರು
ಹರಿಸಲು ನಮ್ಮವರು ದುಃಖದ ಕಣ್ಣೀರು
ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಂತಿಮ ವಿದಾಯ
ಭಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ನನ್ನೀ ಹೃದಯ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಸಲಿ ದಾಲಿಯಲ್ಲ ನಡೆ

ತನ್ನಿಂದಾದ ತಪ್ಪನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು
ಪರರ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರದಿರು
ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದಿಟ್ಟು
ಆಗಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಿರು

ಉಳಿದವರ ಮಾತಿಗೆ ನೀನೇಕೆ ಮರುಗುವೆ
ನಿನ್ನ ಮನಃಸಾಕ್ಷಿಯ ನಂಬು ನೀನು
ಉಳಿದವರ ಮಾತಿಗೇಕೆ ಕರಗುವೆ
ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆ ಇನ್ನು

ನನಗೆಂದಿಗೂ ಸೋಲೆಂದೆನುತಾ
ದಿನ ದಿನವೂ ನೀನು ಕೊರಗದಿರು
ಸೋಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ
ಎದೆಗುಂದದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರು

ನಿನಗೇನು ತಿಳಿದಿದೆಯೋ ಅದು ಮಾತ್ರ ನನ್ನದು
ಪರರ ಜ್ಞಾನವೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನದಾಗದು
ಜೀವನವಿದು ಭಗವಂತನ ಕೊಡುಗೆ
ವಿಧಿ ಲಿಖಿತವ ಮೀರಿದವರ್ಯಾರಿಲ್ಲ ಈ ವರೆಗೆ

ಇರುತ್ತಿರಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜನನ ಮರಣ
ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಜೀವನದ ಪಯಣ
ನಿನಗೆದುರಾಗಬಹುದು ಹಲವಾರು ತೊಡಕು
ಆದರೆ ನೀನೆಂದಿಗೂ ಮಾಡಬೇಡ ಕೆಡುಕು

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಏಕತೆ

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಮನುಷ್ಯ
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಸಹಜ
ಹಲವರಲ್ಲಿದೆ ವಿವಿಧ ವಿಶೇಷತೆ
ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಮ್ಮ ಏಕತೆ

ಮನುಷ್ಯತ್ವವೇ ನಮಗೆ ಜಾತಿ
ತೊಲಗಿಸಬೇಕು ಜಾತಿಯ ಭೀತಿ
ನಡೆಯಬೇಕು ಸತ್ಯಧರ್ಮದ ನೀತಿ
ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಬೇಕು ಹೃದಯದಿ ಪ್ರೀತಿ

ಜಾತಿ ಭೇದಗಳ ಬಿಟ್ಟು
ಬಾಳಬೇಕು ಸಹೋದರತೆಯಿಂದ
ವರ್ಣ ಭೇದಗಳ ಸುಟ್ಟು
ನಗಬೇಕು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ

ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಲ
ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವುದೊಂದೇ ಜಲ
ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಸೇರುವೆವು ಒಂದೇ ನೆಲ
ಮತ್ಯಾಕೆ ಈ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕುಲ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಏಕಾಂಗಿತನ

ಇಂದೇಕೋ ಕಾಡುತ್ತಿರಲು ಏಕಾಂಗಿತನ
ಕಸಿವಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ನನ್ನೀ ಮನ
ಮತ್ತೇನಾಯಿತೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ
ಮನವ ಸೇರಿದ ಒತ್ತಡಗಳ ನೂರಾರು ಕಂತೆ

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನಾಗಿದ್ದೆ ಬಲು ತುಂಟ
ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾದೆ ಒಂಟ
ಉತ್ತರವೇ ಸಿಗದ ಬದುಕು
ಮಾಸಿ ಹೋಗಿದೆ ಬಾಳಿನ ಬೆಳಕು

ಕೂಗಿ ಕರೆಯಲೇ ಆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ
ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ
ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ವಿಲ ವಿಲ ಒದ್ದಾಡುವ ಜೀವನ
ಅರಿಯಲಾರೆನು ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲೇನು ಕಾರಣ

ಕತ್ತಲ ಬದುಕಿಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿರಲು
ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಖುಷಿಯಿಂದ ನಗಲು
ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೊನೆಯ ನೀಡಬಹುದೇ ಮರಣ
ಒಂದು ದಿನ ಮೂಡಬಹುದು ಹೊಸ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಅಮ್ಮ

ಕರೆಯಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಿತ
ಅಮ್ಮ ಎಂಬ ಪದದ ಉದ್ಘಾತ
ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇವಳೇ
ದೈವೀ ರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
ನವಮಾಸ ನಿನ್ನೊಡಲಿ
ನನ್ನನ್ನೇ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟೆ
ಮನದೊಳಗೆ ನೀ ನನಗೆ
ಪ್ರೀತಿಯ ಬುತ್ತಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟೆ
ನಿನ್ನ ಎದೆ ಬಡಿತವೇ ನಾ
ಕೇಳಿದ ಮೊದಲ ಗೀತ-ಗಾನ
ನೀನುಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ
ನಾ ಮೆದ್ದ ಮೊದಲ ಭೋಜನ
ನೀ ಬದಲಾದೆ ನನಗೋಸ್ಕರ
ನೀ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿ
ಬದುಕಿದೆ ನನಗೋಸ್ಕರ

✍ ಶಿವಕಿರಣ ಎಸ್. ಹೆಚ್., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾರು

ಯಾರಿಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಶ್ರೀಮಂತರು
ಕದ್ದು ಉಂಡವರೇ? ಕೊಟ್ಟು ತಿಂದವರೇ?
ಹೇಗೆ ಅರಿಯುವುದು ಯಾರಿಲ್ಲಿ ಬಡವರು
ದೋಚಿ ತಿಂದವರೇ? ಬಾಚಿ ಕೊಟ್ಟವರೇ?

ಬಡವರೆದೆಯ ಸೀಳಿದವರ ಶ್ರೀಮಂತರೆನ್ನಬಹುದೇ?
ರಕ್ತ ಹಿಂಡಿ ಮೋಸ ಮಾಡಿದವರ ಶಿಷ್ಟರೆನ್ನಬಹುದೇ?
ಇರುವುದ ನೆನೆದು ಖುಷಿ ಪಟ್ಟವರು ಹೃದಯದಿ ಶ್ರೀಮಂತರು
ಸಿಗದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆಸೆ ಪಟ್ಟವರು ನಿಜವಾದ ಬಡವರು

ದುಡಿದು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸೇವಕರು
ದುಡಿಸಿ ಮೆರೆವ ಹಲವಾರು ನಾಯಕರು
ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ನೂರಾರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ

ಎಂದಿಗೂ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಹೋರಾಟ
ಜೀವನದಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಚೆಲ್ಲಾಟ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನೀಡಬೇಕು ಬೆಲೆ
ಬದುಕುವುದು ಜೀವನದ ಕಲೆ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನೈನಿಕ

ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಕಲಿಗಳು
ದೇಶದ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಕಾವಲಿದ್ದು
ಜನತೆಯ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುತ್ತಾ
ತಮ್ಮ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳ
ತೊರೆದರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ತೊರೆಯದೇ
ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕಣ್ಣು ತೆರೆ ತೆರೆದೂ
ಕರ್ಣ ಬಿಚ್ಚಿಡುವ
ಬಂದೂಕಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಬ
ಗುಂಡಿಗೆ ಹೊಂದಿದ
ಶತ್ರು ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಡುವ
ಗುಂಡೇಟಿಗೂ ವಿಚಲಿತರಾಗದ
ಎಂಟೆದೆ ಬಂಟರಾದ ನಮ್ಮ
ಭೂಭಾಗ ರಕ್ಷಕ ದೇವರುಗಳೇ
ನಿಮಗಿದೋ ಕೋಟಿ ನಮನ.

✍ ಶಿವಕಿರಣ ಎಸ್. ಹೆಚ್., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅವಕಾಶ

ಕನಸ ನನಸು ಮಾಡು

ಕಳೆದುಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ
ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಪರದಾಟ
ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಪೇಚಾಟ
ಯಾರೋ ಆರಿಯರು ವಿಧಿಯ ಆಟ

ತಿಳಿಯದ ಹೋಯಿತು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ವಸ್ತು
ಹುಡುಕಾಟದ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಸ್ತು
ಕುರುಡರಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕತ್ತಲು
ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವ ಭಲ ಬಿಡದೆ ಸುತ್ತಲು

ಏನಾಯಿತೆಂದು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಯೋಚನೆ
ಸಿಗಬಹುದೆಂಬ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ
ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತೋ ಎಂಬ ಆತಂಕ
ಸಂಭವಿಸಬಹುದೇ ಏನಾದರು ಕಂಟಕ

ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆಲ್ಲಿದೆ ಅಂತ್ಯ
ಮುಗಿಯದಾ ಅಲೆದಾಟವಿಡು ಸತ್ಯ
ಕೈಗೆಟಕುವುದೇ ದೂರದ ಆಕಾಶ
ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಲು ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ

✍ ಸುಪ್ರೀತಾ ಕೆ., ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ನೀನ್ಯಾರು ..?

ಮಾಯದ ಊರಲಿ
ಮಾಯಾವಿ ನೀನ್ಯಾರು
ಕಾಣದ ಕನಸಲಿ
ಚೋರ ನೀನ್ಯಾರು
ತಿಳಿಯದ ಮನಸಲಿ
ಮನವೊಲಿಸಿದವ ನೀನ್ಯಾರು
ಪಿಸುಗುಡುವ ಪ್ರೀತಿಯ
ಧ್ವನಿಯೇ ನೀನ್ಯಾರು
ಕಣ್ಣೆದುರು ಬಂದಂತೆ
ಭಾಸವಾದವ ನೀನ್ಯಾರು

ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ ಮಿಂಚುವ
ಮೊಗದವ ನೀನ್ಯಾರು
ನಿನಗಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ
ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವ
ನಿನ್ನೊಡನೆಯೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ
ನಾನು ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯುವೆ
ಈ ಜೀವ ಕಾದಿರುವುದು
ನೀ ಬರುವೆ ಎಂದು
ತಿಳಿಸು ಬಾ ಮಾಯಾವಿ
ಓ ಪ್ರೇಮಿ ನೀನಿಂದು

✍ ಶ್ವೇತಾ ಪೈ ಎಂ., ದ್ವಿತೀಯ ಎಂ.ಕಾಮ್

ಕಂಡ ಕನಸ ಬೆನ್ನೇರಿ
ಮುನ್ನಡೆವ ಜೀವನದಲಿ
ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ
ಹರಿದು ಬರಲು ಕೆಳ ಬಿದ್ದು
ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಲ್ಲಾಗದಿರು.
ಭಲವೆಂಬ ಅಸ್ತ ಪ್ರಯೋಗವೇ
ಕನಸ ಬೆನ್ನಟ್ಟಲು ಸಹಾಯಕನಾಗಿರಲು
ಅಡೆತಡೆಗಳ ಚಿಂತೆ ನಿನಗೇತಕೊ.
ಮನದಲಿ ಭಲ ಮೂಡಿದಾಗ
ಬಲ ಕುಗ್ಗಿಸಲು ಬರುವುದು
ನೂರಾರು ತಲೆಗಳು
ಕೇಳದಿರು ನೀ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮಾತ
ತೋರಿಸು ನೀ ಅವುಗಳಿಗೆ
ಯಶಸ್ಸಿನ ಉಲ್ಲಾಸಾತ.
ಹೆದರದಿರು ಹೆದರಿ ಕುಗ್ಗದಿರು
ಎದೆಯಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು
ಹರಿಸಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗು.
ಇಂದು ನಿನಗೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದವರು
ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ನಿನಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವರು
ಆಗ ಗರ್ಜಿಸಿ ಭೋರ್ಗರೆದು ಬಿಡು
ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ನೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡು
ನಿನ್ನ ಕನಸ ನನಸು ಮಾಡು

✍ ಶಿವಕಿರಣ ಎಸ್. ಹೆಚ್., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬದುಕಲು ಬಿಡು

ಹಸಿರನು ನೀಡಿ ಉಸಿರನು ಕೊಟ್ಟು
ನೆರಳನು ಪಸರಿದ ನಾವುಗಳು
ಕೊಟ್ಟಿರಿ ನೀವು ಕೊಡಲಿಯ ಪೆಟ್ಟು
ಉರುಳಿವೆ ಸಾವಿರ ಜೀವಗಳು ||

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ನಮ್ಮ ನೋವು
ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿಹೆವು ಇಂದು ನಾವು
ಕೇಳದೆ ಹೋಯಿತೆ ಈ ಚೀರಾಟ
ಹೀಗಾದರೆ ನಡೆದಿತ್ತೆ ನಿಮ್ಮಸಿರಾಟ ||

ತತ್ತರಿಸುತ್ತ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ
ಪಡುವಿರಿ ನೀವು ಸಂಕಷ್ಟ
ಸಿಗಲಾರದು ನೀರು ಕೊಳದಲ್ಲಿ
ಇದನು ನೀ ಅರಿ ಓ ದುಷ್ಟ ||

ಏಳು ಎದ್ದೇಳು ನಡಿ ಈಗಲೇ
ನಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೇ
ವೃಕ್ಷಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಶಪಥ ತೊಡು
ನಮ್ಮನು ನೀ ಬದುಕಲು ಬಿಡು ||

✍ ಪ್ರಿಯಾಂಕ ವೈ.ಕೆ., I ಪಿ.ಎಮ್.ಸಿ. (ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.)

ಬದುಕಬೇಕಿದೆ...

ಬದುಕಲೇ ಬೇಕಿದೆ ಚಂದಕೆ
ನೋವುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ, ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟಿ...
ಹೊಸ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನತ್ತಿ

✍ ಮಹನ್ಯ, I ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ

ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಅಳುತ್ತಾನೆ
ಅಳುತ್ತಲೇ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ
ಕಲಿಯುತ್ತಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ
ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ
ಪಡೆಯುತ್ತಲೇ ಮರಳಿ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಪರಮಾತ್ಮ

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ
ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಾರದಂತೆ
ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಲುಪದಂತೆ
ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಅವಿರಿತುವಂತೆ
ಇರುವುದೇ ಅಂತರಾತ್ಮ
ಅವನೇ ಪರಮಾತ್ಮ

ಭಾರ

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸುಮಧುರ
ನನಗೆ ನೀನೇ ಆಧಾರ
ನಾನಾದರೆ ನಿನಗೆ ಭಾರ
ಹೋಗು ನೀ ನನ್ನಿಂದ ದೂರ ...!

ಹೊಳಪು

ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಈ ಬೆಳದಿಂಗಳು
ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಲು ಈ ನಿನ್ನ ಕಂಗಳು
ತೆರೆಯಲೇನು ನಿನ್ನ ಮನದ ಬಾಗಿಲು
ಸೇರಲೇನು ಬೆಚ್ಚನೆಯ ನಿನ್ನ ಒಡಲು

✍ ಸ್ವಾತಿ ಪ್ರಸಾದ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ಕೊರೊನಾ

ಕೊರೊನಾ ಕೊರೊನಾ ಕೊರೊನಾ
 ನನೀನು ಯಾಕೆ ಬಂದಿಯಾ
 ಬರುದೇನೋ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿಯಾ
 ಆದರೆ ಸಾಯಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಜನವಾ
 ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೀಯಾ

ಮದ್ದೇ ಇಲ್ಲದಾಯಿತೆ ನಿನಗೆ
 ಕಣ್ಣೀರು ತೊಳೆದು ಹಾಕಲಿ ನಿನ್ನನು
 ಸುಟ್ಟು ಬಸ್‌ಮ ಮಾಡಲಿ ನಿನ್ನನು
 ಒಮ್ಮೆ ಓಡಿಹೋಗು ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀನು
 ಹೋಗು ಮಾರಾಯ ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀನು

ನಿನ್ನಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವರು
 ನಿನ್ನಿಂದ ದೇಶವೇ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿದೆ
 ನಿನ್ನಿಂದ ಶವವಾಗಿದೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ
 ನೀನು ಹೋಗು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದೆ

ಸಾಯಬಾರದೆ ನಮೀನು ಹೇಳು
 ನೀನು ಸಾಯದೆ ಯಾಕೆ ಇರುವೆ
 ಕಷ್ಟವನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ
 ಹೋಗು ಬೇಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀನು

ಹೇ ದೇವರೆ ಈ ಮಹಾಮಾರಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸು
 ಕಾಪಾಡು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು
 ಕಾಪಾಡು ಈ ದೇಶವನ್ನು
 ಕಾಪಾಡು ಮನುಕುಲವನ್ನು
 ಈ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾಡು ಮಾಡು

✍ ಅರುಣ ಕೆ.ವಿ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ತಾಂಬ ಒಲುಮೆ

ನನ್ನುಸಿರ ಉಸಿರೆ
 ನನ್ನೊಲುಮೆ ಸಿರಿಯೆ
 ನಿನಗಾರು ಇಹರೆ ಸಾಟಿ ?

ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಗಲು
 ಬಿರಿದ ದಾಳಿಂಬೆ ಸಾಲು
 ನೋಡಲೆರಡ್ಕಣ್ಣು ಸಾಲದಲ್ಲೇ

ಅರಳುಗಂಗಳ ಚೆಲುವೆ
 ತುಂಬುಗೆನ್ನೆಯ ಒಲವೆ
 ಮನೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲೇ !

ಚಂದ್ರಮನ ತಂಪು
 ಕೋಗಿಲೆಯ ಇಂಪು
 ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಇರುವುದಲ್ಲೇ

ನಿನ್ನ ನವಿಲಿನ ಹೆಜ್ಜೆ
 ನಿನ್ನ ಕಾಲಿನ ಗೆಜ್ಜೆ
 ಗಲುಗಲುರೆನುತಿಹುದಲ್ಲೇ

ನನ್ನೊಡಲ ಕುಡಿಯೆ
 ನನ್ನಡಿಲ ಹೂವೆ
 ತಾಯ್ತನವ ಕೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ

ನೀನಿರುವ ಈ ಮನೆಯು
 ಸಗ್ಗಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು
 ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕಣೆಯು ಉಂಟೆ ?

✍ ಅರುಣ ಕೆ.ವಿ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

ಅಮೂಲ್ಯವೀ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ

ನನ್ನ ಜೀವನ ಪಯಣದಿ
 ಆ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ತಾಯಿ ಸಲುಗೆ
 ತಂದೆಯಕ್ಕರೆ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಸುಗೆ
 ಅಮ್ಮನ ಕೈ ರುಚಿಯ ಅಡುಗೆ
 ಅವಳೇ ಕಲಿಸಿದ ಆ ಪ್ರತಿ ನಡಿಗೆ
 ಅತೀ ಅಮೂಲ್ಯ ಈ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ
 ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಸ್ನೇಹ ಚಿಲುಮೆ
 ಗೆಳೆತನ ತೋರಿದ ರಾಗದ ಒಲುಮೆ
 ರಾತ್ರಿ ಕನಸು ಮುಂಜಾವದಲಿ ನನಸು
 ಒಳಗೊಳಗೇ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ವಿಚಿತ್ರ ಮುನಿಸು
 ಅತೀ ಅಮೂಲ್ಯ ಈ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ
 ಅವರಿವರೊಂದಿಗಿನ ಒಡನಾಟ
 ಬಂಧುಗಳ ಹಾರೈಕೆಯ ಸವಿನೋಟ
 ಬದುಕು ಕಲಿಸಿದ ಹೊಸ ಪಾಠ
 ನಿತ್ಯ ಜೀವನಾಡಿ ನವೀನ ಆಟ
 ಅತೀ ಅಮೂಲ್ಯ ಈ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ

✍ ಶ್ವೇತಾ ಪೈ ಎಂ., ದ್ವಿತೀಯ ಎಂ.ಕಾಮ್

ಕಾಲ-ಪ್ರಕೃತಿ ಕಅಸಿದ ಪಾಠ

ನೂರಾರು ವರುಷ ರಾಧೆಗಾಗಿ ಕಾದ ಕೃಷ್ಣನಂತೆ
 ಹತ್ತಾರು ವರುಷ ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಕಾದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಂತೆ
 ವರುಷ ಪೂರ್ತಿ ಕಾದಿರುವನು ರೈತ ಆಷಾಢಕ್ಕೆ
 ಹೆದರಿ ಎಲ್ಲೊ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಆಷಾಢ
 ನೂರೊಂದು ಬಾರಿ ಬೇಡಿದರು, ಸಾವಿರಾರು ಬಾರಿ ಕೇಳಿದರು
 ಒಲ್ಲದಿಹನು ಬರಲಿಲ್ಲಿಗೆ
 ಯಾರದ್ದೋ ಶಾಪ ತಟ್ಟಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ
 ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಊರುಕೇರಿ ತೊರೆದರು ರೈತರು
 ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಆದರು ಕಾರ್ಮಿಕರು
 ತಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
 ಆಗಲೇ ಸುರಿದಿತ್ತು ವರ್ಷಧಾರೆ
 ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾಡಿತು ಗ್ರಹಚಾರ
 ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ನಾಡಾಯಿತು ಜಲಾವೃತ
 ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಾರ್ಮೋಡ
 ಎಲ್ಲವೂ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ
 ಕಾಲಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನವನ
 ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸಹಿಸಿದ್ದಳು ಭೂತಾಯಿ
 ಆದರೆ ಈಗ ಸಿಡಿದೆದ್ದಳು ಭೂದೇವಿ
 ವಿಕೋಪ ತಾಳಲಾರದೆ ಪಟ್ಟಣ ತೊರೆದರು
 ಊರ ಸೇರಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಹಿಡಿದರು ಕಾರ್ಮಿಕರು
 ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು ರೈತರು

✍ ಸ್ವಾತಿ ಪ್ರಸಾದ್

ಮಹಾಮಾರಿ

ಬಂದಾಗಿದೆ ಕೊರೊನಾ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ
ತಿಳಿಯದೇ ಬಂದಿದೆ ಈ ಮಹಾಮಾರಿ
ಮನುಷ್ಯನೇ ಈ ಮಹಾಮಾರಿಗೆ ದಾರಿ
ಇದನ್ನು ಅಳಿಸುವುದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಗುರಿ
ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅವರವರ ಜೀವನವೇ ಸಂಪತ್ತು
ಇದೊಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು
ತಮ್ಮ ಅಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಕರೆಸದಿರಿ ಆಪತ್ತು
ಕರಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ತರಬಹುದು ಕುತ್ತು
ಮನೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರೊನಾದ್ದೇ ರಾಗ
ಮಾಡದಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಾಗ
ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ ಆಗಾಗ
ವಿಶ್ವವೇ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ

✍ ಗಗನ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂತು ಕೊರೊನಾ

ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂತು ಕೊರೊನಾ
ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಓಡಿಸೋಣ
ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರೋಣ
ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಬದುಕಲು ಬಿಡೋಣ
ಪ್ರತಿಗಂಟಿಗೆಂದು ಬಾರಿ ಕೈ ತೊಳೆಯೋಣ
ಕೆಮ್ಮು ಸೀನು ಬಂದಾಗ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳೋಣ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಾರಿ ರೋಗವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸೋಣ
ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವವರನ್ನು ಗೌರವಿಸೋಣ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಹಾಮಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸೋಣ
ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆ ಹೊರೋಣ

✍ ಹರ್ಷಿತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ಬಂತು ಬಂತು ಕೊರೊನಾ ಬಂತು...

ತಾನು ತನ್ನದು ಎಂದು ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದಿದ್ದ ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ
ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಹಾಮಾರಿ ಕೊರೊನಾ ಸೋಂಕಿನ
ಅರಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೋಂಕು ಮೂರು ಜನಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ಮೇಲೆಯೇ
ಮಹಾಮಾರಿ ಕೊರೊನಾ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಲಗ್ನಿಯಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾದದ್ದು.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಜಿ ಘೋಷಿಸಿದರು 21 ದಿನದ ಲಾಕ್ಡೌನ್.
ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಯಾರೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಂತೆ?.. ಆದರೆ? ನಮ್ಮವರು
ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವರು ನೋಡಿ, ಮೂರರಿಂದ ಏಳು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ
ಸೋಂಕು ತಗಲುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಲಾಕ್ಡೌನ್ ಅನ್ನು ತೀರಾ ಕಡೆಗಣಿಸಿದರು.

ಇದ್ದವನು ಕೂತು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೇನು ಈ ಲಾಕ್ಡೌನ್‌ನಿಂದ
ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ?.. ಆದರೆ ದಿನಗೂಲಿ ಮಾಡುವವನು ಮಾತ್ರ
ದಿನೇದಿನ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಇವತ್ತಿಗೇನು ಮಾಡೋದು? ನಾಳೆ ಏನು
ಮಾಡೋದೆಂದು, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಗೆ
ಬಂದಾಗಿತ್ತು?.. ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ
ಪಾರು ಮಾಡಪ್ಪ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ
ಗೋಚರವಿತ್ತೇ ವಿನಹ ತಾನು ಕಡಿದ ಗಿಡ, ಕೊರೆದ ನೆಲ, ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಗೆ
ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯ ಅದ್ಯಾವುದೂ ಅವರಿಗೆ ನೆನಪು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅವಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಕೇಳದಿದ್ದರೂ ಅವಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು; ಅವಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥವಿರಲಿಲ್ಲ, ಮೇಲು-ಕೀಳು ಮಾಡದೆ
ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪೊರೆದಳು, ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದಳು, ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೇ
ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಟ್ಟಳು. ಈ ಪಾಪಿ ಮನುಷ್ಯ ಕುಲಕ್ಕೆ.. ಸ್ವಾರ್ಥಭರಿತ
ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ? ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ,
ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿಂದು ತೇಗಿದ?.. ಆದರೂ ಮಾತೆ ಏನು
ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ...

ಕೊರೊನಾ ಸೋಂಕು ಅತಿಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು
ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ; ಆಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸೋಣ.

ಓ ಮನುಷ್ಯರೇ ಮಾತೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ವಿನಹ
ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಜೈ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆ

✍ ನಿವೇದಿತಾ, ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತವರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಮಾನವನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರವಂತನಾಗಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಧವಿರುತ್ತದೆ. ನೋಡಿ ಕಲಿಯುವುದು, ಕೇಳಿ ಕಲಿಯುವುದು, ಓದಿ ಕಲಿಯುವುದು, ಬರೆದು ಕಲಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಲಿಯುವುದು. ಇದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಪಾಠದ ಜೊತೆಗೆ ಆಟ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ನಡುವಳಿಕೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಕಲಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಳಿದ ಕಿವಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ಹಾಗೂ ಹೆತ್ತವರು” ಇವರು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ. ಇವರು ಮೂವರು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಜಯಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮೂವರು ಒಂದು ತ್ರಿಭುಜವಿದ್ದ ಹಾಗೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಈಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇರುವ ಗೌರವ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಉನ್ನತ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಜಯ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರಿಗಿಂತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹತ್ತೊಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರದಷ್ಟೆ ಹೆತ್ತವರ ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆ. ಹೆತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹೆತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಹೆಣ್ಣು ಆಗಲಿ ಗಂಡು ಆಗಲಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಗೆಲುವು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೋಲು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ಸೋಲೇ ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ನಾವು ಸೋಲಿನಿಂದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು; ಆಗ ಗೆಲುವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಗೆಲುವಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೌಲ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತವರಿಗೆ ಅವರ ಇತರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರತರಬೇಕು. ಹೆತ್ತವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಒಳಗೆ ಕೂರಿಸಿ ಕಲಿಸುವುದಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಹೊರ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆತ್ತವರ ಭಯದಿಂದ ಒಂದು ಅಂಕ ಕಡಿಮೆ ಯಾದರೂ ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಹೆತ್ತವರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಅವರ ಇತರ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಅಂಕಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ಅಂಕಗಳು ಬೇಕು ಆದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಡುವಳಿಕೆ, ಗುಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಹೆತ್ತವರ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯ. “ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು” ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶ್ರಮಿಸೋಣ.

✍ ಗಗನ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. ‘ಡಿ’

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಯಾಕೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾಜದ ಸಂಪತ್ತು. ಇದು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನಿಕವಾದ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಪಡೆದಂತಹ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪಾಠವನ್ನು ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಅದರಾಚೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 'ಕಾಯಕ' ಅಥವಾ 'ಕೆಲಸ' ಎಂಬುವುದು ಜೀವನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಂತಹ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲಾಸಪ್ಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಸಂತೋಷ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು "ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರೊಡನೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ರೂಪ ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಅನಿಷ್ಟಗಳಾದ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗಿ 'ದೇಶ ನನಗೇನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ?' ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ ಆಗ ನನಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದದ್ದು NSS (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ) ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥದ್ದೇನು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ? ಅದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಸಿಗುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಲಾಭವೆಂದರೆ ಶಿಸ್ತು, ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ, ಸಹಬಾಳೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಜೀವನಶೈಲಿ, ಶ್ರಮದ ಮಹತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಕಲಿಕೆ' ಏನೆಂದು ಈ NSSನಿಂದ ಕಲಿತೆ. ಹೌದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಾವು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

'Students life is a golden life' ಎಂಬ ಸಾಲಂತೂ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡವನು ಮನೆಯ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೇವಲ ತನ್ನ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸ ನಡೆಸುವ ಆತ ಕೇವಲ ಓದು ಬರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು; ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತನಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗಿರುವವನೇ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದರೂ ಸಮಾಜದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಇತರರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ತಾನು ಏನೆಂದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆತನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

✍ ಪ್ರೇಮಾ ಅಚ್ಚಲ್‌ಕರ್, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ.

ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ ನಾಯಿ-ನೆರಳು

‘ನಾಯಿ-ನೆರಳು’ ಕಾದಂಬರಿ ಭಾರತೀಯ ಜನರ ಜೀವನ, ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸುಂದರ ಕಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಚ್ಚುತನ ಪಾತ್ರ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಮುಖವಾದರೆ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಅವರ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಓದುಗನನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರವಾಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೆ!!! 1968ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪಾತ್ರಗಳು, ಊರಿನ ವಿವರಣೆ... ನಾವು ಈಗಿರುವ ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಗತಜನ್ಮದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಪಡುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.. ಆದರೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ನಾಯಿ ನೆರಳು ಅಂತ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತರ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾಯಿಯು ಹೇಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತನ್ನ ಒಡೆಯನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮವೆಂಬುವುದು ಸಹ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಕ್ಕೂ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ಹಲವು ನಂಬಿಕೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕತೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅದರದೇ ಆದ ತಳಹದಿ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ. ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಭಾಷೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಲದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಮೂಲ ಅಂತಃಸತ್ವ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಶ ಎನಿಸಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಮೂಲದ್ರವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ? ಯಾವುದು ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆ? ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ್ದು ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಉಂಟು ಕೆಟ್ಟ ನಂತರ ನಂಬಿದವರೂ ಉಂಟು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ

ಅನೇಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಜನ್ಮ ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ರಚಿತವಾದ ಕಾದಂಬರಿಯೇ “ನಾಯಿ ನೆರಳು”.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡುವವರಿಗೆ, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧ ಸೂತ್ರಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ, ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವ ಸಂಗತಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬುವವರಿಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಕಾರಣ ಸಮೇತ ನಿರೂಪಿಸಿದ ನಂತರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪಠ್ಯವಾಗದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವವೇ ತಪ್ಪು ಅಂತಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಫಹಪಿತನವಾದರೂ ಯಾಕೆ? ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ನಂತರ ಒಪ್ಪಿ. ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಜೀವನ ದರ್ಶನ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆಯೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕಲ್ಲ? ನೋಯಿಸುವುದು, ಹೀಗಳೆಯುವುದು, ಅವಮಾನಿಸುವುದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಬಾರದಲ್ಲ? ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವರ ವರ್ತನೆ ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯೋ, ಕಥೆಯೋ, ಕವನವೋ, ಪ್ರಬಂಧವೋ ಹೆಚ್ಚು ಆಪ್ತವಾಗುವುದು ಅದು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ, ಹಾಗೆ ಬದಲಾದ ಇಂದಿನ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ‘ನಾಯಿ ನೆರಳು’ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತು “ಧ್ವನಿ”ಸುವುದು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನಲ್ಲ ಬೇವಿನ ಮರದಿಂದ ಸಿಹಿ ಹಾಲು ಬರುವುದು, ಬೆಂಕಿಕಂಡ ಹಾಯುವುದು, ಕೊಳ್ಳದೆವ್ವ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಸನ್ಯಾಸಿ ಹೇಳುವ ಕರಾರುವಾಕ್ ಕೆಲವೊಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನಿಜವಾಗುವುದು, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪುಗಳು, ನೋಡಿದ ಘಟನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ ಪರಿಚಯ.. ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಗೊಂದಲವಂತೂ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಚೊತೆಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವ, ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ನಂಬುವ, ನಂಬಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಗಳೇ ಎನ್ನುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೂ ಕಾಡದೇ ಇರದು. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಒಟ್ಟು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚು ಪಾತ್ರಗಳು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತವೆ. ಮೌಢ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವಿರೋಧ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತಮಾಷೆ ಎಂದರೇ ಕಿಂಚಿತ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪಾತ್ರ ಕೂಡ ಕೊನೆಗೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ

ಮುಖ ಮಾಡುವುದು. ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡ ನ್ಯೂನತೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಆಕೆಗೆ ಸಿಗದೇ ಹೋದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ದಾಸ್ಯತನದಂತಹ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಕಾದಂಬರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ, ತಾವು ನಂಬಿದ್ದ 'ನಂಬಿಕೆ'ಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮಂಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಂಬೋಣ. ತರ್ಕಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ್ದು ಬೇರೇನೋ ಇದೆ. ವಿವರಣೆಗೆ ನಿಲುಕದ್ದು ಖಂಡಿತ ಇದೆ. ನಂಬುವರು ನಂಬಲಿ ಬಿಡಿ. ನಿಮಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡಿ. ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ಧೋರಣೆ ಏಕೆ? ಹೇರುವ ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿರಬೇಕಲ್ಲ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೋಕ್ಷಿಪ್ತೆಗಳು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಬುಡಕ್ಕೆ ಕಿಡಿ ಹೊತ್ತಿದಾಗಲೇ... ಹಾಗಾಗುವುದು ಬೇಡ ಅಲ್ಲವೇ? ಸೋ ಲೆಟ್ಸ್ ಪೀಪಲ್ ಬಿಲೀವ್ ಅಂತ ವಾದಿಸುವವರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಓದಬಹುದು. ವೈಚಾರಿಕ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಮಂದಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪದಿರುವ ದಟ್ಟತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಇತರೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೌಢ್ಯವನ್ನೂ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ, ಸಂಧರ್ಬೋಚಿತವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅದೇಕೋ ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಓದಿನ ನಂತರ ನನಗೇ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಿಸಿ ವಿರೋಧಿಸುವಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಭಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನತೆಗಳು ತಲೆದೋರುವುದು ಆಗಲೇ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನಾಗಿ ಜೋಯಿಸರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಎರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವನು "ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಂಡ್ತಿ ಹೆಸರು ವೆಂಕಮ್ಮ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗನೂ ಇದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ತನ್ನ ಹದಿನೆಂಟನೆ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಪ್ರೇತ, ಭೂತ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು, ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಚ್ಚಣ್ಣಯ್ಯ ಒಂದು ಇವನು ನನ್ನ ಮಗನ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಎಂದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ತನಗೂ ಜೋಯಿಸರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಅಚ್ಚಣ್ಣಯ್ಯನ ಜೊತೆ ಅವರ ಊರಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ವೆಂಕಮ್ಮನಿಗೆ ಗಂಡ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾದರೂ, ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನ ಜೊತೆ ಸಂಸಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ. ಇದನ್ನು ಜೋಗಿನಾಥ ಬೆಟ್ಟದ ಜೋಗಯ್ಯನು ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸಿಲ್ಲ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಅವರ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಚ್ಯುತನಿಗೆ

18 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ತಂದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಅಚ್ಯುತನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಮೋಸಗಾರ, ಅವನ ಮುಗ್ಧ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತನ್ನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಾಜ್‌ರೊಂದಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಹರೆಯದ ಮಗಳನ್ನು ಬಸುರಿ ಮಾಡಿ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋದಾಗ, ಅಚ್ಯುತನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಹುಟ್ಟಿನ ಗುಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭೈರಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಕರ್ಮವು ನಮ್ಮನ್ನು ನೆರಳಿನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಯುವಜನತೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕುರುಡು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಯುವ ಜನತೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರ್ಶಮಯವಾದುದು. ಕಥಾನಾಯಕ ವಿಶ್ವ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ತನಗೊಬ್ಬಳು ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗಂಡು ಮಗುವೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.. ಮೊದ ಮೊದಲು ಮನೆಯವರು ಅದನ್ನು ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.. ಕ್ರಮೇಣ ಅವನು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸು 15 ದಾಟಿದ ಮೇಲೂ ಅದೇ ಹೆಂಡತಿ ಮಗುವಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು.. ಮದುವೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಗುವುದೇ ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತೆ... ಊರಿನ ಜನ ಗಾಳಿ, ದೆವ್ವ ಪಿತಾಚಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.. ವಿಶ್ವ ಅವರ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಗುಣದಿಂದ ಮನೆಯವರ ಅಸಡ್ಡೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಜೊತೆಗಾರನಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ನಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವನು ನಾಯಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅದರ ಜೊತೆ ಕೂಡಿ ಆಡುವುದು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅಸಮಾದಾನದ ವಿಷಯ!!! ಅಚ್ಚಣ್ಣಯ್ಯ ಎಂಬ ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣು ಮುದುಕ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪರ ಊರಿನಿಂದ ವಿಶ್ವನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವನ ಅಪ್ಪನ ಬಳಿ ನನ್ನ ಮಗ 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಗತಿಸಿದ್ದಾನೆ.. ನಿಮ್ಮ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.. ಅವನು ಆಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ವಿಷಯವೇ.. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಸೊಸೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.. ಅವನನ್ನು

ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದಾಗ ವಿಶ್ವ ಬಂದ ಮುದುಕನನ್ನು ಅಪ್ಪ ಎಂದು... ಅವರ ಊರು ಕೇರಿ ವಿಷಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿ... ಮುದುಕನ ಜೊತೆ ಹೊರಡಲು ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಹೊರಟೇ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.. ಅವನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಿ ಕೂಡ ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತೆ.. ಈ ಕಡೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಸೊಸೆ “ವೆಂಕ” ತನ್ನ ವಿಧವೆ ಬಾಳನ್ನು ಮೌನದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಧುತ್ತೆಂದು ಮರಣಿಸಿದ ಪತಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಾಗ ಅವಳು ಆತಂಕ, ನಾಚಿಕೆ, ಮೌನದ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಜಾರಿಯಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೋ ಪತಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ. ಆದರೂ ಮನೆಯವರ ಪುತ್ರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ.. ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ತನ್ನ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಶುರು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ!! ವೆಂಕನ ಮಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದು.. ತಾತನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸುದ್ದಿ ಓದಿ ಗರಬಡಿದವನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ!! ತಂದೆಯ ಮುಖವೇ ನೋಡದ ಅವನು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಕೋಪದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಾನೆ. ತಾತ, ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ತಾಯಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೋಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವನ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ.. ವಿಶ್ವನ ಜೊತೆ ಬಂದ ನಾಯಿ ಹತ್ತಿರ ಆಡುವುದು... ಅವನೂ ನಾಯಿಯೂ ಒಂದೇ ಜೀವ ಎರಡು ದೇಹಗಳೇ ಅನ್ನುವ ಹಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದ ಮಗನಿಗೆ 18 ವರುಷ. ತಂದೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ವಿಶ್ವನಿಗೆ 17 ವರುಷ!! ಮಗ ತಂದೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಾತನ ಹತ್ತಿರ ವಾದ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಈಗ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ 42 ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಆದರೆ ವಿಧಿವಶಾತ್ ಸತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಎಂಬ ವಾದ ತಾತನದು!! ಮೊಮ್ಮಗ ಒಂದು ಲಾಯರ್ ಸಹಾಯ ಯಾಚಿಸಿ ವಿಶ್ವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಮೋಸಗಾರ ಎಂದು ಜೈಲಿಗೆ ಕೂಡ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಅಜ್ಜಿ ಎದೆ ಒಡೆದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ!! ವಿಶ್ವನ ಜೊತೆ ಹೋದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.. ಅದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕೂಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೆ.. ತಾತ ಮತ್ತು ಸೊಸೆ ವೆಂಕ ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ ವಿಶ್ವನನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವ ನನಗೆ ಯಾರ ಜೊತೆಯೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಭೈರಾಗಿಯಂತೆ ಸದಾ ಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತವನಂತೆ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ... ವಿಶ್ವನಿಂದ ಬಸಿರಾದ ವೆಂಕ ನಾಚಿಕೆ ದುಃಖ ಅವಮಾನಗಳಿಂದ ಮಾವನ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ

ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.. ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ, ಅಮ್ಮನನ್ನು ಮನೆ ಬಿಡಿಸಿ ಊರಿನವರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಮೊಮ್ಮಗ. ಹೀಗೆ ವೆಂಕ ತನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನನ್ನು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಸಾಕುವಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಮುಗಿಯುತ್ತೆ. ಸಾಧು ಸಂತರ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲಾಗದೆ ಸತ್ತವನು ಮೊದಲ ಜನ್ಮವಾದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಹುಟ್ಟಿದವನದು ಎರಡನೇ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದ ಮೋಹ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಮೂರನೇ ಜನ್ಮ ಈ ಮೂರು ಜನ್ಮಗಳ ನಡೆಯುವ ವೃತ್ತಾಂತವೇ ‘ನಾಯಿ ನೆರಳು’ ನಾಯಿ ನೆರಳು ಎಂದರೆ ನಾವು ನೋಡುವ ನಾಯಿಯ ನೆರಳು ಅಂತಲ್ಲ ಅರ್ಥ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಕುರುಹು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬತ್ತದ ಆಸೆಗಳ ಪ್ರತೀಕ. ತೀರಲಾಗದ ಬಯಕೆ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಸಂಬಂಧಗಳ ಸೆಳೆತದ ಚಿಹ್ನೆ. ಈಡೇರದ ಬಯಕೆಯ ನಾಯಿಯ ನೆರಳಿನಂತೆ ಜನ್ಮಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬರುವುದರ ಸೂಚನೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಕಥೆಯಲ್ಲ ನಿಜವಾದ ನಾಯಿಯ ಪಾತ್ರವೊಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಯಕ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅವನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ನಾಯಿ. ಅವನೂ ಕೂಡ ಅದರ ಸಂಗಡವೇ ಹೆಚ್ಚು ಒಡನಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಾತಿಹಾಸದ ಈಡೇರದ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಗಳ ಜೊತೆಯೇ ಅವನು ಒಡನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದಾಗಿ ಆ ಸಂಗತಿ ಅವನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದೂ ಬರದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬರದೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಂದಾಗ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಚ್ಯುತ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯರ ಮಾತು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನ, ಕಾಯಿಲೆ, ಅರೆ ಆಯುಷ್ಯ, ಜಡತೆ, ಕ್ಷಾಮ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧವೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರ, ಜನರಿಗೆ ಕೇವಲ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತನಕ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾದರೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ... ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತವೆ.

✍ ಅರುಣ ಕೆ.ವಿ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಬಿ.ಎ.

प्यारी बेटियाँ

हाँ खुशकिस्मत हूँ मैं
क्योंकि मेरे पास मेरी बेटी खड़ी है
कुछ जिद्दी कुछ नखचड़ी हो गयी है
मेरी बेटी थोड़ी सी बड़ी हो गयी है॥
अपनी हर बात अब मनवाने लगी है
हमको भी अब वो समझने लगी है
हर दिन नयी नयी फरमाइश करने लगी है
मेरी बेटी थोड़ी सी बड़ी हो गयी है।

अगर डांटना है तो आँखें दिखाती है
खुद ही गुस्सा करके रूठ जाती है
उसको मनाना बहुत मुश्किल होता है
गुस्से में कभी पटाका कभी फुलजड़ी लगती है
मेरी बेटी थोड़ी सी बड़ी हो गयी है।
जब वो हँसती है तो मन को मोह लेती है
घर के कोने में उसकी महक होती है
कई बार उसके अजीब से सवाल भी होते हैं
बस अब वह जादू की छड़ी हो गयी है
मेरी बेटी थोड़ी सी बड़ी हो गयी है।

घर आते ही दिल उसीको पुकारता है
कहता सपना अब उसी के संवरने है
दुनियाँ में उसको अलग पहचान दिलानी है
मेरे कदम से कदम मिलाकर वो खड़ी हो गयी है
मेरी बेटी थोड़ी सी बड़ी हो गयी है।

✍ निकिता कुमारी, III बीकॉम C

बादल आए बादल आए

देखो-देखो बादल आए
अपने संग पे वर्षा लाए
अब हर जीव में जान आयेंगी
हर तरफ खुशहाली
हर कोई अब आनंद मनाए
देखो देखो बादल आए
अपने संग ये वर्षा लाए
ज़मीन भी हो चुकी थी बंजर
किसान के सीने में चुभ रहा था खंजर
हर खेत में अब हरयाली छाए
देखो-देखो बादल आए
अपने संग ये वर्षा लाए।

✍ अंकिका शाही, II बीकॉम A

माँ

वो एक ही है इस दुनियाँ में
जो खुद से ज्यादा हमें चाहती है
बिना स्वार्थ के कुछ भी कर लेती है
कभी कभी डाँट देती है गुस्सा होती है
मगर हमसे ही बेहद प्यार करती है ॥
जब कभी हमें गुस्सा आता है
अपने प्यार से पिग्ला देती है
बिना खुद खाये हमें पहले खिला देती है
हमारा पेट भर जाये उसी में खुश हो लेती है
वह तो सिर्फ हमें अपनी दुनिया मानती है।
हमारे खातिर दुनिया से भी लड़ पड़ती है
उसके दुआओं में पहले हम आते हैं
हमारे लिए दुनिया भर की खुशी मांग लेती है
कभी अपने लिए कुछ भी न चाहकर
दुआओं में हमारी सलामती मांग लेती है
निस्वार्थ से भरी है वो
न जाने किस मिट्टी से बनी है वो
ममता की मूरत है वो
भगवान का दूसरा रूप है वो
वो माँ है जो खुद से ज्यादा हमें चाहती है।

✍ आकांक्षा पि के, I बी एस सी

हम हमेशा दोस्त रहेंगे

हर खुशी तकलीफ, साथ-साथ जिया करते थे
हार हो या जीत एक दूसरे का साथ दिया करते थे
कभी तुम हमसे कभी हम तुमसे रूठ जाया करते थे
फिर हम तुम्हें और कभी तुम हमें मना लिया करते थे
एक दूसरे की हम खुद से ज्यादा परवाह किया करते थे
हम तुम अपनी दोस्ती पर कितना इतराया करते थे।
बस सब कुछ कल ही की बात लगती है
यकीन नहीं होता वक्त के साथ हालात इतने बदल जायेंगे
हम अपनी-अपनी दुनिया में इस कदर खो जायेंगे
एक दूसरे की जिंदगी में बस याद बनकर रह जायेंगे
खैर हम न तुमसे न जिंदगी से कोई शिकायत करेंगे
बस इस यकीन को हमेशा दिल में कायम रखेंगे
जब भी दिल से पुकारेंगे, तुम्हें अपने पास पाएंगे।

✍ ध्रुवी, II बीकॉम C

फ़ौजी

यूँ तो सरहद पर खड़े है कुछ ऐसे शख्स जिन्हें नहीं
है अपनी जान की परवाह
करके खुद को वतन के हवाले लगाते हैं यह
सिर्फ भारत माँ के नारे ...॥

हिंदू, मुस्लिम, सिख, इसाई सबने अपनी जान
गवाई किया अपने भारत को दुश्मनी से रिहाई
चाहे गर्मी हो या सर्दी
वो भी उनके सामने ठिक न पाई ॥

बदन में वर्दी और दिल में भारत माता,
करते है वे उनको प्रणाम
उनको न मिलता दिवाली या दशहरा मनाना
फिर भी सरहद पर खड़े हैं ये॥

न की शिकायत, न मिले उनके परिवार से
बस भारतवासी ही बने रहे।
इनकी हर साँस में तिरंगा लहराता है,
दुश्मन भी उनके सामने झुक जाते हैं ॥

यूँ तो नहीं है यह कोई आम इन्सान,
यह है फ़ौजी, हमारी देश की शान ॥

✍ वैष्णवी शेट, II B.Com. 'C'

कभी कभी मेरे मन में यह खयाल आता है...

मैं एक पेड हूँ
हर रोज गिरते हैं पत्ते मेरे
पर फिर भी हवाओं से बदलते नहीं रिश्ते
बेटियाँ तो समंदर होती हैं
उसे कुछ भी दो वह लौटाती है।
उसे तुम याद करो न करो
मगर उसकी कमी हमेशा खलती है।
शायद इसलिए कहते हैं लोग
बेटे भाग्य से होते हैं मगर, बेटियाँ
सौभाग्य से होती हैं।

मेरे मन में यह खयाल आता है कि
अगर मेरी बेटी होगी

तो मैं उसकी परवरिश पर पूरा ध्यान दूँगी
ताकि वो बड़ी होकर सबल और सक्षम बने।
मैं उसके आज में, उसे कल के लिए तैयार
करूँगी

मैं अपनी कमाई उसकी शादी के लिए नहीं
बल्कि उसकी पढ़ाई -लिखाई पर खर्च करूँगी
और उससे भी अधिक महत्वपूर्ण विषय यह है
कि उसे, खुद के लिए तैयार करूँगी
और सिखाऊँगी आत्मविश्वास और प्यार।

✍ पि. प्रियांका शेणै

II B.Com. 'A'

पहेलियाँ

मैं बाहर से सख्त हूँ,
अंदर से कोमल हूँ,
मैं फल हूँ।
मेरा पानी सब लोग
पीते हैं? मैं कौन हूँ?

– नारियल

मैं अंदर से बड़ा कोमल
और रंग मेरा नारंगी,
अंदर मेरे प्यारे बच्चे बैठे हैं,
मैं एक फल हूँ।
मैं कौन हूँ ?

– पपीता

मेरे चार टाँगे हैं,
मैं बहुत बड़ा हूँ,
मैं जानवर तो नहीं हूँ।
मैं कभी नीचे नहीं गया,
लकड़ी से बना हूँ मैं,
तो कौन हूँ मैं?

– मेज

मैं टोपी नहीं हूँ,
पर मैं छाता भी नहीं हूँ
मैं तुम्हारे सिर को सूखा रखता हूँ।
तो कौन हूँ मैं ?

– विग

स्वच्छता

स्वच्छ हो भारत हमारा
बापू का सपना हो हमारा
आओ ऐसी कोशिश करे हम
ताकि कूड़ा हो जाए कम।

कूड़े को बाहर न फैंके
कूड़ेदान का प्रयोग करें
होटल हो या पार्क हो
कूड़े को न फैंके।

पेड़ पौधों को उगाओ
प्रकृति को सजाओ
स्वच्छ हो, स्वस्थ हो
ऐसा मेरा भारत हो।

जितना ज्यादा आगे मैं बढ़ूंगा
उतना कम आप देख पाओगे
बताओ क्या हूँ मैं?

– अंधेरा

रोशनी मुझे बनाती है
पर अंधेरा मुझे मारता है
बताओ क्या हूँ मैं?

– परछाई

समाज में नारी का महत्व

सदियों से ही भारतीय समाज में नारी की अत्यन्त महत्वपूर्ण भूमिका रही है। उसी के बलबूते पर भारतीय समाज खड़ा है। नारी ने भिन्न-भिन्न रूपों में अत्यधिक महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। चाहे वह सीता हो, झाँसी की रानी, इंदिरा गाँधी हो, या सरोजिनी नायडु हो।

किन्तु सदियों से ही वह क्रूर समाज के शोषण एवं अत्याचारों के शिकार होती आयी है। उसके हितों की रक्षा करने के लिए एवं समानता तथा न्याय दिलाने के लिए संविधान में आरक्षण की व्यवस्था की गयी है। महिला विकास के लिए आज विश्व भर में महिला दिवस मनाया जा रहा है।

इतना सब होने पर भी वह प्रतिदिन अत्याचारों का शिकार ही रही है। कई बार उसके कपड़ों पर सवाल उठाते हैं, तो कई बार उसके रहन-सहन पर कुछ लोगों की तो उसके काम करने में भी तकलीफ होती है, यह सोचकर कि कहीं वह मर्दों को पीछे न छोड़ दें। नारी चार दिवारों के अंदर रहकर जीने के लिए मजबूर थी, परंतु यह सब मिटाकर वह एक बहन, बेटी, बीवी के अलावा मुख्यमंत्री, प्रधानमंत्री, वैद्य, वकील वह जो चाहे बन सकती हैं और उसे रोकनेवाला कोई नहीं है। क्योंकि आज की नारी मनोबल के आधार से ऊँचे पद पर पहुँच चुकी है।

समाज में नारी का सम्मान होना चाहिए। बेटों को सिखाना चाहिए कि वे उनको बुरी नज़र से न देखे तभी देश में बदलाव आयेगा। कोई भी देश तरक्की के शिखर पर तब तक नहीं पहुँच सकता, जब तक उसकी महिलाएँ कंधे से कंधा मिलाकर न चले।

दोस्त

जीवन में बहुत महत्वपूर्ण वस्तुओं के होने के बावजूद भी एक इन्सान के जीवन में दोस्ती एक मूल्यवान रिश्ता है। हर एक को जीवन की अच्छी बुरी यादें, खुशी और दुःख बाँटने के लिए एक अच्छे दोस्त की जरूरत होती है। जिसके पास एक अच्छा दोस्त है, उसे कभी भी दर्पण की जरूरत नहीं है। दोस्त के बिना कोई नहीं रह सकता। दोस्ती एक पेड़ की छाया जैसे होती है। दोस्ती एक अंतःरंग का रिश्ता होता है, जिस पर हमेशा भरोसा किया जा सकता है। हम अपनी जिन्दगी अकेले जी नहीं सकते हैं। खुश और संतुष्ट जीवन जीने के लिए एक भरोसे मंद साथी की जरूरत है, जिसे दोस्त कहते हैं। यह उम्र, लिंग और व्यक्ति के पद से सीमित नहीं होता। जो लोग सच्ची दोस्ती करते हैं, वो बिना किसी प्रकार के लालच के दूसरे मित्र का ध्यान रखते हैं और सहायता करते हैं। कुछ लोग केवल अपनी जरूरतों और इच्छाओं की पूर्ति के लिए दोस्त बनाते हैं सच्चे दोस्त केवल वही नहीं होते जो अच्छे मौकों पर ही मौजूद हो बल्कि वो होते हैं जो बुरी परिस्थितियों में भी साथ खड़े रहें। हमें अपना सबसे अच्छा दोस्त चुनते समय सावधान रहना चाहिए क्योंकि हम किसी से भी धोखा खा सकते हैं। हम अपने सच्चे दोस्त पर पूरा विश्वास कर सकते हैं। इन्सान के जीवन में मित्रता एक बहुत बड़ा रिश्ता है। दोस्त एक दूसरे की संवेदनाओं और भावनाओं को बाँधता है। एक अच्छा दोस्त हमेशा दूसरे दोस्त के बुरे समय में उसकी सहायता करता है और सही राह पर चलने के लिए सलाह देता है। आज के दिनों में अच्छे और बुरे लोगों की भीड़ में अच्छे दोस्त मिलना बहुत कठिन है, लेकिन अगर किसी के पास सच्चा दोस्त है तो उससे ज्यादा भाग्यशाली इस दुनिया में कोई नहीं है।

विद्यार्थी जीवन

विद्यार्थी शब्द अपने आप में एक महत्वपूर्ण और व्यापक अर्थवाला शब्द है। यह शब्द दो शब्दों के योग से बना है – विद्या+अर्थी इसका अर्थ यह हुआ जो विद्या को प्रयोजन के रूप में ग्रहण करता है, वही विद्यार्थी है। इस प्रकार विद्यार्थी का एकमात्र उद्देश्य विद्या की प्राप्ति ही है।

विद्यार्थी जीवन मानवीय गुणों को अंगीभूत करने का काल है। वह व्यक्ति के जीवन का महत्वपूर्ण काल होता है। इसी काल पर व्यक्ति का संपूर्ण भविष्य निर्भर करता है। सुख-दुःख, हानि-लाभ, सर्दी-गर्मी से परे होकर जब विद्यार्थी नित्य अध्ययनशील हो जाता है तब उसका जीवन सफल हो जाता है। विद्या पूर्णात के कुछ उठाने से पड़ते हैं, आग में तपे बिना सोना शुद्ध नहीं होता। इसलिए यहाँ भी सिर्फ विद्या की चाह रखनी चाहिए।

किसी ने विद्यार्थी के स्वरूप लक्षण को इस प्रकार बतलाया है –

काक चेस्टा, बकी ध्यानं । श्वान निदा तथैव च।

अल्पाहारी, गृहत्यागी, पंच विद्यार्थी लक्षणम् ॥

अर्थात्, एक सच्चे और आदर्श विद्यार्थी के जाँच प्रमुख लक्षण रीति है। वे इस प्रकार है – कौप की चेष्टा करना, बगुले की तरह ध्यान देना, कुत्ते की तरह नींद लेना, अल्पाहारी गृहत्यागी थे प्रमुख लक्षण है। इस समय उसे आलस्य त्याग कर मानसिक एवं शारीरिक परिश्रम करना चाहिए विद्यार्थियों की इस समय में पूर्ण अनुशासित होकर अपने गुरुओं को आदर करना चाहिए । विद्यार्थी जीवन आदर्श जीवन है।

विद्या ..... कर लेने के परिणामस्वरूप कई अच्छे गुण स्वयं ही उनमें प्रवेश कर जाने है –

विद्या ददाति विनयं, विनयादयति पात्रनाम् ।

पात्रत्वाद धनभाजाआनि, धनाधर्मं ततः सुखम् ॥

विद्या से विनय, विनय से योग्यता, योग्यता से धन, धन से धर्म तथा धर्म से सुखो की प्राप्ति होती है। नम्रता तथा सहृदयता आदि अच्छे गुण विद्यार्थी के जीवन में सफलता प्राप्ति के सोपान है। विद्या केवल पुस्तको में नहीं होती अपने गुरु के भुसारणित्य से ज्ञान को गंगा बहती है उसी पीने रहना चाहिए। व्यायाम और खेल-खूद से जीवन पुष्ट बनता है। जीवन का सब कुछ इस काल में सिखाया जाना है। हर प्रकार के बुरा संगत से बचकर उपयुक्त बानों की ध्यान में रखकर विद्यार्थी जीवन की सफल बनाया जा सकता है।

मूल्यों के संरक्षण में शिक्षा की भूमिका

हर एक इन्सान के जीवन में शिक्षा का स्थान बहुमूल्य है। मनुष्य की चरित्र रचना में शिक्षा का महत्व अपार है। शिक्षा से ही मनुष्य के जीवन में विकास होता है। इसीलिये मनुष्य के जीवन में शिक्षा का पात्र महत्वपूर्ण होता है।

मनुष्यों का जीवन कुछ इस तरह से बनाया गया है जहाँ वह हर एक कदम और घटनाओं से कुछ नया सीख लेता है। जैसे वक्त किसी के लिये नहीं रुकता। इसलिये इस छोटी सी जिन्दगी में हमें बहुत कुछ सीखना है।

मूल्यों में नैतिक, धार्मिक जैसे विभिन्न मूल्य होते हैं। इन सारे मूल्यों को सीखने से ही व्यक्ति अपने जीवन में विकसित होकर आगे बढ़ सकता है। हर एक इन्सान को मूल्यों के बारे में जानकारी होना अनिवार्य है। अगर एक व्यक्ति में मूल्यों की जानकारी ना हो तो वह अपने आने वाली पीढ़ी को इसका पाठ नहीं पढ़ा पायेगा। आज इस दौड़ती हुई युग और संसार में मूल्यों की शिक्षा ना हो तो हमारा चरित्र धूना के योग्य बन जाती है।

एक बच्चा जब जन्म लेता है, तो बढ़ते-बढ़ते उसे शिक्षा की आवश्यकता होती है। अगर प्रारंभिक शिक्षा के साथ-साथ उसे मूल्यों की शिक्षा भी प्राप्त हो तो वह आगे बढ़कर एक अच्छे चरित्र वाला व्यक्ति बन सकता है। आज के युग में सब लोग फैशन और दन्ड के पीछे भाग रहे हैं और मूल्यों के बारे में किसी को पड़ी ही नहीं है। माँ-बाप के पास अपने बच्चों को मूल्यों का पाठ पढ़ाने का समय नहीं है और समय है तो भी बच्चों सुनने के लिये तय्यार नहीं है। अगर हालात ऐसी ही बढ़ती रहेगी तो एक दिन इस संसार से मूल्यों की अस्थित्व मिट जायेगी। आने वाली नवीन पीढ़ियों को मूल्यों के बारे में कोई जानकारी नहीं होगी। आज मूल्यों का अस्थित्व धीरे-धीरे मिट रहा है। इनके संरक्षण के लिये एक ही मार्ग बचा है तो वह है शिक्षा।

शिक्षा ही एक ऐसी चीज है जो बच्चों को मूल्यों का पाठ पढ़ा सकती है। छोटी उम्र में ही अगर बच्चों के मन मस्तिष्क में मूल्यों की जानकारी भर दी जायेगी तो वे छोटे उम्र में ही उसका पालन करेंगे। अगर महत्वपूर्ण मूल्य जैसे सत्य, त्याग, अहिंसा, आदर, संस्कार के बारे में बच्चे अपने बाल अवस्था में ही पढ़े तो बड़े होने पर उन्हें अपने जीवन में अवश्य अपनायेंगे। वैसे भी अगर इन्सान मूल्यों के पाठ पढ़े बिना ही बड़े हो जाते हैं तो वह एक अच्छे चरित्र वाला व्यक्ति नहीं बन पायेगा, वो गलत रास्ता चुनकर अपना जीवन व्यर्थ करने लगेगा अच्छे कार्यों को करने के बजाय गलत कामों में अपना ध्यान बढ़ायेगा। और गलत रास्तों पर चलके अपना चरित्र को कुचरित्र बना देगा। मूल्यों के बिना वह अच्छी और बुरी चीजों के बीच की फर्क को समझ नहीं पायेगा और वह समाज में किसी काम के लायक नहीं रहेगा।

आज शिक्षा ही एक ऐसा क्षेत्र है जो मनुष्य को मूल्यों की जानकारी दे सकती है। अच्छे शिक्षा से ही मनुष्य अच्छाई और बुराई के बीच का फर्क समझ सकता है। योग्य शिक्षा के बिना इन्सान हमेशा अधूरा रह जाता है। आज यदि बच्चों को मूल्यों के बारे में शिक्षा नहीं मिली तो कल वे लोग समाज में अच्छा नाम नहीं कमा पायेंगे। मूल्यों के संरक्षण में शिक्षा की बहुत बड़ी योगदान है। जाने या अंजाने में हर एक बच्चा शिक्षा से ही मूल्यों का पाठ पढ़ता है। इसीलिये शिक्षा एक ऐसा क्षेत्र है जहाँ हर कोई मूल्यों की जानकारी पा सकता है और इसी से मूल्यों की संरक्षण हो रही है।

दीक्षा किणि

सब में एक हुनर होता है

सब में एक हुनर होता है जो उन्हें पहचान के,
निहार ना होता है और हर एक इंसान में एक ऐसा,
हुनर है जो आज के दुनिया में चुपा का चुपा ही,
रह गए हैं बहुत से लोगों में इंसानियत का जब ,
वो हुनर पूरी दुनिया निहारेंगी तब हर इंसान के,
सपनों का विश्व सचाईयों में उतरेगा और भी,
ज्यादा खूबसूरत बनके ।

गीतायाः पठनेन अस्माकं प्रयोजनम्

भगवद्गीतायाः लोकप्रसिद्धिः अस्मान् आकर्षति इत्यत्र संशयः एव नास्ति । एतत्सर्वैः अङ्गीकार्यमेव । अस्माकं देशे बहुभ्यः सहस्रवर्षेभ्यः विद्वांसः, समाजस्य श्रेष्ठाः सर्वेऽपि गीताम् आराधितवन्तः । अस्मन्मताचार्याः अपि तद्प्रमाणीकृतवन्तः । युरोप्देशे तत्त्वविचारिणः अनेके पण्डिताः अपिगीतायाः आदरं कुर्वन्ति । अस्माकं जननायकाः बालगङ्गाधरतिलकः, महात्मागान्धी, अरविन्द इत्यादयः स्वस्वजीवितायै स्फूर्तिभाजनं गीता इति ज्ञातवन्तः आसन् । गीतायाः अध्ययनेन मनःशान्तिः विशेषं ज्ञानं प्राप्यते एव ।

नित्यं गीतां पठतः मनुष्यस्य जीवनं औन्नत्यं प्राप्नोति इत्यत्र न संशीतिः । गीतां यदा यदा पठति तदा तदा नवनवीनः तत्त्वार्थः गोचरीभवति । एवं बहुविधरूपेण प्रख्यातेऽस्मिन्ग्रन्थे कश्चन विशेषः स्यादिति दृढः विश्वासः अस्मासु सहजतया विद्यते । अस्माकं पूर्वजानां दृष्ट्या गीतामोक्षशास्त्रम् ।

प्रायः शतवर्षेभ्यः पूर्वं मनुष्याणाम् अस्माकं जीविकावृत्तिः कृषिकार्यम् आसीत् । जनाः पुरातनसम्प्रदायेषु विश्वसन्तः जीवन्ति स्म । पूर्वाचारः, पूर्वधर्मः, पूर्वव्यवस्था इत्यादयः एव तेषां चिन्तनविषयाः आसन् । स्वपितृपरम्परानुसारमेव आचरणं, जीवनयापनम् इति ज्ञात्वा तदेव सुखस्य सोपानमित्यपि मन्यन्ते स्म । अतः ते अलौकिकविषयानेव अधिकं चिन्तयन्ति स्म । तस्मात्मोक्षाप्राप्तिः तेषां लक्ष्यभूता आसीत् । इदानीम् अन्नवस्त्रसम्पादनम्, उद्योगावकाशः, विरामरहिताजीविका, आचारक्लेशः, विमतघर्षणम्, वर्णसाङ्कर्यम् इत्यादयः अनेके मनःक्लेशाः अस्मान्पीडयन्ति तस्मात् अस्माकं मनःप्रक्षुब्धम् अस्ति तत्सम्मुखीकर्तुं धैर्यम् आवश्यकम् ।

अस्माकं विश्वासाः ध्वस्ताः, मनसःशान्तिः अपेक्षिता, अस्माकं भविष्यं सन्देहास्पदम् तस्य अभयम् आवश्यकम् । एतादृशविवेकश्रद्धादीनां कृते गीतामार्गदर्शिका । तत्रत्यानि वाक्यानि एव मानवजीवनस्य दिव्यमणयः इव सन्मार्गे गन्तुं प्रेरयन्ति । लोकजीवनस्य सम्यग्विधानं धर्मः, धर्ममोक्षौ परस्परं सहैव वर्तते । मोक्षाय अपेक्षिता पूर्वसिद्धताधर्मः । धर्मस्य फलपरिपूर्णता मोक्षः । एवम् अस्माकं पूर्वजानां यत्मोक्षाशास्त्रं तदेव अस्माकम् अधुना धर्मशास्त्रम् ।

Deepti Rao, II B.Com 'A'

मौलिकशिक्षणम्

आचरहीनः पुरुषो लोके भवति निन्दितः ।
परत्र च सुखी न स्यात् तस्मादाचारवान् भवेत् ॥

नैतिकता मनुष्यस्य गुणः अस्ति । तेन गुणेन सः देवात्वं प्राप्तुं शक्नोति । यदि मनुष्यः बाल्ये एव नैतिकतागुणं न प्राप्नोति । तर्हि पशुता मनुष्यता च मध्ये अन्तरं न भवति । नैतिकता सम्पूर्णमानवतायाः शृंगारः अस्ति ।

वेदेषु पुराणेषु उपनिशत्सु तथा अन्यग्रन्थेषु च नैतिकं अथवा सदाचारशिक्षणस्य विशेषबलं उक्तमस्ति । समस्तानां ऋषिमुनीनां पण्डितानां च मान्यता अपि अस्ति ।

चारित्र्यहीनमनुष्यः पशुसमानं इति कश्चन् सुभाषितकारः वदति ।

यत् येषाम् न विद्या न तपो न ज्ञानम् न दानं न शीलं न गुणो न धर्मः ।

ते मर्त्यलोके भुविभारभूताः मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति ॥

अस्माकं भारतीयसंस्कृतौ सदैव नैतिकं मूल्यानां अवधारणा कृता अस्ति विशेषतया । मनुष्यजीवने उत्तमचारित्र्यस्य विशेष महत्त्वम् अस्ति । वृत्तं यत्नेन संरक्षेद् वित्तमेति च याति च – इति सुभाषिते व्तं नाम शीलं सदा रक्षाणीतम् । धनं लभ्यते नश्यति च । परं शीलं नष्टं चेत् मनुष्यः जीवन् मृत इव । अतः चारित्र्यवर्धनार्थं नैतिकशिक्षणम् आवश्यकमेव । प्राचीनग्रन्थेषु मौल्यानां महत्त्वं प्रतिपादितम् अस्ति ।

समाजे नैतिकशिक्षणस्य अभावकारणात् अनेकप्रकाराः दुष्परिणामाः दृश्यन्ते । देशे भ्रष्टाचारः, लुण्ठनम्, चौर्यम्, बलात्कारः एवं अन्ये च अपराधाः नैतिकशिक्षणस्य अभावकारणात् एवं भवन्ति । अस्माकं वर्तमानपरिवारः एव अनैतिकचारित्र्यहीनः अस्ति चेत् भाविवंशजाः कथं भवेयुः ? तेषाम् शिक्षणदातारः के ? तेषाम् चरित्ररक्षणदायित्वं कस्य ? कदा ते सत्प्रजाः भवेयुः – देशरक्षाकाः भवेयुः ? इत्यादीनां चिन्तनं अवश्यमेव करणीयम्, अन्यथा अस्माकं समाजः दुष्टः स्यात्, देशविनाशकः स्यात् ।

आधुनिककाले सर्वत्र नैतिकशिक्षणस्य अभावात् जनेषु परस्परं प्रीतिः, श्रद्धाभक्तिः, विश्वासः इत्यादयः उत्तमगुणाः एव न सन्ति । बाल्ये एव ये मनुष्यः नैतिकशिक्षणं प्राप्नोति, तर्हि जीवनपर्यन्तं यशः प्राप्नोति । सस्यं भवति चेदेव वृक्षाः नमयितुं शक्याः इति उक्तिम् अनुसृत्य शैशवे एव नैतिकशिक्षणं प्राप्तव्यम् ।

नैतिकता मनुष्यस्य सौन्दर्यं वर्धयति, कीर्तिं सर्वत्र वितनोति, पापकार्याणि निवारयति, सज्जनसहवासं कर्तुं प्रेरयति । सन्मार्गम् उपदिशति । सदाचारचिन्तनाय सद्गुणसम्पादनाय च सदा प्रेरयति । सद्बृत्तिं कुर्वन् समाजे नीतिमार्गेण अर्थसम्पादनं करोति ।

अतः इदानीन्तननीतिशिक्षणनीतौ पाठ्यक्रमेषु नैतिकशिक्षणं अवश्यमेव । ज्ञानविज्ञानसहितं नैतिकशिक्षणं प्राप्य छात्रः सर्वतोमुखं अभिवृद्धिं प्राप्नोति । पाठ्यक्रमेषु महापुरुषाणां, देशभक्तानां च जीवनगाथाः, प्रेरणाघटनाः, स्फूर्तिदायकानि, मधुरवचनानि च । मनुष्यस्य स्वभावपरिवर्तनं तस्य नैतिकशिक्षणस्य फलमेव ।

संस्कृतसाहित्यं प्रति नारीणां योगदानम्

प्रस्तावना

भारतभूमिः धर्मभूमिः, कर्मभूमिः, पुण्यभूमिः इति च विख्याता । अत्र प्रतिपदं श्रेष्ठनसारीणां जीवनगाथाभिः प्रतिध्वन्यते । केचन तपसा, केचना ज्ञानेन, पुनः केचन ग्रन्थग्रथनेन च यशः प्राप्नुवन् । संस्कृत भाषायां आ बहोः कालादेव नैकानि शास्त्राणि, नैकाः कलाः, नैकाः ग्रन्थाः, नैके साहित्यप्रकाशश्च विद्योतन्ते ।

स्त्रीणां संस्कृतशिक्षणम्

प्राचीनकालादपि वेदान्तसाहित्यसङ्गीतनृत्यादिक्षेत्रेषु भारतीयनारीणां योगदानम् असदृशं वर्तते । तासु गार्गी, मैत्रेयी, वाचक्नवी, रोमशा, विद्यावती इत्याद्याः ब्रह्मवादिन्यः विख्याताः । स्त्रीणां संस्कृताध्ययनं यद्यपि बहोः कालात् आसीत्, तथापि तासाम् अध्ययनार्थं स्थितानां गुरुकुलानां शिक्षणसंस्थानां वा उल्लेखः कुत्रापि न दृश्यते । परन्तु रामायणमहाभारतादिकाव्येषु स्त्रियः शास्त्रज्ञाः आसन् इत्यत्र प्रमाणानि विविधेषु प्रसङ्गेषु उपलभ्यन्ते । तदनन्तर कालीनकाव्येषु अपि तासां शिक्षणस्य प्रमाणानि लभ्यन्ते । सुभाषितानां अपि अनेकासां कवयित्रीणां नामानि उल्लिखितानि सन्ति । तासां मध्ये प्रातिनिधिकरूपेण एकस्याः कवयित्र्याः विषये वयं जानीयाम । भारतीयेतिहासे गङ्गादेवी तादृशी काचित् कवयित्री अस्ति ।

गङ्गादेवी

वैभवोपेते विजयनगरसाम्राज्ये बहवः राजानः स्वयं काव्यज्ञाः कवीनाम् आश्रयदाताश्च अभवन् । तेषु सङ्गमवंशीयः राजा बुक्कः अन्यतमः । तस्य पुत्रः वीरः योधः वीरकम्पणः । तस्य पत्नी एव सुशीला, प्रतिमासम्पन्ना गङ्गादेवी । सा स्वयामृत्युयेन सरसोक्त्वा पाण्डित्येन च सामान्यपरिवारे जाता गङ्गादेवी कार्णाटकीया रत्नाप्राया विराजते । गङ्गादेव्याः धर्मशास्त्रे, पुराणे, वैद्यशास्त्रे, सङ्गीतशास्त्रे च परिणतिः आसीत् । तस्याः पाण्डित्येन आकृष्टः वीरकम्पणः तां भार्तात्वेन स्वीयकार ।

काव्यानि

महिलया विरचितेषु काव्येषु आद्यम् ऐतिहासिकं महाकाव्यमेव मधुराविजयम् अथवा वीरकम्पणरायचरितम् इति । गङ्गादेवी कवीनां सहृदयानां काव्यानां च विषये विचारपूर्णानि वाक्यानि वदति ।

यथा माता तस्य शिशोः पालनं पोषणं च कृत्वा, तस्य अभिवृद्ध्याः कारणं भवति, तथैव नारी अपि संस्कृतस्य अध्ययनम् कृत्वा, तयोः पोषणं कृत्वा, संस्कृतसाहित्यस्य अभिवृद्ध्याः कारणी भूता भवति ।

✍ Vaishnavi Rao, II B.Sc.

आधुनिकयुगे क्षीयमाणानि मानवीयमौल्यानि

अस्माकं पूर्वजाः अतीव सुसंस्कृताः आसन् । ते बहून् नियमान् पालयन्ति स्म । सत्यमेव वदन्ति स्म । तेषां गुरुजनेषु अतीव भक्तिः आसीत् । तेषां जीवनं अतीव सरलं आसीत् । विचारः उदात्तः आसीत् । “कराग्रे वसते लक्ष्मीः” इति उत्तिष्ठन्तः एव करदर्शनं कुर्वन्ति स्म । तेषां भगवति अतीव श्रद्धा आसीत् । महात्मानां नामानि स्मरन्तः तेषां चरितान्यपि ध्यायन्ति स्म । “समुद्रवसने देवि पर्वतस्तनमण्डले । विष्णुपत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्वमे ॥” इति पादस्पर्शात् पूर्वं भूमातरं नमन्ति स्म । शिशवः अपि मातृपितृणां जीवनशैलीं अनुकुर्वन्ति स्म । शिशवः प्रायः उपदेशं न स्वीकुर्वन्ति चरितं अनुकुर्वन्ति ।

पाश्चात्यविद्याप्रभावेण अधुनाजीवनशैली एव व्यत्यस्ता । महात्मागान्धेः जीवने श्रवणकुमारस्य हरिश्चन्द्रस्य च कियान् प्रभावः आसीदिति वयं पठामः । अद्य सत्यवादिनं प्रामाणिकं छात्रं ‘गान्धी’ इति हसन्ति । कुटुम्बपद्धत्या एव अस्माकं संस्कृतिः, नीतिः च तथा दृढमूला आसीत् । रामराज्यं भवेदिति गान्धीमहोदयस्य स्वप्नः आसीत् रामायणस्य कथा न केवलं मनोरञ्जनी कथा । श्रीरामः मर्यादापुरुषोत्तमः । श्रीरामस्य मार्गः आदर्शभूतः । न केवलं तत् अविभक्तकुटुम्बाः इदानीं भारते अपि विरलीभवन्ति । तथाऽपि प्रतलः करणीयः ।

अतः शिशुभ्यः गृहे एव उत्तमाः संस्काराः शिक्षणीयाः । पुराणेभ्यः उत्तमाः कथाः कथनीयाः । गुरुजनेषुश्रद्धा, भगवति विश्वासः, सत्यवचनपरिपालनं, अनृतवचनपरनिन्दादि वर्जनं अभ्यसनीयम् । शिशुहृदये प्रतिष्ठापिताः श्रीराम-श्रीकृष्ण-भीम-अर्जुन-सावित्री-सीतादयः न कदापि निर्गच्छन्ति । ते तत्रैव निवसन्तः मार्गदर्शनं कुर्वन्ति । “सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नराणां, मार्गारब्धाः सर्वयत्नाः फलन्ति” । अतः भगवन्तं प्रार्थयन्तः विश्वमानवानां आदर्शभूता भारतीयसंस्कृतिं रक्षितुं कटिबद्धाः भवेम ।

गङ्गाम्बिका, तिरुमलाम्बा, रामभद्राम्बा च एतासु तिस्रः कर्णाटकराज्यात् एव आगतः इति तु सन्तोषवहो विषयः । स्मृतिग्रन्थकारिण्यः अपि स्त्रियः सन्ति ।

संस्कृतवाङ्मयविषयेऽपिस्त्रियः क्रियशीलाः आसन् सन्ति भविष्यन्ति च । संस्कृतप्रचारे प्रकृतकालघट्टे नारीणां कर्तव्यानि उत्तरदायित्वानि कानि कृतानि क्रियमाणानि सन्ति, इतः परं करिष्यमाणानि भविष्यन्ति ।

✍ Deepti Rao, II B.Com ‘A’

गङ्गादेवी

भारतभूमि धर्मभूमिः कर्मभूमिः पुण्यभूमिः इति च प्रसिद्धा । अत्र प्रतिपदं श्रेष्ठनरनारीणां जीवनगाथा प्रतिध्वन्यते । केचन तपसा, केचन ज्ञानेन, पुनः केचन ग्रन्थग्रथनेन च कीर्तिमापन्नाः । न केवलः पुरुषाः, किन्तु महिलाः प्राचीनकालात् काव्यरचनादि श्लाघ्यकार्यं कृत्वा आचन्द्रार्कं कीर्तिमार्जयन् ।

प्राचीनकालादपि वेदान्तसाहित्यसङ्गीतनृत्यादि क्षेत्रेषु भारतीयनारीणां योगदानम् असदृशंवर्तते। तासु गार्गीमैत्रेयीविद्यावति इत्याद्याः बह्वादिन्यः विख्याताः । अथैव प्राचीनकालसामान्यस्त्रियः अपि शास्त्रेषु विचक्षणाः आसन्निति राजशेखरादीनां विदुषां ग्रन्थावलोकनात् विज्ञायते । तथा च मधुरावाणी – विज्जिका – गङ्गादेवी, तिरुमलाम्बप्रभृतीनां काव्यानि पूर्णरूपेण समुपलब्धानि । सुरसरस्वत्या सेवानिरतासु एतासु महिलासु कर्णाटकप्रदेशीया गङ्गादेवी रत्नप्राया विराजते ।

एतस्याः धर्मशास्त्रे, पुराणे वैद्याशास्त्रे, नीतिशास्त्रे, सङ्गीतशास्त्रे च परिणतिः आसीत् । तस्याः पाण्डित्येन आकृष्टः वीरकम्पणः तां सार्थत्वेन स्वीयचकार । एषः वीरकम्पणः क्रि.श षट्यधिकत्रयोदश शतकतः चतुस्सप्तत्यधिक – त्रयोदशकपर्यन्तं द्रविडदेशं शशास । शस्त्रविद्या निपुणः । तस्य भारतीयेतिहासे सुसमृद्धं वैभवोपेतञ्च विजयनगरसाम्राज्यम् । तत्र बहवः राजानः स्वयं काव्यताः कवीनाम् आश्रयदातारः च अभवन् । तेषु सङ्गमवंशीयः राजा बुक्कोऽपि अन्यतमः । एषः कवीनां पोषकः आसीत् , अस्य पुत्रः वीरकम्पणः । स च वीरः योद्धः आसीत्, तस्य भार्या एव गङ्गादेवी । एष प्रतिभासम्पन्ना शीलवती च आसीत् । सा स्वाचातुर्येण पाण्डित्येन च वीरकम्पणस्य प्रीतिपात्रम् अभवत् । अस्याः जन्मस्थानं पित्रोः विषयाः वा स्पष्टतया नोपलभ्यन्ते तथापि एषा सामान्यपरिवारे सज्जात इति केचन विमर्शकाः कथयन्ति ।

विजयनगरसंस्थापकाः कर्णाटकप्रदेशीयाः एव । अतः कर्णाटकलोकनयनोत्सवपूर्णचन्द्रः इतिबुक्काराजं कर्णाटककुलप्रदीपः इति वीरकम्पणं कर्णाटकसेना इति विजयनगरसेनां च गङ्गादेवी मधुराविजयमहाकाव्ये अवर्णयत् । अस्मिन् महाकाव्ये सप्तसार्गाः सन्ति । अस्य काव्यस्यशैली वैदर्भी । काव्यारम्भे सा वाल्मीकिव्यासकालिदासादीनां कवीनां स्मरणं कृतवती । मधुराविजयमहाकाव्ये कथानायकस्य कम्पणस्य बालजीवनस्य यौवनावस्थायाः च घटनाः मनोहरशैल्या निरूपिताः सरलसुन्दरमधुरपदै सम्मिलितानि सूर्योदयचन्द्रोदयषड्ऋतुजलक्रीडादीनां वर्णनानि ।

लीलेव दृष्टिवृद्धिनां शालेव सकलश्रियाम् ।

मालेव सर्वरत्नानां वेलेव सुकृताम्बुधेः ॥

इत्यादिपद्यौः कृतं विजयनगरवर्णनं विरुपाक्षदेवालयवर्णनं तुङ्गभद्रानदीवर्णनं, सहृदयानां मनांसि आमोदयन्ति काव्यशोभां सवर्धयन्ति च । उपमारूपकादीनाम् अलङ्काराणां सुमधुरसंयोजनं काव्ये दृश्यते । वीरसप्रधानम् इदं महाकाव्यम् । तथापि शृङ्गारादयः अन्येरसाः तत्र तत्र विलसन्ति । माधुर्यादि काव्यगुणाः अपि शोभन्ते ।

महिलयाविरचितेषु काव्येषु सम्पूर्णतया उपलब्धम् आद्यम् ऐतिहासिकमहाकाव्यं मधुराविजयम् । अत्र कवयित्र्याः लोकनुभवः काव्यप्रतिभा, देशभक्तिः राजकीयपरिज्ञानादयः गोचराः भवन्ति । गीर्वाणवाण्याः प्राचीननवीनकाव्यशैलीनां सम्मेलनम् अत्र दृश्यते ।

इदं काव्यं मधुराविजयं गङ्गादेव्याः कीर्तिम् अस्माकम् अलौकिकम् आनन्दं जनयति ।

✍ Abhijna Prabhu, II B.Sc.

वृक्षारोपणम्

भारतस्य एका भयावहा समस्या अस्ति प्रदूषणम् । प्रदूषणनिवारणाय वृक्षारोपणम् अनिवार्यतया करणीयम् । प्राचीनकाले पुराणेषु अपि वृक्षाणां महत्त्वं प्रतिपादितम् । यः पञ्चाननं आम्रवृक्षाणाम् आरोपणं करोति सः कदापि नरकं न गच्छति इति कथ्यते । पुराणे एतदेव कथं 'पञ्चाम्रोपी नरकं न याति' इति । वृक्षाः अस्माकं कृते कथम् उपयोगी इति अस्मिन् सुभाषिते कथितम् -

धत्ते धुरं कुसुमपत्रफलावलीनां घर्मव्यथां वहति शीतभवां रुजं च ।

यो सर्वमर्पयति चान्यसुखस्य हेतोः, तस्मै वदान्यगुरवे तरवे नमोऽस्तु ॥

वृक्षाः स्वयं कुसुमपत्रफलावलीनां भारं वहन्ति, उष्णतां, शैत्यं, रोगं च सहन्ते, परन्तु अन्येषां निमित्तं त्वचं, पत्रं, पुष्पं, फलं सर्वं समर्पयन्ति । एतादृशाः परोपकारिणः वृक्षाः जनेभ्यः किमपि न वाञ्छन्ति । किन्तु आधुनिके युगे जनाः स्वार्थिनः अभवन् । स्वसुखाय गृहनिर्माणाय, ते वृक्षान् छिन्दन्ति । ते न जानन्ति यत् वृक्षाः सृष्टेः आधाराः सन्ति । वृक्षाभावे सृष्टिः असम्भवा खलु । वृक्षाः मानवानां शरीरस्वास्थ्याय अपि सन्ति । ते जलजनकं स्वीकृत्य आम्लजनकं विसृजन्ति । वृक्षाः मानवानां सदा उपकारिणः भवन्ति । उक्तं च -

छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातपे ।

फलान्यपि परार्थाय वृक्षाः सत्पुरुषाः इव ॥

यथा सत्पुरुषाः स्वकीयां सम्पदं सर्वं परोपकाराय अर्पयन्ति तथा वृक्षा अपि स्वयमातपे तिष्ठन्ति, छायां अन्येभ्यः यच्छन्ति । स्वफलानि अपि परोपकाराय एव यच्छन्ति । एवं परोपकारिणां वृक्षाणां छेदनंकदापि न कर्तनीयम् । प्राचीनकाले तु वृक्षछेदनं दण्डनीयः अपराधः इति मन्यन्ते स्म । अस्माकं संस्कृत्यां वृक्षछेदनं पापं मन्यन्ते स्म ।

तस्मात् प्रत्येकं नागरिकस्य एतत् कर्तव्यं यत् तेन वृक्षारोपणं अवश्यं कर्तव्यम् । अधुना विद्यालयेषु अपि वृक्षारोपणं क्रियते । शासनमपि अस्यां दिशि अधिकं प्रयासं करोति । जनाः सर्वत्र वृक्षारोपणस्य महत्त्वं ज्ञात्वा तदनुसारः सर्वत्र वृक्षाः आरोपणीयाः । तेन परिसरः प्रदूषणराहित्येन सदा हरितायमानः तिष्ठति ।

✍ Abhijna Prabhu, II B.Sc.

ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ

ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು
ಭಾರತಾಂಬೆನ ಕಿರಿ ಮಗಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು
ತುದೆ ತೋಡುಲು ಮಲೆ, ಕಾಡುಲು
ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆದ ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು
ತುಳು ತುಳು ತುಳು ಉರ್ಕರುನ ಸಿರೆಕುಲು
ಎರ್ಡ್ ಬಿರ್ಪಿ ಅಬ್ಬರದ ಕಡಲೆಕುಲು
ನಿತ್ಯ ಕಾಯಕ ತತ್ವೊನು ಸಾರುನ |
ಸಾಗರೋನೇ ಸೆರಗಾಯಿ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಸೊಲ್ಮೆಲು ||

ಪಲ್ಲಿಲೆ ಸೇವೆಡ್ ತನನೇ ಮರತಲ್
ತೊಂದುನ ಮೈಸಿರಿ ಕಳೆವೊಂಡಲ್
ಕಸಾಯಿನ ಕೈತ್ ಕೈಕಂಜಿದಲೆಕಾತಲ್
ತನ ತಿತಿಕ್ ಮರ್ಗಬಿ ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು ||

ಪಂಚವರ್ಣದ ಪುಣ್ಯದ ಮಣ್ಣೆಗ್ ಪುದರಾತಲ್ |
ಪಜ್ಜೆ ಪಜ್ಜೆಗ್ ನಾಗ ನಡೆತ ಗುಡಿತ ಪೊರ್ಲ್
ಸತ್ಯೋನೇ ದೇವರಾಯಿ ಸತ್ಯ ಪುತ್ರರೇ ಜೋಕುಲು |
ಕೃಷಿ, ಋಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು |
ತುಳುವಪ್ಪೆನ ತಿದ್ದೆಪ್ಪೆ, ನೇಲ್ಯಪ್ಪರೇ
ಆಲೆ ಮಾನೊಗು ಊನ ಮಲ್ಪಡೇ | ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಋಣ
ಮರಪಡೇ
ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್, ತುಳುನಾಡ್ಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಪನ್ನೆ ||

✍ ಶ್ರಾವ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ

ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಪಿ.ಸಿ.ಎಮ್.

ಜಿನ್ನೊಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ

ಕಣ್ಣೆಗ್ ತೋಜುನ ದೇವರೇ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್,
ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೇನೆ ಮಲ್ತಂಡ ಮೆಚ್ಚಾಯೆರ್ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿನ ದೇವರ್ ||

ನಮ್ಮ ಪಿರಿಯಾಕ್ಕು ನಡತ್‌ದೇ ಪೋಯೆರ್ ಪತ್ತಿರ್ವ ಮಯಿಲ್,
ಅಕ್ಲೆನ ತುಡೆಟಿತ್ತಂಡ್ ತಿರಾಣ |
ನಮ್ ಪೋಪುನೆ ಕಾರ್, ಬಸ್, ರಯಿಲ್, ಇಮಾನೊಲೆಡ್
ನಡಪೆರೆ ನಂಕ್ ನಿತ್ರಾಣ ||

ಕಾಡ್‌ಗ್ ಬೂರುನ ತೂನು ತೆಕ್ಕಾವೊಲಿ |
ಉಡಲ್ಪಲಾಯಿ ಉರ್ಕುನ ಕಿಚ್ಚಿ ಮಚ್ಚರೊನು ಎಂಚ ತಗ್ಗಾವೊಲಿ? ||

ಮಲ್ಲಾದಿಗದ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಲೆ ತೂಯೆರೆ
ದೀಯೊಲ್ ಕೆಲಸೊದ ಜನ |
ಅಪ್ಪೆ ಸಯ್ಯನಗ ಬುಲ್ಪಂದಿ ಬಾಲೆ
ಕೆಲಸದಾಲ್ ಪೋನಗ ಬುಲ್ಪಂಡ್ ತೂಯಾನಾ ||

ಮಾತಾ ಆಸ್ತಿಲೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ |
ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸೊಡುಪ್ಪು ಸಾಂಚಾ ದೋಸ್ತಿ ||

ಅಪ್ಪೆ ಬಂಜೆಡ್ ಬನ್ನಗ
ನಮ ಬುಲ್ತ, ಬಾಕಿದಕ್ಕು ತೆಲ್ತೆರ್ ||
ಈ ಲೋಕೊಡ್ ಪೋನಗ |
ನಮ ತೆಲ್ಪೊಡು, ಬಾಕಿದಕ್ಕು ಬುಲ್ಪೊಡು ||

✍ ಯೋಗೀಶ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. (ಪಿ.ಸಿ.ಎಮ್)

ಒಂಜಿ ನೆನೆಪು

ಭದ್ರಕಾಳಿ

ಮುರಾನಿ ಮುರಾನಿ ಮುಟ್ಟು ಎಂಕ್ಲೆನೊಟ್ಟಿಗೆ
 ತೆಲ್ಲೊಂದು ನೆಲ್ಲೊಂದು
 ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಿ ಎನ್ನ ನೆಲ್ಲಮ್ಮೆರ್ |
 ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡ್ತಿನಾರ್ |
 ಎರೆಗ್ಲಾ ಬೇನೆ ಮಲ್ಪಂದಿನಾರ್ |
 ಜೊಕ್ಕೆಡಪ್ಪ ಜೋಕ್ಕಾದ್ |
 ಪೊಂಚೆವೆಡ ಪೊಂಚೊವಾದ್ |
 ಹಿರಿಯೊತ್ತುಡು ಇಡೀ ಇಲ್ಲದ
 ಗುರಿಕಾರೆ ಆದಿತ್ತಿನಾರ್ |
 ವರ್ಷ ಎನ್ನತ್ತಾಜಾಂಡಲ
 ಪತ್ತಿರ್ವ ಮೈಲ್ ನಡತ್‌ದೇ
 ಪೋಪಿ ಮನಸ್‌ದಾ ಉಲ್ಲಸೋಣ್ |
 ಮೈ ಸೋಕುತ್ತಾ ಆಸೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿ
 ವೈರಾಗ್ಯೊಲಾ ದಿಂಜಿದಿತ್ತಿನಾತ್ |
 ಸಂಸಾರೊಡ್‌ತ್ತದ್‌ಲಾ, ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಯೋಗಿಲೆಕ್ಕ |
 ಪುಗಾರೊಂಡಲಾ, ನೆರೊಂಡಲಾ ಗಣ್ಯ ಮಲ್ಪಂದೆ
 ಕಿನ್ಯ ಬುದ್ಧಿದ ನರಮಾನೈರೆ ನಡುಟು
 ಕಲ್ಲಗ್‌ಲಾ, ಬಲ್ಲಗ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕಂದಿ
 ಬುದ್ಧಂತೆ ಆದ್ ಬದ್‌ಕನಾರ್ |
 ಆಸ್ತಿದ ಆಸೆ ಬುಡ್‌ನಾರೆ |
 ದೇವರೆ ಚಾಕ್ರಿ ಮಲ್ತಿನಾರ್
 ಸೈಪಿನೆಕ್ ತಿಂಗೊಲು ದುಂಬುಲಾ
 ಬೂತೊದ ಎದುರು ಉಂತಿನಾರೆ
 ಭೀಷ್ಮರೆಲೆಕೊ, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಡ್
 ಬೇನೆದ ಸರಳ ಮಂಚೊಡು ಜೆತ್ತಿನಾರ್
 ಮರಣೊನು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನೊಡು
 ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತಿನಾರ್ |
 ಎನ್ನ ನೆಲ್ಲಮ್ಮೆರಾರ್
 ಕಾಯ ಬುಡ್ಡು ಕೈಲಾಸೋಗು ಸಂದ್‌ನಾರ್ ||

ಕಾಳೀ, ಈ ಭದ್ರಕಾಳೀ |
 ಅಪ್ಪೇ! ಓ ಮಾರ್ನಮಿದಪ್ಪೇ
 ಎಂಚಿ ಸೋಜಿಗ ನಿನ್ನ ರೂಪೋ?
 ಆಚಿರೊಡು ತೂಪೆ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪೋ !
 ಕೈಟ್ ಕಡ್ತಲೆ ಪತ್‌ದ್
 ಸೂತ ದೊಂದಿನ್ ಬೀಜಾದ್ ಗೊಬ್ಬುವ |
 ಗೆಂಡದ ರಾಸಿನ್ ದೊಂಕುದು ನಲಿಪುವ |
 ಕಡ್ತಿ ತರೆಕ್ಲೆನ್ ತುರಿದ್ ಮಾಲೆ ಪಾಡೊಂದ |
 ನೆತ್ತರೆ ಗುತ್ತೊಂದುಪ್ಪಿ ನಾಲಾಯಿ ನೀರ್‌ದ್ |
 ಮಿರಿ ಮಿರಿ ಬೊಲ್ಪುಡು
 ಗಿರಿ ಗಿರಿ ತಿರ್ಗುವ |
 ಆ ತಿರ್ಗಾಟೋಗು ನಿನ್ನ ಗಿರ್‌ದರ್
 ಕುಜಲ್ ನಾಲ್ ದಿಕ್‌ಲೆಗ್ ರಾವೊಂದುಂಡು |
 ಭಯೊ ಪುಟ್ಟಾಬಿ ರುದ್ರ ನರ್ತನೊ |
 ಘೋರ ಸೌಂದರ್ಯ ನಿನ್ನವು ||
 ಅಪ್ಪೇ |
 ಜಡೊಟು ಜೆತ್ತಿ ಶಿವನ್ ||
 ದೊಂಕುದುಂಡ್ ನಿನ್ನ ಸಿರಿ ಪಾದ |
 ಶಿವನ ಸೊರ್‌ದಯೊಡು | ಸಗ್ಗಿ ಸಂಚಾರ |
 ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲೋಕೊಗು
 ಮಂಗಳ ಮಲ್ಪಿ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪಿಣೀ |
 ಕಾಳೀ ಓ ಭದ್ರ ಕಾಳೀ |
 ಮಾರ್ನಮಿಡ್ ಜತ್‌ದ್ ಬತ್‌ದ್ |
 ಜನ ಬಲ, ಧನ ಬಲ, ಭುಜ ಬಲೊತ
 ಹಂಕಾರೊಡು, ಸೊರ್‌ದಯೊಡ್ತಿ |
 ಶಿವನೇ ಜಡಮಲ್ತಿ ನರಮಾನೈರೆ |
 ಮದ ದಿಂಜಿ ತರೆಕ್ಲೆನ್ ಕಡ್ಪುವ |
 ಶಿವನ್ ದೊಂಕುದು ಲಕ್ಕಾವ |
 ಲೋಕೋಗು ಮಂಗಲ ಮಲ್ಪುವ
 ಕಾಳೀ ಓ ಭದ್ರಕಾಳೀ

ಎನ್ನ ಕಬಿತೆ

ಎನ್ನ ಕಬಿತೆ

ಕಣ್ಣಿನೀರ್‌ದೊ ಕಡಲ್

ಉಡಲ್‌ದೊ ಬೇನೆನ್

ಉಡಲ್‌ಡೇ ಕಡೆದ್ ಕಡೆದ್

ಕಣ್ಣಿನೀರ್‌ನ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು

ಬರೆಯಿನೊ ಎಲ್ಯ ಕಬಿತೆ

ಬಯ್ಯೊ ಪೊರ್ತುಡು

ಸಂಪು ಗಾಳಿ ಬೀಜಿನಗ

ಬರೆಯಿನೊ ಕತೆ, ಕಬಿತೆ

ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನೊ

ಕಷ್ಟೊ ನಷ್ಟೊ ಸೋಲುನು

ಭಗವಂತನೊ ಪಾದೊಗು

ಅರ್ಪಿತೊ ಮುಂತೊಂದು

ಬರೆಯಿನೊ ಎನ್ನ ಕಬಿತೆ

ರಡ್ಡ್ ಕೈಟ್ ಸೆರೆಂಗೊಡ್ಡದು

ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕುಸಿಟ್ ದೊತೊನ್ನರತೆ

ಕತೆನ್ ಓದುದು ಕಣ್ಣಿನೀರ್

ಪಾಡ್ವರಾ? ಅತ್ತ್ ಸಮಾಧಾನೊದೊ

ಪಾತೆರೊನು ಪನ್ನರಾ ?

ಕಣ್ಣಿನೀರ್ ಪಾಡುನಕ್‌ಲ್

ಉಂದು ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್

ಕಣ್ಣಿನೀರ್‌ದೊ ಕಡಲತ್ತ್

ಎನ್ನ ಕಬಿತೆಗಳು ಅರಳೊದು

ಸಮಾಜೊಡು ತೆಲಿಪುನೊ ಪೊರ್ಲು

✍ ದೇವಿಕಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾ. 'ಡಿ'

ಕನೊದಿಂಜಿ ಉಡಲ್

ಕನೊ ದಿಂಜಿ ಉಡಲ್

ಪೂರ್ಲುಡೊ ತಾವರೆ ಎಸಳ್

ಎಸಳ್ ಬಾಡ್‌ದ್ ಬೂರುದಾನಾಗ

ಕತ್ತೆರ್‌ಡನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಕಲ್

ಪುರ್ಪೊದೊ ಎಸಳ್‌ನ್

ಸಾದಿಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್

ಸಾದಿನೇ ಸಿಂಗಾರ ಮಂತೆ

ಸಾದಿನ್ ತೂದು ತೂದು

ಪೂರ್ಲು ಪೂರ್ಲುದೊ ಪಕ್ಕಿಲು

ಮಲ್ ಕಟ್ಟಾಯೆರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತ

ತಾಮರೆದೊ ಎಸಳ್‌ಡ್

ಗೊಬ್ಬೊಂದು ನಲಿತೊಂದು

ಕುಸಿ ಪಡೆವೊಡುಂದೆನ್ನನಗ

ಮಲ್ ಕಟ್ಟುನ ಪಕ್ಕಿಲು

ಅರೆಗಳಿಗೆದೊ ಸುಖೊನು

ಬಯಕೆಯೆರೆ ಪಜ್ಜೆ ದೀವೊಂದಿತ್ತ

✍ ಕೀರ್ತನಾ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ನೇಸರ ದೇವೆರ್

ಮೂಡಾಯಿ ಬಾನೊಡು ಉದಿತೆ ಸೂರೈ

ಬೊಲ್ಪು ಆರ್‌ಲಯೆ ಲೋಕ ಒರ್ಮಲಾ

ಎನ್ನೆ ಆಜಂದೆ ಬತ್ತಿ ಕರಿಯಂದೆ

ಸತ್ಯ ತುಡರ್‌ಲ ನಿತ್ಯ ಅರ್ಲಡ್

ನೇಸರ ದೇವೆರ್ ಕಡಲ್ ಕಂತ್ಯೆರ್

ಪೊರ್ತು ಜಾರ್‌ಗ ಪೊರ್ಲ ಮುಗಲ್‌ಡ್

ಜಾಲ್ ನಿಲಿಕೆಲಾ ಬನ್ನದೈಸಿರ

ಬೊಲ್ಪು ಕರಿದ್ ಕತ್ತಲಾಂಡ್ ಒರ್ಮಲಾ

✍ ಚಾನವಿ ಬಿ.ಜಿ., ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಜೆಡ್.ಸಿ.

ಕತ್ತಲೆಡೊಂಜಿ ಬೊಲ್ವು

ಕತ್ತಲೆ ಕಬಿಯೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ಬರ್ಸೊ ದೊರಿಯೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ತೆಡ್ಲ ಮಿಂಚಿಗ್ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಜುಜಿ

ಓಡೆ ಪೋವೊಡ್ ಕತ್ತಲೆಗ್

ಚಂಡಿಯಾದ್ ಬರ್ಸೊಗ್

ನನೆಯೊಂದು ನನೆಯೊಂದು

ನಡತ್ ನಡತ್ ಸೋತೆ

ನನಲಾ ಮುಗಿಯುಜತ್ತಾ ಕತೆ?

ಕಣ್ಣ್ಡ್ ಕಣ್ಣಿನಿಲಿಕೆ ಕಣ್ಣಿನೀರ್

ಬಚ್ಚಿದ್ ಪೋಂಡೆನ್ನ ಕಾರ್

ಸಾದಿಯೇ ಕಣ್ಣ್ಗ್ ತೋಜುಜಿ

ಕಾಟೊ ಕೊರುಪುನಕಲೆಗ್ ನನಲಾ ಬೊಡಿಪುಜಿ

ಕೆಸರ್ದ ಕಂಡೊಗು ಕಾರ್

ದೀಲೆಕನೇ ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ಕೆಸರ್ ರಟ್ಟೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋನಗ

ದೂರೊಡೊಂಜಿ ಬೊಲ್ವು ತೋಜೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ನಾಲ್ ಮೈಟಲಾ ಅಸುರೆರೆನಾ ಬೊಬ್ಬೆ

ಎಂಕ್ ಪೋಡಿಗಿ ಆವೊಂದಿತ್ತಂಡ್

ದುಂಬು ಪೋಯೆರೆಲತ್ತ್

ಪಿರ ಪೋಯೆರೆಲತ್ತ್

ಎಡತ್ತಗ್ ಪೋಯೆರೆಲತ್ತ್

ಬಲತ್ತಗ್ ಪೋಯೆರೆಲತ್ತ್

ಬೊಲ್ವು ದೂರೊ ದೂರೊ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಂಡ್

✍ ಶ್ರದ್ಧಾ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ತುಳುನಾಡ್

ಪರಶುರಾಮನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ತುಳುನಾಡ್

ನಮ ತೆಳಿತೊಂದ್ ನಲಿತೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುದ ಗೂಡ್

ತುಳುನಾಡುದ ಮಹಿಮೆನ್ ಪುಗರರೇ ಯಾವುಜಿ ಪದಕುಲು

ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು ತುಳುವೆರ್ ಕಡಲಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು

ಆಟ, ಕೋಲ, ಕಂಬಳ ತೂಯೆರೆ ಸೇರುವೆರ್ ಜನ ಸಾರ

ತುಳುನಾಡುಡು ಇತ್ತುಂಡು ಸುಮಾರು ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರ

ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಸಂಸಾರಲು ಅತುಂಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ

ಸುಮಾರ್ ಜನಕ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಿ ತುಳುನಾಡುದ ಮಹಿಮದ ಕತೆ

ತುಳುನಾಡುಡು ತರೆ ದೆರ್ತುಡ್ ಉಂಡು ಕೆಲವು ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲು

ನಾಗ ದೇವರ್ನ ನಾಗಮಂಡಲ ತಂಬಿಲ ಏತು ಪೋರ್ಲು

ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಬದುಕೊಂದುಲ್ಲ ಪುಣ್ಯದ ಮಣ್ಣುಡು

ನಮನ್ ಕಾತೊಂದೊಂಡು ಕಾರ್ಣಿಕದ ಸತ್ಯದ ದೈವೊಲು

ತುಳುನಾಡುಡು ಉಲ್ಲೆರ್ ಸುಮಾರ್ ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ಜನಕುಲು

ಆಂಡ ಬೇಧ ಭಾವ ಮರೆತುಡ್ ಆಪ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು

ಮೋಕೆ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪನ್ನ "ಜೈ ತುಳುನಾಡ್"

ಅಪಗ ತುಳುನಾಡ್ ಆಪುಂಡು ನಮ್ಮ ಪೊರ್ಲುದ ಗೂಡ್

✍ ಸಮೀಕ್ಷಾ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ಪೊರ್ಲು

ದುಂಬುದ ಕಾಲ ಪಂಡ ನೆನಪು ಆಪುನು ಅಪಗದ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲ, ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ, ಅಪಗದ ಪರ್ಬ-ಲೆನ ಆಚರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಪಗ ಗೊಬ್ಬೊಂತಿನ ಗೊಬ್ಬುಳು. ನಾಲ್ ಸುತ್ತಲ ಇಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಜಾಲ್ಡ್ ನಾಲ್-ಐನ್ ಇಲ್ಲಲು ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಇಜ್ಜೆರ್ ಪಂಡ ಕುಡೊಂಜಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಉರುಪತ್ತನವು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆನ್ ತೂಂಡಾ ಪಿರೊಂಜಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗೆ ಆವಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ದಾದ ಪೂರಾ ಇತ್ತಂಡ್ ಪಂದ್ ಬರೆಪುನನೇ ಒಂಜಿ ಮಿಷಿತ ವಿಷಯ ದಾಯೆಪಂಡೆ ಅಪಗದ ಕಾಲೊದ ಪೊರ್ಲೆ ಬೇತೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊನು ತೂಯರೆ ಪೊಂಡಾ ಆಧುನಿಕತೆ ಪನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಬೈದಂಡ್ ಆಂಡಾ ಜೀವನದ ಒರಿದಿನ ಅಂಶಲು ಮಾತಾ ಮದತ್ ಪೋತುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಮಾತಲಾ ಆಡಂಬರದ ಸಾಲ್ಗ್ ಸೇರೊಂದುಂಡು. ಮಲ್ಪುನ ಕಟ್ಟ ಕ್ರಮೊಟು ಆಡಂಬರ ಪನ್ನಿನ ಚೂರು ಜಾಸ್ತಿಯೆ ಆತುಂಡು. ಜನಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಕ್ರಮೊಕುಲೆನ್ ಪೂರಾ ಅಕ್ಲೆನ ಮಿಷಿತಲಕ ತಿದ್ಲೊಂದು ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇಂಚಿನೆ ಆವೊಂದು ಪೊಂಡಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲೆ ನಾಶ ಆಪುಂಡು.

ನಮ ತೂವೊಂದುಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್ ಯೆಂಚ ಇತ್ತಂಡ್ ಪಂಡ-ಇಲ್ಲ ನಿಲೈ ಜನ ಪಂಡ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಅಮ್ಮ, ಪೊಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ದೊಡಮ್ಮ, ದೊಡಪ್ಪ ಇಂಚಿನೆ ಪನೊಂದು ಪೊಂಡಾ ಇಡೀ ಪುಟಲ ಯಾವುಜಿ. ಒವ್ವೇ ಪರ್ಬ ಅತ್ತಂಡ ಯೆಡ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆವಡ್ ಜನಕ್ಲೆನ ಸ್ವರನೇ ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತಲಾ ಕೇಂದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಒವ್ವೇ ರೀತಿದ ಬೇಜಾರ್ ಅತ್ತಂಡ ಉರು ಪನ್ನಿನ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಲಡಾಯಿ ಪೂರಾ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್ ಆಂಡ ಅವು ಚೂರು ಪೊರ್ತು ಮುಟ ಮಾತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಪೂರಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟೆಡ್ ಇತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನ ಕಥೆ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ದೊಡಪ್ಪ ಇಂಚ ಇಲ್ಲದ ಪೂರೆರ್‌ನಲಾ ಮೋಕೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ತ ಉರ್‌ಕರೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಬುಲೆಪುನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಬುಲೆಯೆರೆ ಯೆಡ್ಲೆ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಮಸ್ತ ಸುಲಭಡ್ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಬೇಲೆ ದಾದ ಪಂಡ ಅಡುಗೆದ ಕಜ್ಜೊ. ಸುಮಾರ್ ಜನ ಉಪ್ಪುನ ಇಲ್ಲಡ್ ಒರಿ ತಾರಾಯಿ ಕಲೆಯೆಡ ಕುಡೊರಿ ತಾರಾಯಿ

ಪೆರೆಯೊಂದಿತ್ತೆ ಇಂಚ ಬೇಲೆ ಪೂರಾ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಯೆಡ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆನಗ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಅತ್ತಂದೆ ಸಂಬಂಧದಕುಲು, ನಿರೆಕರೆದಕುಲುಲ ಬತ್ತದ್ ಪೂರಾ ಬೇಲೆಡ್‌ಲಾ ಕೈ ಸೇರಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಪದ್ಯ ಪನೊಂದು, ಬರಿತ್ತ ಇಲ್ಲಡ್ ದಾದ ಆಂಡ್ ಪಂದ್ ಪಾತೆರೊಂದು ಬೇಲೆ ಪೂರಾ ಆವೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಪೊಂಚೊವುಳು ನೆಟ್ ಮುರ್ಕುದಿತ್ತಂಡಾ ಆಂಚೊವುಲು ರಾಜಕೀಯ, ಇಂಚೊಗು ಆಯಿನ ಬದಲಾವಣೆದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್.

ಆಂಡಾ ಪೊರ ಇತ್ತೆದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ತೂಯರೆ ಬೆಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಸರಿಟ್ ಪನೊಂಡಾಂಡ ಪುಳ್ಳಿಗ್ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಯೇರ್ ಪಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಉಪ್ಪುನು ಮೂಜಿ ಜನ, ಅರ್ಬ ಆಚರಣೆನ್ ಅಕ್ಲೆನ ಅನುಕೂಲ ತಕ್ಕಗ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಕಡೆಕ್ ರಜೆ ಕಾಂಡಲ ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಬರ್ಪುನ ಆಸೆಡ್ ಜೋಕುಲು ಇತ್ತಂಡ ಅಯಿಕ್ಲೆನ್ ರಜೆಟ್ ಕೋಚಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಪಾಡುವೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆಗ್ ಪೋಡಿಗಿನಾಂದ್ ಓಲು ಅಕ್ಲೆನ ಜೋಕುಲು ಊರುಗು ಪೋದು ಓದುನೇಟ್ ಪಿರ ಬೂರುವೆರ್ ಪಂದ್. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಜ್ಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೋದು ತೋಟ ಸುತ್ತೊಡು, ನೀರ್‌ಡ್ ಗೊಬ್ಬೊಡು, ಉಪ್ಪುನ ಚೂರು ದಿನಟ್ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆ ಪಡೆಯೊನೊಡು ಪಂದ್ ಮೂಂಕು ಮುಟ ಆಸೆ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಅಯಿಕ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಅಡ್ಡಗಾಲ್.

ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ನಮ ಮೊಬೈಲ್‌ಗ್ ಕೊರ್ಪುನಾತ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬೇತೆ ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪುಜ. ತತ್‌ದಲಾ ಯಕ್ಷಗಾನ, ನೇಮ, ಕೋಲ, ಅತ್ತಂಡಾ ಸಂಬಂಧೊದ ಯೆಡ್ಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ್ ಪೋಯಾಂದಾಂಡಲ ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಅಸ್ತ ಮೊಬೈಲ್. ಯೇರ್ ಪಾತೆರಡ್ ಬುಡಡ್ ಯೆದುರುಡು ದಾದಲ ಆವೊಂದು ಉಪ್ಪಡ್ ನಮ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮನೆ ಲೋಕಡ್ ಮುರ್ಖಿದುಪ್ಪುವ. ಒಂಜಾ ಮೊಬೈಲ್‌ಡ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಇಜ್ಜಾಂಡಾ ನಾಲಾಯಿ ಪಿದಯ್ ಪಾಡ್ಡ್ ಅತ್ತಂಡಾ ಚಿತ್ರ ವಿಷಿತ್ರ ಅವಸ್ಥೆಡ್ ಫೋಟೋ ದೆತೊಂದು ಉಪ್ಪುವ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡಾಂಡ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಪೂರಾ

ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಿದಡ್ಡ ಕೈತಲ್ ಇತ್ತಂಡಾ ಪೂರ ನಡತೊಂದು ಪೋವೊಂದು, ಜಾತ್ರಡ್ಡ ಪಿರ ನಡತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಯೇರ್ ಪೋಡ್ಡುನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರಾ ಅಕ್ಷೆನ ಕೈತಲ್ ಪೋದು ಭೂತದ ಸುದ್ದಿ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ನನಾತ್ ಪೋಡಿಪಾವುನ ಗಮ್ಮತ್. ಜಾತ್ರದವುಲು ಕೋಲ ನೇಮ ಇತ್ತಂಡಾ ಪಜೆ ಮಂದಿರಿ ಪತೊಂದು ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ. ನಿದ್ರೆ ಬನ್ನಗ ಅವುಲೇ ಚೆತೊಂದು ಇತ್ತ. ಇತ್ತೆದ ಭೂತ ಕೋಲದ ಆಚರಣೆ ಪರ್ಬೊಲು ಯೆಂಚ ಬದಲಾತನಾ ಅಂಚನೆ ಉಂದುಲು ಬದಲಾವೊಂದು ಉಂಡು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್, ಆಂಡ್ ಪಂಡ ಕುಲ್ಲರೆ ಜಾಗ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಕುಲ್ಲರೆ ಜಾಗ ಕಾಲಿ ಕಾಲಿ ಉಂಡು ಆಂಡ ತೂಯರೆ ಜನ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಾ ಇತ್ತೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಹಾಸ್ಯಲ ಚೂರು ಸೇರ್ದಿನ ಕಾರಣ ಇತ್ತೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನಪೋಯಿಲಕನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಂದು ಉಂಡು. ನೇಮ ಕೋಲದ ವಿಷಯ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಗು ಬನ್ನಗ ಓಲೇ ದಾದಾಂಡಲ ಆವಡ್ ಅವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾನಡ್ ಬತ್ತದ್ ಆಂಡ್, ನೇನ್ ತೂದು ನಾನಾತ್ ಜನ ನೇನ್ ತೆರಿಯಂದಿನಕುಲು ಅಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿರ್ಡ್ ಕೋಲೊಗು ಪೋಯಿನಪಗ ಆ ದೈವದ ನುಡಿಗಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ದೈವದ ಕಥೆನ್ ತೆರೆಯೊನುನ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ ಮಲ್ಪೊಡು.

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಗೋಲಿದ ಗೊಬ್ಬು, ಚೆನ್ನೆದ ಮಣೆ, ಲಗೋರಿ ಇಂಚ ಅವು ಯೇತೋ ಗೊಬ್ಬುಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದು

ಇತ್ತೆರ್. ಗೊಬ್ಬುನಗ ಒಂಜಿ ಸಾರಾ ಲಡಾಯಿ. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊದ ಜೋಕುಲು ಮೊಬೈಲ್ ಪತೊಂದು ಇಲ್ಲದ ಉಲಯ್ ಕುಲ್ಯಂಡ ಬೊಕ ಒಯಿತಲಾ ಗೋಚರ ಉಪ್ಪುಜಿ. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ತಿಂಡಿ ತೆನಸ್‌ಲೆದ ಪೊರ್ಲೆ ಬೇತೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಆಯಾ ತಿಂಗೊಳುಗು ಆಯಾ ತಿಂಡಿ. ಆಟ ತಿಂಗೊಳ್ ಪತ್ತರಡ್, ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಾನಿ ಸಾರ್ನೆದ ಅಡ್ಡೆ, ಅಷ್ಟಮಿದ ಮೂಡೆ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತಿಂಡಿಲು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಬೇಲೆದ ಒತ್ತಡಡ್ ನೇನ್ ಪೂರಾ ಮಲ್ಪುನು ಯೇರ್, ಬೊಕ್ಕ ಮುಕ್ಲೆಗ್ ಪಂದ್ ಸ್ವಿಗ್-ಗಿಗ್ ಪಂದ್ ಪೊಸತ್ ಪೊಸತ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಒಣ್ ಬೋಡ್ತಿನ ತಿಂಡಿ ಕನತ್‌ದ್ ಕೋರ್ಪುನ ಬೇಲೆಲ ಸುರು ಆತುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಓಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದುಂಬುದ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಯರೆ ತಿಕ್ಕುನು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಆದ್ ಪನೊಡಾಂಡ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತಿಲೆಕ ಇತ್ತೆ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ದುಂಬುದಲೆಕ ಇಲ್ಲದಕ್ಷೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಗ್ ಪೋಪುನ, ಇಲ್ಲದಕ್ಷೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ, ಇಲ್ಲದಕ್ಷೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಲ್ಲು ವೊಣಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಖುಷಿಯೇ ಬೇತೆ. ಕಡೆಕಾದ್ ಪನ್ನುನು ದಾದ ಪಂಡ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ಪೊರ್ಲು ಮಾಜೊಂದು ಬರೊಂದು ಉಂಡು, ಯುವಶಕ್ತಿಲು ಆಯಿನ ನಮ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತಂಡಾ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದುಂಬು ಕಾಲೊದ ಪೊರ್ಲುನು ಒರಿಪಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಜಿ.ತೇಶ್ ಜಿ.ಎಸ್., ದ್ವಿತೀಯ, ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಬಿ'

ತುಳುನಾಡದ ಕಾರ್ಣಿಕದ ಪಂಜುರ್ಲ ದೈವ

ಪಿರಾಕ್ಡ್ಲಿಂಚ ತುಳುವೆರ್ 'ಪಂಜುರ್ಲಿನ್' ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್, ಈ ಪಂಜುರ್ಲಿ, 'ದೈವ' ಆಪಿನೆಡ್ ದುಂಬು ಪಂಜಿ ಆದಿತ್ತಂಡ್ ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್ ನೆಕ್ಕಿದ ಪುದೆಟ್ ಕಪ್ಪು ಪಂಜಿ ಕಾಲಿ, ಬೊಳಿಯ ಪಂಜಿ ಗುಜ್ಜೆರೆ, ಕೆರೆಂಗ್ ಬಾರೆದ ಕಂಡೆ ಒಕ್ಕೊಂದು, ಘಟ್ಟ ಜತ್ತೊಂದು, ಕುಮಾರಧಾರೆ ಸುದೆತ ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಸುಬ್ರಾಯ ದೇವರೆನ ಸಾನೊದ ಅಂಗಣದ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗುವೆರ್, ತನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆದಾಂತೆ ಪೊಗ್ಗಿ ತಪ್ಪುಗು ಸಂತಾನ ಆವಂದಿನ ಶಾಪೊನು ಪೊರ್ಕೆರ್ ದೇವೆರ್. ತಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪುಗಾದ್ ಸುರುತ ಕುರ್ಲೆನ್ ಇರೆಗ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಲಿ ಪಂಜಿ ಪನ್ನಗ ಅಲೆಗ್ ಸುಬ್ರಾಯ ದೇವೆರ್, ಪದಿನಾಜಿ ಕುರ್ಲೆ ಪಂಜಿದ ಕಿನ್ನಿದ ಭಾಗ್ಯ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕಾಲಕರಿನಗ ಕಾಲಿ ಪಂಜಿಗ್

ಬೇನೆ ಬನ್ನಗ ನರಲುನ ಪಂಜಿದ ಸ್ವರ ಕೇನ್ದ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬೋಂಟಿ ದೇರೊಂದಿತ್ತಿನ ಇಸರೆ ದೇವೆರ್ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಗ್ ಪಂಜಿಲು ಬಲ್ತಂಡಲಾ ಕುರ್ಲೆಲು ಬಲಿಪೆರೆ ಆವಂದೆ ಅವುಲೆ ಒರಿವ. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಅವೆಟೊಂಜಿ ಕಿನ್ನಿನ್ ಪಾರ್ವತಿ ಅರಮನೆಕ್ ಕೊನೊದ ಸಾಂಕುವೆರ್ ಅಯಿಕ್ "ಗುಜ್ಜೆರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಈ ಗುಜ್ಜೆರ್ ಬುಲೆಸಲೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ಪುನಗ ಇಸರೆ ದೇವರೆಗ್ ಕೋಪ ಬತ್ತದ್ ಗುಜ್ಜೆರೆನ್ ನೋತುದ್ ಕೆರಿಯೆರ್. ಗುಜ್ಜೆರ್ ಸೈಪುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಪಾರ್ವತಿ ಕಣನೀರ್ ಪಾಡ್ಲಗ ಇದರ ದೇವೆರ್ ಅಯಿನ್ ಜೀವ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂದುವೆ ಕಾರ್ಣಿಕದ ದೈವ ಆದ್ "ಪಂಜುರ್ಲಿ" ಪುದರ್‌ಡ್ ನೆಗೆತ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಈ "ಪಂಜುರ್ಲಿ" ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲಭೂತಂದ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪನ್ನೆರ್.

✍ ಶುಭಲಕ್ಷ್ಮಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'

ಇಲ್ಲ ದಿಂಜಾವುನ ಪರ್ಬ

ಆಚಾರ ವಿಚಾರೊಡು ಬಾರೀ ಮಲ್ಲಸ್ತಿಕೆ ಇತ್ತಿನ ಭಾರತೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಆಪುಪೋಪು, ಬದ್ಕ ಬಾಗಯೊಡು ಮಾತೆನ್ನಾ ದೇವರೆಗ್ ಸಮವಾದ್ ತೂಪಿನವು ಮಾಮಲ್ಲ ಹಿರಿಮೆ. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ನಮ ಉನ್ನಿನ ನುಪ್ಪುನೇ ದೇವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಂಜಿಗ್ ದೆತೊನುವಾ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ದೇಸ್ತಾನೊಲೆಡ್ ಅನ್ನದಾನೊಗು ದುಂಬಾದು ನುಪ್ಪುದ ಕೊಪ್ಪರಿಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು.

ಇಲ್ಲ ದಿಂಜಾವುನಾಣಿ ಕಾಂಡೆ. ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನಿ ಮೀದ್ ಮಡಿ ಕುಂಟು ಸುತ್ತುದು ಮಣೆಕ್ಕ ಗಂಧ-ಪುರ್ಸಾದದ ಬರೆ ಒಯಿತ್ತದ್ ಮಣೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರೆದ ಇರೆ ಪಾಡ್ಡ್ ಕಂಡೊರ್ದು ಕೊನತ್ತಿನ ಕುರಲ್‌ನ್‌ಲಾ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕೈತಲ್ ದೀಪೆರ್. ಅಲ್ಪ ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಂಬೊಂದು ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಕನತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಕೋಣೆ ಅತ್ತಂಡ ದೇವೆರ್ ಪಟತ್ತ ಎದುರುಡು ದೀದ್ ತುಡಾರ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ದೂಪ ಕೊರ್ದು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್, ಕುರಲ್ ಮಿತ್ತ್ ಅರಿಪ್ಪಾಡ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕುರಲ್‌ನ್ ಮುಟ್ಟುದ್ ಪುಡ್ಯಡ್ ಆಯಿನೆರ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತಾ ಇರೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಕುರಲ್ ದಡ್ಡಲ್‌ದ ನಾರ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಈ ಕುರಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಐಸಿರೊದ ಸಂಕೇತ ಆಯಿನೆರ್ಡ್ ಅವೆನ್ ದೇವರೆನ ಕೋಣೆ, ಅಟಲ್ ಕೋಣೆ, ಚಾವಡಿದ ಬಾಜಿರದ ಕಂಬ, ತುಳಸಿಕಟ್ಟೆ, ಕಿದೆ ತಾರೆ, ಕಂಗ್, ಗಾಡಿ ಇತ್ತಂಡ ಗಾಡಿಗ್ಲಾ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಆನಿಯೆ ವಂತೆ ಬಾರ್‌ನ್ ತೊಲ್ಲುದು ನುಪ್ಪುದ ಕರಕ್ಕ ಪಾಡ್ಲೆರ್. ಚೆಕ್ಕರ್ಪೆ, ಪಡ್‌ಪೆ, ಚೇಪುದ ದಂಡ್‌ದ ಸಾಂಬಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಗೆಬಗೆತಾ ಕಾಯಿ ಕಜಿಪು, ಪಾಯಸದ ಗಮ್ಮತ್ತದ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಉಂದುವೇ ಪುದ್ದಾರ್.

ತುಳುನಾಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಲ್ಲಾಸ್ತಿಕೆ ಈ ಕ್ರಮೊ ಇನಿ ಮಾಜಿದ್ ಪೋವೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನು ಒಳಿಪಗ ಪಂದು ಕೆನೊಂದುಲ್ಲೆ.

|| ಸೊಲೈಲು ||
|| ಜೈ ತುಳುನಾಡ್ ||

✍ ಶರತ್ ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಸಿ.ಎ.

‘ಆಟ’

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಕಾರ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳೊಡನೆ ಸಂಕ್ರಮಾನೊಡ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಆಟ ತಿಂಗಳೊಳು ಸುರು ಆಪುಂಡು ಪಂದ್ ದುಂಬೂಡ್ಡು ಬೈದಿನ. ಆಟ ತಿಂಗಳೊಳು ಸುರು ಆನಗ ಗುಂಡದ ಬಾಕಿಲ್ ಮುಚ್ಚುದು ದೈವೊಳೆನ್ ಮಾತ ಪಿದಯಿ ಬುಡ್ಪುನಿ. ಈ ತಿಂಗಳೊಡ್ ದೈವೊಳೆನ್ ಆರಾಧನೆ ಇಜ್ಜಿ, ಸೋನ ಸಂಕ್ರಮಣ ಬಣ್ಣಗ ಕುಟುಂಬದಕುಲು ಸೇರ್ವ್ ದೈವೊಳೆನ್ ಉಲಯಿ ಲೆತ್ತದ್ ಪೂಜೆ ಪುರಸ್ಕಾರನು ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಈ ತಿಂಗಳೊಡ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಬರ್‌ಪಿನೆಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಆಟದ ಕೊಂಡಂಜಿ ಊರೂರ್ ತಿರ್‌ಗೊಂದು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಗ್ ಬತ್‌ದ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗನ್ ಗಿಡಪುವೆ ಪಂದ್ ಮಳ್ಳಕುಳ್ ನಂಬುದೆರ್. ಉಂದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯೊನು ಕಿರಿಯೆಕುಳು ಲಾ ನಡಪಾಂವೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಮದಿಮೆದ ವಿಷಯೊಗು ಬರ್ಕ.

ಆಟ ತಿಂಗಳೊಳುಡು ಮದಿಮೆ ಮಸಿರಿ ನಡಪುಜಿ. ಪೊಸತ್ ಮದಿಮೆ ಆತಿನ ಪೊನ್ನನ್ ಆಟ ಕುಳ್ಳರೆ ಪಂದ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಉಂದು ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪಂತಿನ ಪ್ರಕಾರ ದುಂಬು ಆಟ ತಿಂಗಳೊಳ ಪಂಡ ಬರಗಾಲ ಇತ್ತಿಲೆಕ, ಆ ತಿಂಗಳೊಡ್ ಪೊಸ ಮದಿಮಾಲೆಗ್ ಉನರೆ ನುಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿ ಆಪಿನೆಕ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಕಡಪುರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವೆನ್ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಆಟ ಕುಲ್ಲರೆ ಬರ್ಪಿನಿ ಪಂಪೆರ್. ಆಟ ಕರಿದ್ ಪೊಣ್ಣು ಸೋನ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಉಲಯಿ ಕಂಡನಿ ನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೊಗೊಡು.

ಆಟದ ನನೊಂಜಿ ವಿಶೇಷತೆ ದಾದ ಪಂಡ - ಆಟದ ಅಮವಾಸ್ಯೆದಾನಿ ಕಡಲ್‌ದ ಏಳ್ ಸೆರೆನ್ ಮುರ್ಕುದು ಬತ್‌ದ್ ಚಂಡಿಡೆ ಉಂತುದು ಪಾಲೆದ ಕೆತ್ತೆನ್ ದೆತ್‌ದ್ ಕನವೊಡು. ಆ ಕೆತ್ತೆಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಮರ್ದನ್ ಪರೊಡು ಐತ್ತೊಟ್ಟು ಮೆತ್ತೆದ ಗಂಜಿನ್ ತಿನೊಡ್. ಉಂದು ಮರ್ದನ್ ದಾಯೆ ಪರೋಡ್ ಪಂಡ ಐಟ್ ರೋಗ ನಿವಾರಕ ಶಕ್ತಿ ಉಪ್ಪುಂಡು. ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುಣ ಬೊರ್ಚಾಂದಿನ ವಿಷಕಾರಿ ಅಂಸೋಲು ಪೋಪುಂಡು.

ಇತ್ತೆ ತಿಂಡಿ-ತಿನೆಸೆದ ವಿಷಯೊಗು ಬರ್ಕ.

ಆಟದ ತಿಂಗಳೊಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬಗೆತ ತಿಂಡಿನ್ ಮಲ್ಪವ ಅಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಗಟ್ಟಿ, ಪತ್ರಡ್ಲೆ, ತಿಮರೆ ಚಟ್ಟಿ, ಮೆಂತೆ ಸೊಪ್ಪದ ಚಟ್ಟಿ, ಎಟ್ಟಿದ ಪೊಡಿತ ಚಟ್ಟಿ, ಕಡ್ಲೆ ಬಲ್ಲರೆದ ಗಸಿ. ತೊಜಂಕ್ ಸೊಪ್ಪು ಉಂದು ಆಟದ ತಿಂಗಳೊಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆವುಂಡು. ಉಂದೆತ ವಿಷೇಷತೆ ದಾದ ಪಂಡ ಈ ತೊಜಂಕ್ ಸೊಪ್ಪು ಆಟದ ತಿಂಗಳೊಳ್ಳು ಮಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ರುಚಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಆಟೊಂಜಿ ದಿನ ಪಂಪಿನ ಪರ್ಬೊನು ಈ ತಿಂಗಳೊಡ್ ನಡಪಾವೆರ್.

ಉಂದು ಒಂಜಿ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

✍ ಸಾನ್ಯ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.

ತುಳು ತಿಂಗಳು

- 1) ಸುಗ್ಗಿ
- 2) ಪಗ್ಗು
- 3) ಬೇಶ (ಬೇಷ್)
- 4) ಕಾರ್ತೆಲ್
- 5) ಆಟ
- 6) ಸೋಣ
- 7) ನಿರ್ನಾಲ
- 8) ಬೊಂತೆಲ್
- 9) ಜಾದೆ
- 10) ಪೆರಾದೆ
- 11) ಪುಯಿಂತೆಲ್ (ಪೊನಿ)
- 12) ಮಾಯಿ

✍ ಪ್ರಜೇತ್ ವಿ. ರೈ, ದ್ವಿತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ಕೊರಗಜ್ಜ

ಪಣಂಬೂರು ಪಟ್ಟಸಾಲೆಟ್ 'ಓಡಿ' ಬಕ್ಕ 'ಅಚ್ಚುಮೈರೆ' ದಂಪತಿಲೆಗ್ ತನಿಯ ಪನ್ನಿನ ಮಗೆ ಇತ್ತೆಗೆ. ತನಿಯಗ್ ಮುಪ್ಪ ದಿನ ಆನಗ ಅಪ್ಪೆ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್, ಬಕ್ಕ ಅರ್ನ್ ಅಮ್ಮೆರಲ ತೀರ್ಯೆರ್. ಅರ್ನ್ ವಂಶದಕುಲ್ ಆತಿನ ಏಲ್ ಕೊಪ್ಪದ ಕೊರಗೆರ್ ಅಳಿದ್ ಪೋಯೆರ್. ಇಂಚ ಒಂಜಿ ದಿನ ಊರ್ ಬುಡ್ಡ್ ಕಲ್ಲಾಪುತ್ ಗಡಿಕ್ ಬತ್ತೆರ್. ಆ ಪೂರ್ತ್‌ಗ್ ಬೊಳ್ಳಿ ಮೂಡ್ಂಡ್ ಭೊಲ್ಪಾಂಡ್ ಮುಡಾಯಿಗ್ ಮೊನೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗೆ ಕೈ ಮುಗಿಯೆರ್. ಇಂಚ ದೇವೆರ್‌ನ ದಯೆಟ್ ಎದುರುಗ್ ಬೈದ್ಬರ ಜಾತಿತ ಮೇರಕೆ ಲಾ ಮಗೆ ಚೆನ್ನಯಲಾ ಕಲಿ ತುಂಬೊಂದು ಬರೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ತನಿಯ ಪಾರ್ ಪೊದ್ ಅಕಲೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಉಂತ್‌ನಗ ಮೈರಕೆ "ಈ ಏರ್ ಮಗ? ಸಾದಿ ಬುಡು" ಪಂಡೆರ್ ಈರ್ ಸಾದಿ ಬುಡೆರೆ ಪಂಡರ್ ಅತೆ? ಎನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ ತೂಲೆ ತುತ್ತೆರೆ ಕುಂಟು ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡೆ. ಮೈರಕೆ ಅಯಗ್ ಮಗ ಚೆನ್ನಯನ ತರೆಟ್ ಇತ್ತಿ ಕಲಿತ ಕರನ್ ಜಾಪಾದ್ ತರೆತ ಕುಂಟುನು ಕೊರಿಯರ್ ಅವೆನ್ ತನಿಯ ತುತ್ತೊಂದು ಮೈರಕೆ "ಒಲ್ ಬತ್ತ ಮಗ? ಓಡೆಗ್ ಪೊವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೆಂಡಲ್ ಐಕ್ ತನಿಯೆ" ಎಂಕ್ ಎನ್ನಕಲು ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್ ಅಂಚಾದ್ ಬೇಲೆ ನಾಡೊಂದ್ ದೇಶಾಂತರ ಪಿದಾಡ್‌ಯೆಂದ್ ಪಂಡೆ. ಅಂಚಾಂಡ ಈ ಎನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಲ ಪಂದ್ ಮೈರಕೆ ಪನ್ನಗ "ಆವು ಪಂಡೆರ್. ಐಕ್ ಮೈರಕೆ ಎಂಕ್ ರಡ್ ಜೋಕುಲು ಈಲಾ ಸೇರ್‌ದ್ ಮೂಜಿ ಜೋಕುಲು ಪಂಡೆರ್. ಮೈರಕೆ ಚೆನ್ನಯನ್ ಲೆತ್ತದ್ ತನಿಯಾಗ್ ವನಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್ ಕೊರಿಯರೆ ಪಂಡಲ್. ಕಲಿತ ಕುದುಪೆನ್ ತನಿಯನ ತರೆಟ್ ತುಂಬಾದ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೊಯಲ್. ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋನಗ ಅತ್ತು ಬೈದದಿ ಅಪ್ಪೆಡ ಉಂದು ಏರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನ್‌ನಗ "ಇಂಬೆ ಕಲ್ಲಾಪುತ ಗಡಿಟ್ ತಿಕ್ಕೆಯೆ, ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಗ್ ಆವುಂದ್ ಲೆತ್ತೊಂದ್ ಬತ್ತೆ" ಪನ್ನಲ್ ತನಿಯ ದೈವದ ಅನುಗ್ರಹ ಇತ್ತಿನ ಕಾರ್ನಿಕದ ಬಾಲೆ ಏಲ್ ರಾತ್ರೆ ಎನ್ನ ಪಗೆಲ್ ಮಾರ್‌ಂಡಲಾ ಕಲಿ ಮುಗಿದಿಜಿ ಅಂಚಾದ್ ಮೈರಕೆ ಕಂಚಿದ ತೊದಿಗೆ ಕದಿರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗೆ ಕೊರ್‌ಪೆಂದ್ ಪರಕೆ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗನೇ ಕಲಿ ಮುಗಿದ್

ಪೊಂಡುಗೆ. ಮೈರಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಯಡ ಪಂದ್ ತನಿಯಗ್ ಕೊಟ್ಟ ಕಟ್ಟೆದ್ ಕೊರಿಯೆರ್ ಬಕ್ಕ ಬಜ್ಜೆಯದ ತೋಟಗ್ ಪೋದು ಕತ್ತಿಲಾ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ ಪಾಲೆದ ಮುಟ್ಟಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್ ಇಂಚ ಕೊಟ್ಟಡ್

ಇತ್ತಾದ್ ಮೈರಕೆನ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ ತನಿಯೆ. ಅಂಚ ಒರ ಕದಿರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗ್ ಸಾರಾ ಬುಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್‌ಪಿನ ಪರಕೆ ಪನಿಯೆರ್ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ ಅಂಚ ಆರೇ ರಾತ್ರೆ ಪಗೇಲ್ ತೂವಂದೇ ಬುಟ್ಟಿನ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಉಪ್ಪಾಯೆರ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಮೈರಕೆ ತನಿಯನ್ ಲೆತ್ತದ್ "ಮಗಾ, ಕದಿರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗ್ ಏಲ್ ಪುದೆ ಕೊನೆಯೆರೆ ಏಲ್ ಜನನ್ ಲೆತ್ತೊಂದ್ ಬರಿಯರೆ ಪನ್ನಿನೇಕ್ ಏಲ್ ಜನತ ವನಸ್, ಬಜ್ಜೆರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್ ಕುಪ್ಪಿ ಕಲಿ ಎಂಕ್ ಕೊರ್‌ಲೆ, ಯಾನೆ ಕೊನಪೆಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ತನಿಯೆ ಐಕ್ ತನಿಯ ಕೇನಿನೆನ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಮೈರಕೆ ಪುದೆನ್ ಒಂಜೇ ಕಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬೊಂದು ಕದಿರೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗ್ ಕೊನೊದು ಪಿದಯಿ ಉಂತ್‌ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪಾಡಿಯೆರ್. ತೂನಗ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾಡ್‌ಗ್ ತಾಗ್‌ದ್ ಮಾದಲೆ ಪರ್ದನ್ ತೂದು ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಇಷ್ಟಂದ್ ಕೊಯ್ಯರೆ ಗೋಪುರದ ಮಿತ್ತ ಕಾರ್ ದೀಯೆರ್ ಪರ್ದನ್ ಕೊಯ್ಯರೆ ಪೋನಗ ತನಿಯೆರ್ ದೇವೆರ್‌ನ ಕಾರ್ನಿಕಡ್ ಮಾಯಾದ್ ಪೋಯೆರ್ ಐಡ್‌ದ್ ಬಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೆ ಕೊರಗ ತನಿಯಾದ್ ಜನಕುಲು ನಂಬೆರೆ ಶುರುಮಲ್ತೆರ್. ಎಂಚಿನ ಸೊತ್ತು ದಕ್ಕದ್ ಪೊದ್ ತಿಕ್ಕಿಜಿಂಡ ಕೊರಗ ತನಿಯಗ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ ದಕ್ಕದ್ ಪೋಯಿನ ಸೊತ್ತುಲು ತಿಕ್ಕುಂಡುಗೆ ಪನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ ಜನಕ್ಕೆಡಾ ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು. ಕೊರಗ ತನಿಯೆ ಕಲಿಯುಗ ಕಾರ್ನಿಕದ ದೈವ.

ಚಿತ್ರ, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. (ಪಿ.ಸಿ.ಎಮ್)

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವಾರಾಧನೆ

ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುಣ್ಯ ಮಣ್ಣೆಡ್ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಬೊಕ್ಕ ದೈವಾರಾಧನೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಡ್ ನಡೆತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್ ನೆಕ್ ಪುರಾನೊಡು ಉಲ್ಲೇಕಲಾವುಂಡು. ದೈವ ಪಂಡ ಸತ್ಯೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಭೂತಾ ಪಂಡ್‌ದಲಾ ಲೆಪ್ಪುನ ವಾಡಿಕೆಲಾ ವುಂಡು.

ಈ ದೈವೊಡ್‌ಲಾ ರಾಜನ್‌ದೈವ, ಕುಟುಂಬದ ದೈವ, ಜಾಗೆದ ದೈವ ಪಂಡ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆದ ದೈವೊಲ್‌ವುಲ್ಲಾ. ರಾಜನ್ ದೈವ ಪಂಡ ಉಲ್ಲಕುಲು, ನಾಲ್‌ಕೈತಾಯೇ, ವೈದ್ಯನಾಥೆ, ಜಾರಂದಾಯೇ, ಜುಮಾದಿ, ಅರಸು ದೈವ ಅಂಚ ನನಾತ್ ಪುದರ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಲೆಕಾರ್‌ನಿಕೊನು ತೊಜಾಯಿನ ದೈವೊಲು ಉಲ್ಲೆರ್, ರಾಜನ್ ದೈವದ ಜಾತ್ರೆಗ್ ನೇಮೋತ್ಸವ ಪನ್ನೆರ್. ರಾಜನ್ ದೈವೊಲೆಗ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂಟೆಲಾ ಉಪ್ಪದೆ. ರಾಜನ್ ದೈವೊಲೆನ ನೇಮದ ಚಾಕಿರಿನ್ ಪೂಜಾರಿ ಜಾತಿದಕುಲು, ಮಡ್ಚೆಲೆರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಬದರ್, ಪರವೇರ್ ಸಿರಿ ಸಿಂಗಾರದ ಐತ ಆದ್ ಗಗ್ಗರದ ಎಚ್ಚೆಡೆ, ಅನಿಟ್‌ದ್, ಮುಗೇಡ್ಲೆ ನೇಮದ ಪೊರ್ಲುನ್ ತೋಜಾವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಂಧ ಬೊಲ್ಕು ಕೊರ್‌ಪೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಪೂಜಾರಿನಕುಲು ನೀರ್, ದೀಪ, ದೂಪ,

ಹೋಮ, ಮಾಣೆಚ್ಚಿ, ಬೊಲ್‌ಗುಡೆ ಪಾರವುನು, ದೊಂಪದ ಕೊಡಿ, ಜೀಟಿಗೆ, ಪಂಚ ಜೀಟಿಗೆ ಪತ್ತುನು, ಕಲ್ಲುಟಿ, ಪಂಜುಲಿ, ಗುಳಿಗ ದೈವೊಲೆಗ್ ಸಿರಿ ಸಿಂಗಾರದ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುನಕುಲು ನಲಿಕೆದಕುಲು, ಪೊಸಪ್ಪೆಗ್ ಪರವೆರ್ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುನಕುಲು. ವರ್ಷದ ಸೇವೆ ಅತ್ತಂದೆ ತಿಂಗೊಲುದ ಸಂಕ್ರಮಣತ್ತ ದಿನ ದೈವೊಲೆಗ್ ವಿಷೇಶ ಸೇವೆ ನಡಪುಂಡು.

ದೈವೊಲು ಪಂಡ ಉಜ್ಜಾಲ್, ಮಂಚ, ಮನೆ ನೆಟ್ ಮುಗ, ಮೂರ್ತಿ, ಪಾಪೆ ದೀದ್ ಕೂಚೆಡ್ ನೀರ್‌ದೀದ್, ದೀಪ ಪೊತ್ತಾದ್, ಪೂ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತಾದ್, ದೂಪ ಪತ್ತುದ್, ರಡ್ ಮದಿಪುದ ಪದ್ಧತಿನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಂಡ ನಿಕ್ಷೆನ ಸಂಸಾರೋಗು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರ್‌ದು ಕಾತೊಂದು ಬತ್ತದ್ ಎಳೆಗೇನ್ ಮನ್‌ಪಾವೊಂದು ಬರುವೆ. ಪನ್ನಿನ ಭಕ್ತಿ, ನುಡಿನ ಕೋರ್‌ದ್ ಶಕ್ತಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಸತ್ಯೊಲೇ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವೊಲು. ಅಂಚಿನ ಸತ್ಯೊಲೆಗ್ ನಮಮಾತ ತರೆತಗ್ಗಾದ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಭಯ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಂಬೊಂದು ಬರ್‌ಕ.

✍ ಸಾಧನ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ತುಳು ಗಾದೆ

ಮಂಡೆಗಟ್ಟಿ ಉಂಡುಂದ್ ಗೋಡೆ ತಾಂಟಾವರೆ ಬಲ್ಲಿ
ಪಕ್ಕಿಗಾಂಡಲಾ ಪಟ್ಟ ಬೋಡು
ಸಂಶಯನೆ ಸಂಕಪಸನ
ಒರಿ ರಚ್ಚೆಡ್ ಬುಡಯೆ; ಒಡಿ ಗೂಂಜಿಡ್ ಬುಡಯೆ
ಎರ್ ಮುತ್ತ ಕೊರುಂಡಲಾ ಚೇಳ್ ಮುತ್ತ ಕೊರಂದ್
ತಾಂಟನ್ ಬುಡುಲೆ, ಮೋಂಟನ್ ಪತ್ತಲೆ
ಪಿದಯಿದ ಪಗೆಡ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಪಗೆ ಜೋರು

ಪೊಣ್ಣಲಾ, ಮಂಣ್ ಲಾ ದೀಯಿ ಲೆಕ್ಕ ಉಂಡು
ಒರಿ ಪಂತೆಗೆ ಜೋಕುಲು ಇತ್ತಿನಲ್ವ ಎನನ್ ಕೋಂಪಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್
ಬೆಚ್ಚ ನುಪ್ಪು ಬಂಜಿಡ್ ಕಲ್ವೆ ಪೊಗ್ಗಿ ಲೆಕ್ಕ
ಬೋರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊರಿಯರೆಲಾ ಅತ್ತ
ಎರುತ ಬೇನೆ ಕಕ್ಕೆಗ್ ದಾನೆ ಗೊತ್ತು?
ಕಜ್ಜಿಗ್ ಲಜ್ಜೆ ಇಜ್ಜೆ
ಸುಂಟಿ ದಾಂತಿನ ಕಸಾಯ ಇಜ್ಜೆ

✍ ಸಾಧನ್, ಪ್ರಥಮ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಡಿ'

ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಅಜ್ಜಪುಲ್ಲ

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನೋಡು ವಿರುದ್ಧ ಸಾದಿನ್ ಪತೊಂದು ಬದಲಾತಿನಿ ನರಮಾನಿ ಮಾತ್ರ. ಜಗತ್ತು ಪನ್ನಿನವು ಉಂಡಾತಿನಿ ಮೋಕೆ ಪನ್ನಿನ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಒರುಟ್. ಸಂಬಂಧಗ್ ಬಿಲೆ ಕೊರೊದಿತ್ತುಂಡ. ನರಮಾನಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಒರುಟ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ, ತಗ್ ತಂಗಡಿ, ಮೆಗ್ಗೆ ಪಲಿ, ತಿದ್ದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ನೆಲ್ಯಮ್ಮೆ ನೆಲ್ಯಪ್ಪೆ. ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿ ಪನೊಂದು ರಡ್ಡ್ ಪಜ್ಜೆ ಎದುರಿತ್ತಿನಾಯೆ ಇನಿ ಪಿರ ಜಾದೆ. ಇನಿ ಸಂಬಂಧದ ಅರ್ಥ ಎರೆ ಎರೆಗ್ ದಾದ ಆವೊಡು ಪಂದ್ ಗೊತ್ತುಜಿ. ಉಂದೆಟ್ ಲೌಖಿಕ ಜೀವನದ ಮೂಲ ಅರ್ಥೊನು ತೆರಿಯಂದೆ ಜೀವನೋನು ನರಮಾನಿ ಇನಿ ಬದುಕೊಂದುಲ್ಲೆ. ಎಂಚಿನೆ ಆವಡ್ ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್ಡ್ ಸಂಬಂಧೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬಿಲೆ ಇತ್ತುಂಡ್ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ನಿಲಿಕೆ ಜನ ಮಸ್ತ್ ಜೋಕುಲು ಇಂಚ ಇಪ್ಪುನಗ ನಂಕ್ ನೆಂಪು ಆಪಿನಿ ಅಜ್ಜಿ ಪುಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧ ಒಡನಾಟ ಪಿರಾಕ್ಡ್ ಎಂಚ ಇತ್ತುಂಡ್ ಪಂದ್.

ಬರವು ದಾಂತಿನ ಅಜ್ಜಿಡಲಾ ಆನಿದ ದಿನೊಕ್ ಸರವು ಪನ್ನಿ ಬೊಲ್ಕಿರ್ ತುಡಾರ್ ಅಲೊಂದಿತ್ತುಂಡ್. ತನ್ನ ಜೀವನೋಡು ಬೆಂದುದ್ ಸೊಂದುದು ಅನುಭವಡ್ ತನರ್ಡ್ ಹಿರಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನೆನ್ ಕೇಂದು ತನ್ನ ಮಸ್ತಕದ ಪುಸ್ತಕಡ್ ಸರವುದ ಗಂಟ್ ಕಟ್ಟುದ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಜ್ಜಿನಕುಲ್ ಆಣೆದ ದಿನೊಟ್ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಬಾಲೆಗ್ ಇಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಗೆ, ಅಪ್ಪನೇ ಸುರುತ ಗುರು ಅಲೆರ್ಡ್ ಪಾಠ ಕಲ್ತಿನ ನರಮಾನಿ ಮಾಣೆಕ್ಯ ಆದ್ ಮೆರೆಪೆ ಪನ್ನಿನವು ಯೆತೋ ಸತ್ಯನಾ ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್ಡ್ ತೂಂಡ ಅಯಿಟ್ ನಮಕ್ ತೊಜುನ್ ಅಪ್ಪೆ ತಾಂಕಿನ ಜೋಕುಲೆರ್ಡ್ ಅಜ್ಜಿ ತಾಂಕಿನ ಪುಲ್ಲಿಯಲ್ಲ, ದಾಯೆಪಂಡಾ ಇತ್ತೆದಲೆಕ ಅತ್ತ ಅಪಗ ಜೋಕುಲು ಜಾಸ್ತಿ ಬಾಲೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷದಿಂಚೊಂದು ಬನ್ನಗ ಕುಡೂರ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಅಂಚಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಲೆದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಬ್ದಾರಿ ಅಜ್ಜಿನ ಮಿತ್ತ್, ಅಂಚಾದ್ ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲು ಇತ್ತೆಗ್ಲಾ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಅಪ್ಪೆ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವ. ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿನ ತಾಂಕನ್ ಬುಲೆಯಿನ ಜೋಕುಲ್ ತುಲುನಾಡೊರ್ಮೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಜ್ಜಾನದ ಕತ್ತಲೆನ್ ಸುಜ್ಞಾನದ ಜೀಟಿಗಿನ್ ಪತ್ತದ್ ತನ್ನ ಸರುವುಡಿತ್ತಿನ ನೈತಿಕ ಜೀವನದ ಅಜ್ಜಿ ಕತೆನ್ ಪನೊಂದು ಪುಲ್ಲಿಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬದುಕುದ ತಿರ್ಲ್ ತೆರಿಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಜ್ಜಿ. ತಾನ್ ಬಚ್ಚೆರೆ ಪೂಲ್ ಅಗ್ಗೊಂದು ಮಗ ಬರವು ಕಲ್ಪು ಮಲ್ಲ ಜನ ಆವೊಡು ಈ ಪಂದ್ ಕತೆನ್ ಜೋಕುಲೆನ ತಿಗಲೆಡ್ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದು ಜೀವನದ ಅರ್ಥ ದಾದ ಬದುಕು ಪಂಡ ದಾದ ತೆರಿಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ. ಊರುಡು ಆಟ, ಕೋಲ, ಸಾನ ಮಾನ ಜಾತ್ರೆ ಅಂಕಆಯನ ಒಡೆ ಪೋಪುಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಕೈಟ್ ಪುಲ್ಲಿನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋದು ಪುಲ್ಲಿ ಕೇನುನ ಒಂಜಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ಲಾ ತಾಲೆಡ್ ಜವಾಬು ಕೊರ್ಪಿನ ಅಜ್ಜಿನ ತಾಲೆಗ್ ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟೆರೆ ಆವಂದ್. ಮಿನಿ ಮಿನಿ ಚಿಮಣಿದ ಬೊಲ್ಪುಗ್ಲಾ ತನ್ನ ಕೈ ಕಾರ್ ಪುಲೆವೊಂದಿತ್ತುಂಡಲಾ ಪುಲ್ಲಿನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಜೆಪುಡಾದ್ ಕತೆ ಪಾರ್ಡನ ಪನ್ನಿನ ಪೊರ್ಲು ತುವರೆಗ್ಲಾ ಭಾಗ್ಯ ಬೋಡು. ಎನ್ನ ಜೀವನೋಡು ಕರಿಡ್ ಪೊಯಿನ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ ಎನ್ನ ಜೀವನೋದ ಎನ್ನ ಅಜ್ಜಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರಿತಿ ದಿನೊನ್ ಎನ್ನದ್ ಮೆಯಿ ಇತ್ತೆಲಾ ಇರ್ಮೆನ ಆಪುಂಡು. ಯಾನ್ಲ ಒರ ಈ ಅಜ್ಜಿ ತಾಂಕುದಿನ ಪುಲ್ಲಿ ಪನರೆ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ದಿನೊಟು ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ಡ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಕತೆ ಪನರೆ ಅಜ್ಜಿಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್ ಕತೆ ಕೇನರೆ ಪುಲ್ಲಿಗ್ ಪುರ್ಸೊತುಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್ ಉಂದೆಟ್ಟಿ ತುರ್ತುದ ಜೀವನ ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಲೆನ. ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನಕುಲೆನು ಕೇನುನ ಗತಿ ಇಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತೆರ್ಡ ಒಲಾ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಕುಲ್ಪು ಬಚ್ಚೆರೆ ಅಗ್ಗೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಇಜಿಡ ಪನ್ನುನನೆ ಬೊರ್ಚಿ ಆಶ್ರಮ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಪುಲ್ಲಿನ ಮೋನೆ ತೂವೊರ್ಡು ಇಹಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿತು ಪೋದಾದಿಪ್ಪುಂಡು. ಬಂಧುಲೇ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧೊಲೆನ ಅರ್ಥ ತೆರಿಪಾಲೆ ತುಲುವಬಾಲೆ ಆದು ಬುಲೆಪಾಲೆ. ಮೊಡರ್ನ್‌ಜೇಶನ್ ಪನ್ನಿನ ಒರುಟ್ ಇತ್ತೆದಲೆಕ ಬುಲೆಪಾಯರ್ಡ ದುಂಬುಗ್ ನಿಕಲ್ಸ್ ಮುದೆಲೆಗ್ಲಾ ನಿಲೆ ತಪ್ಪುಂಡು.

✍ ಅಪೂರ್ವ ಆರ್. ಸುವರ್ಣ, ತೃತೀಯ ಬಿ.ಕಾಂ. 'ಎ'

CANART

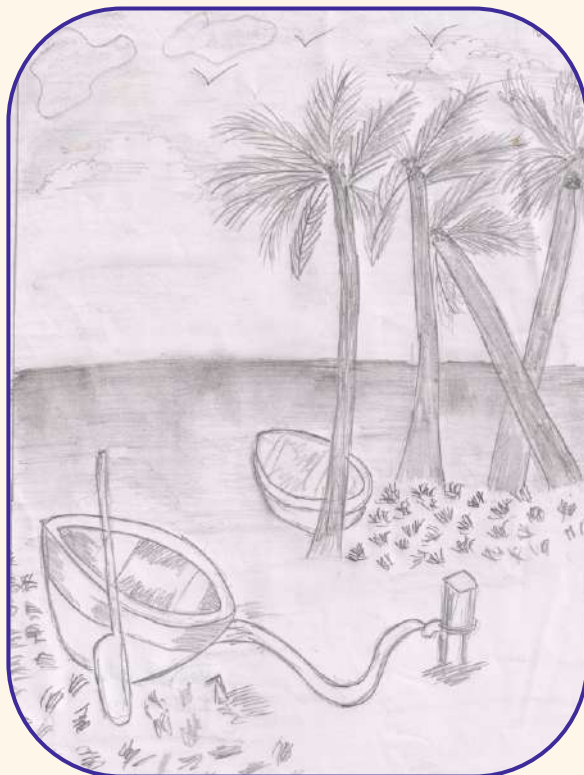
Supriya V. Shet
I B.Com 'D'

Yashveen L. Mendon
I B.Com 'D'

Priyanka Kotian
II B.Com. 'D'

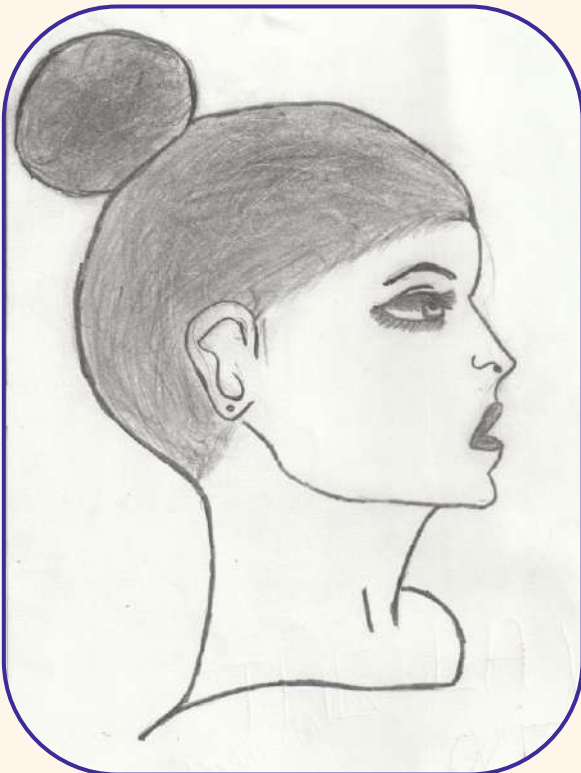
Vaishnavi Gatty
I B.Com 'D'

Mithali
I B.Com 'D'

Sheetal Bhat
I B.Com. 'D'

Sparsha Shetty
I B.Com. 'D'

Teertha
I B.Com. 'D'

Manvith
I B.Com. 'D'

Sona M.S.
I B.Com 'D'

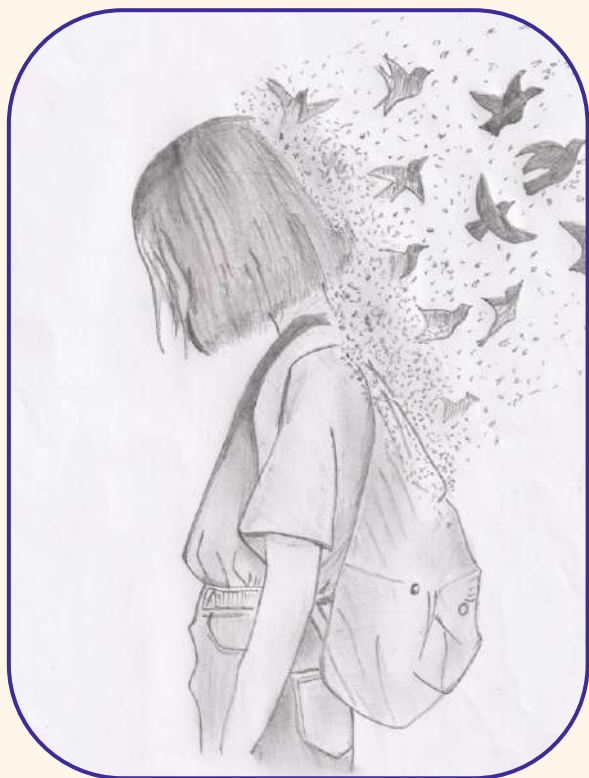

Swapnil
I B.Com 'D'

Thashwini
I B.Com 'D'

Nikitha S.
I B.Sc. (CBZ)

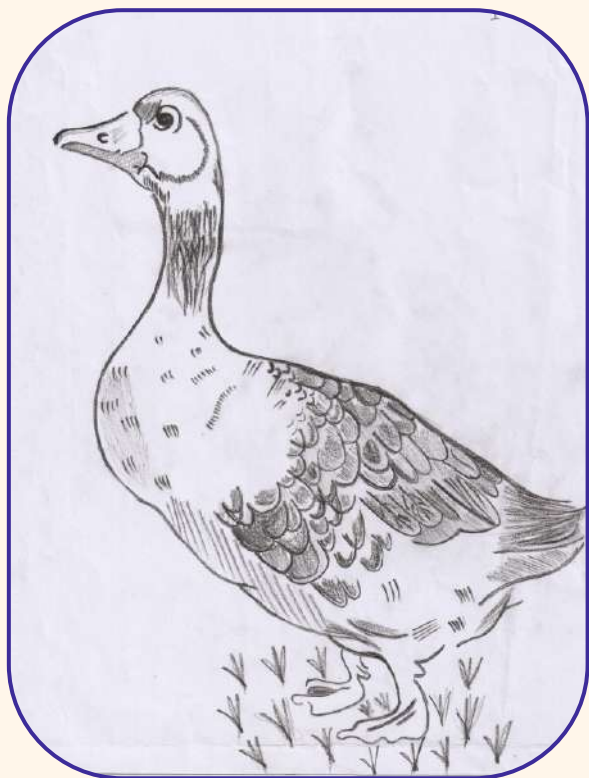
Spandana S.N.
I B.Sc. (CBZ)

Ramya K.
I B.Com. 'D'

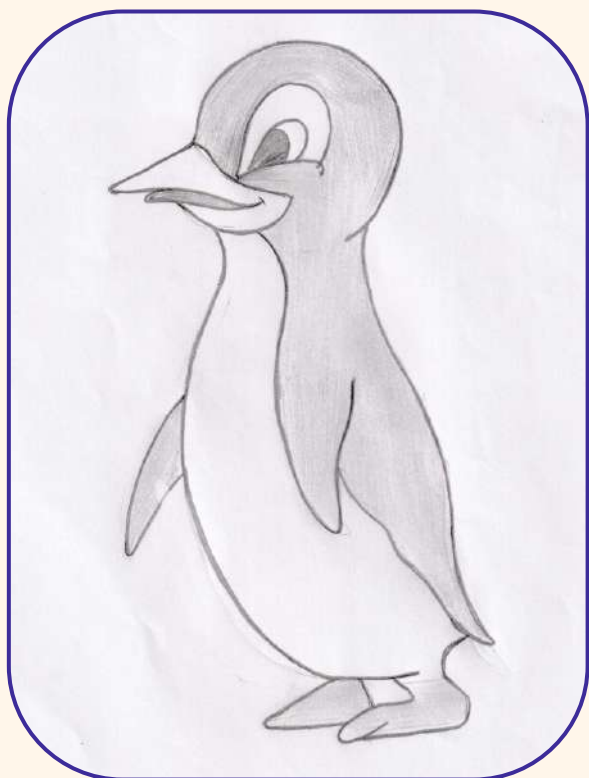
Sindhu H.S.
I B.Sc., BZC

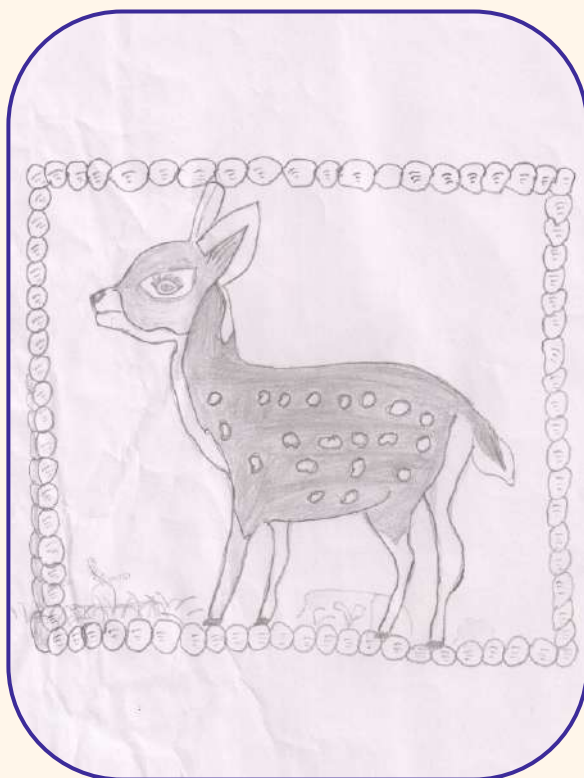
Vinisha
I BZC

Druthik Shourya H.S.
I B.Sc. BZC

Sindhu Sharma B.
I B.Sc. (BZC)

Adarsh M.
I B.Sc. (BZC)

Akshatha N.
I BZC

Swathi S.D.
I B.Sc. PMC

Vaishnavi Shenoy
I B.Sc. PMC

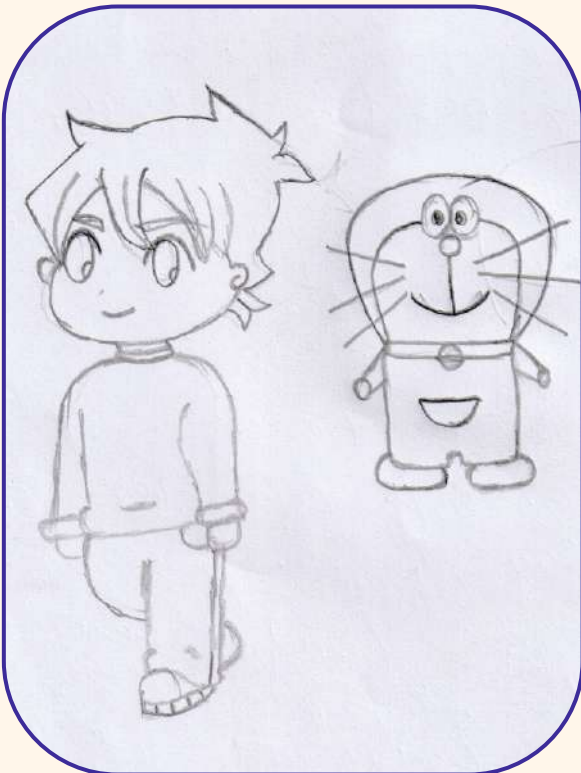

Arathi Gaud
I B.Com. 'D'

Nikith Shetty
I B.Com 'D'

Sameer
I B.Sc., BZC

Manikanth S.K.
I BZC (B.Sc.)

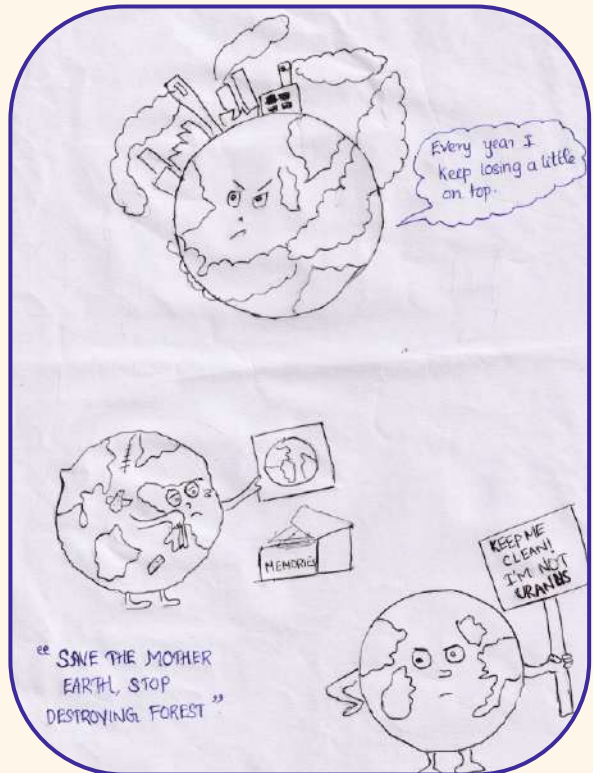
Poojitha S.
I B.Sc. - PMC

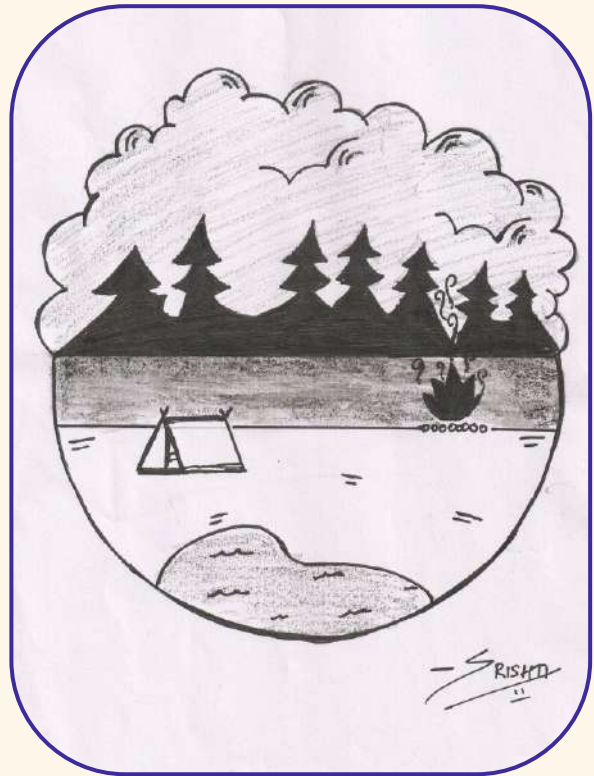
Prema
II B.Com. 'D'

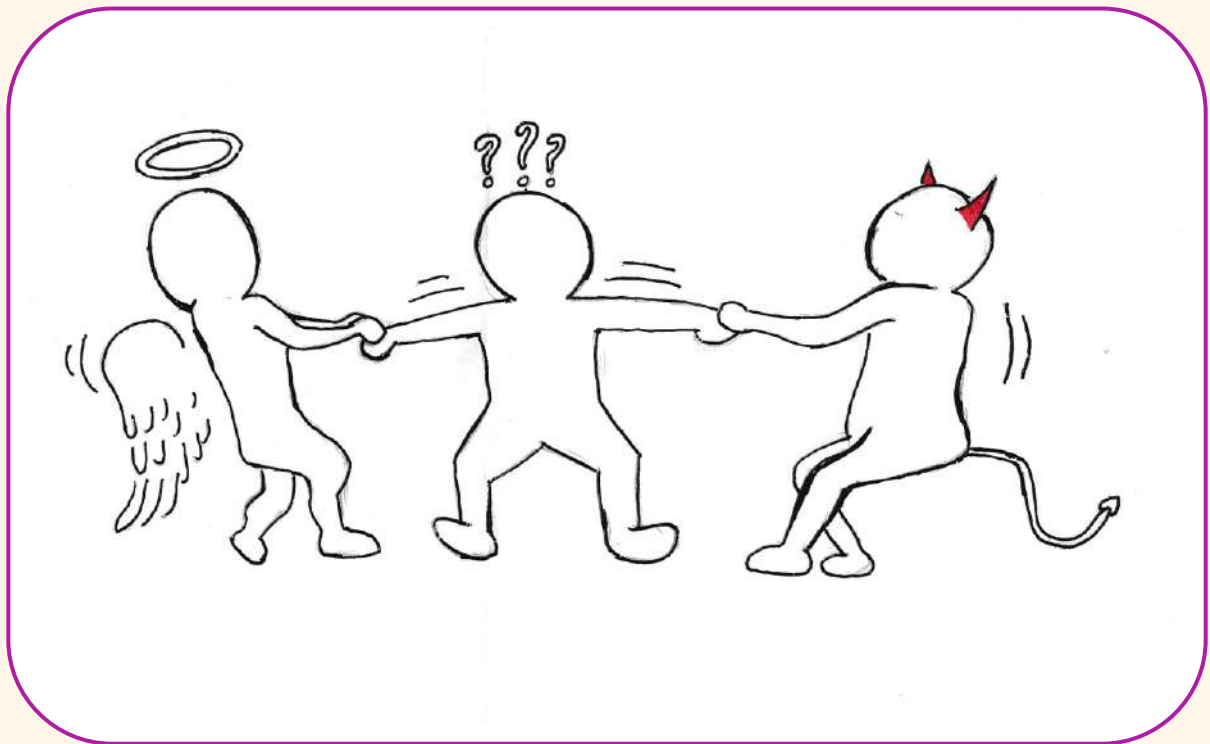
Arathi Gaud
I B.Com. 'D'

Vismaya K.
I BZC

Srishti Bhandary
I B.Com 'D'

Sreelakshmi V.M.
I BZC

Padma Priya
I B.Sc.

T. Aishwarya Shenoy
I B.Sc. (PMC)

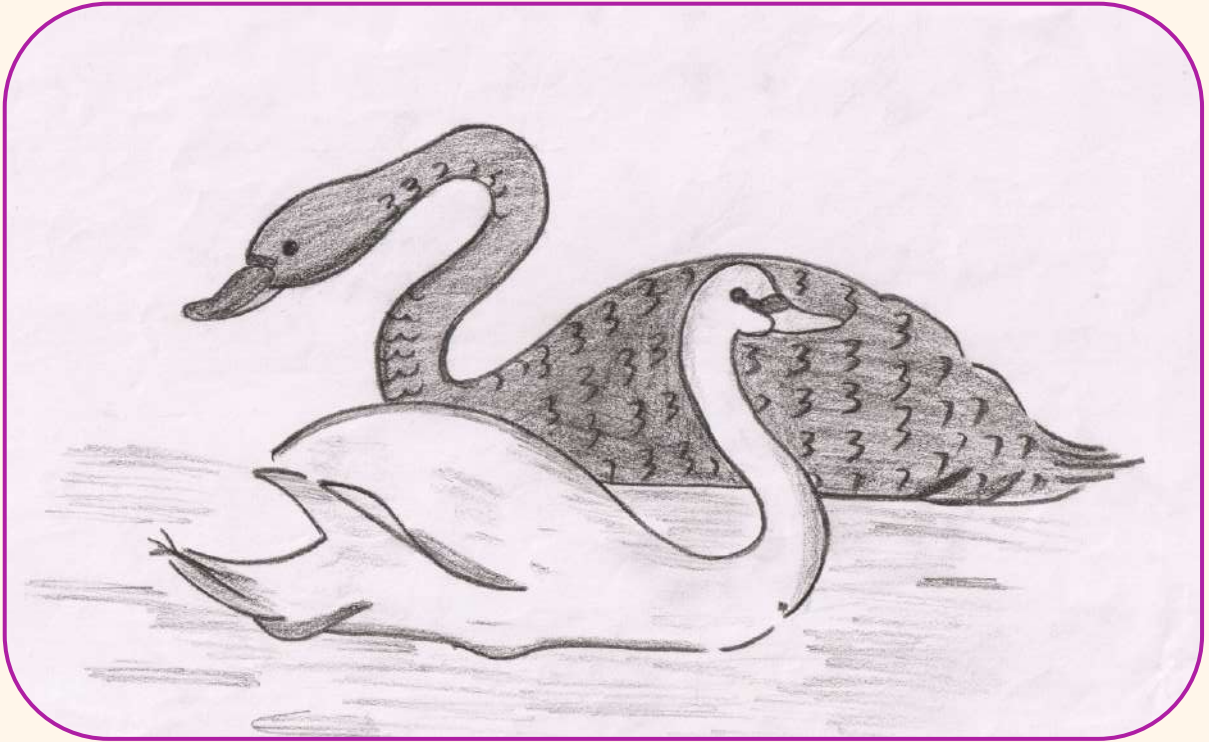

Rachan
I B.Com. 'D'

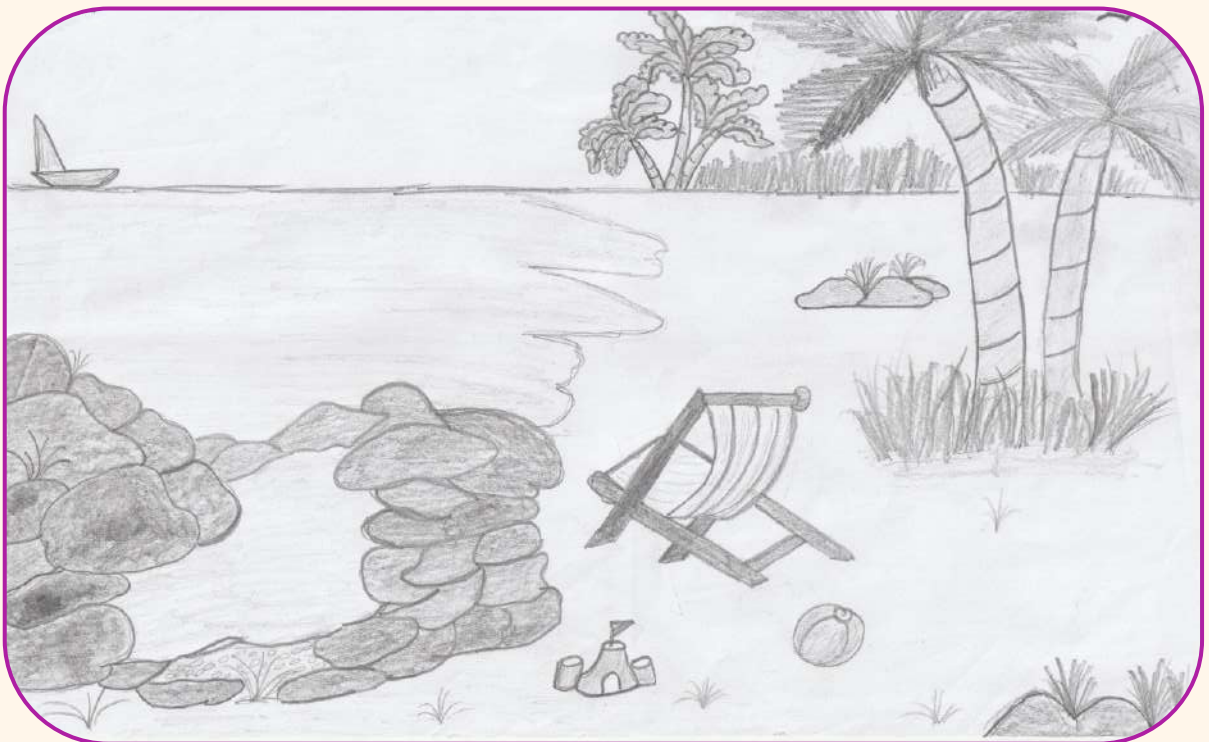

Shravya
II B.Com. 'D'

Vinisha
I BZC

Vidya
I B.Com. 'D'

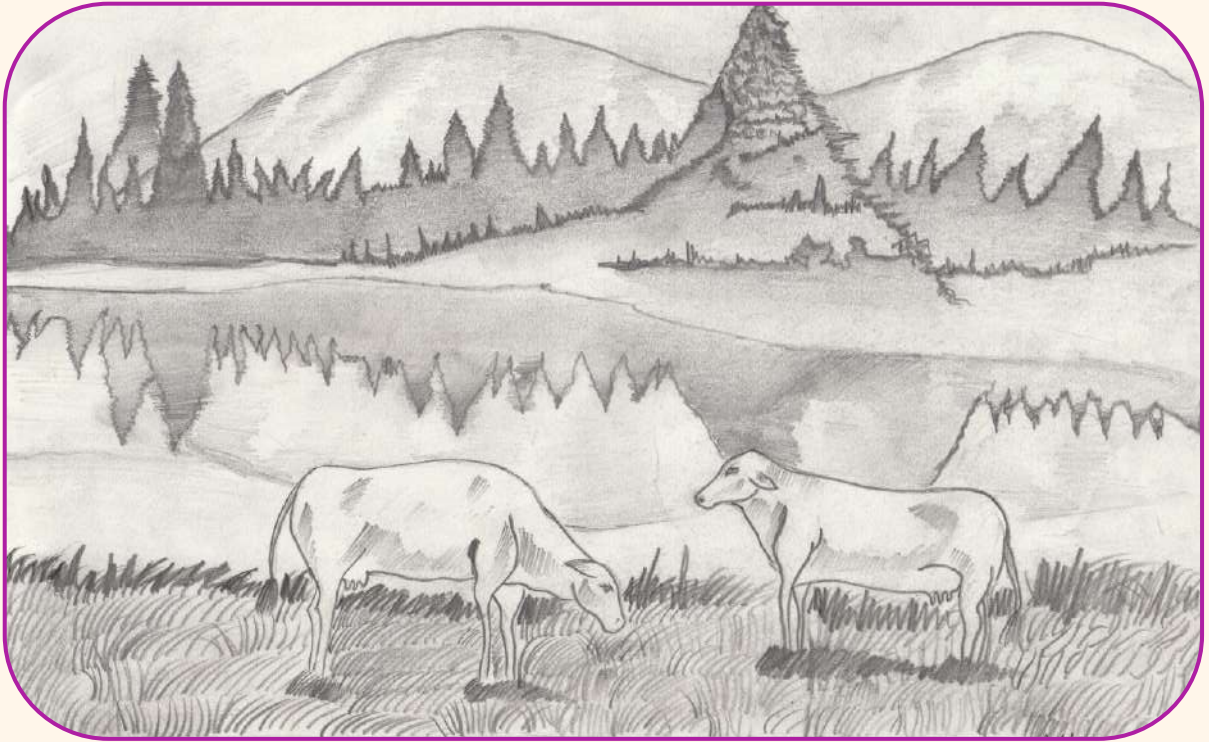

Vibitha
I B.Com. 'D'

Sona M.S.
I B.Com 'D'

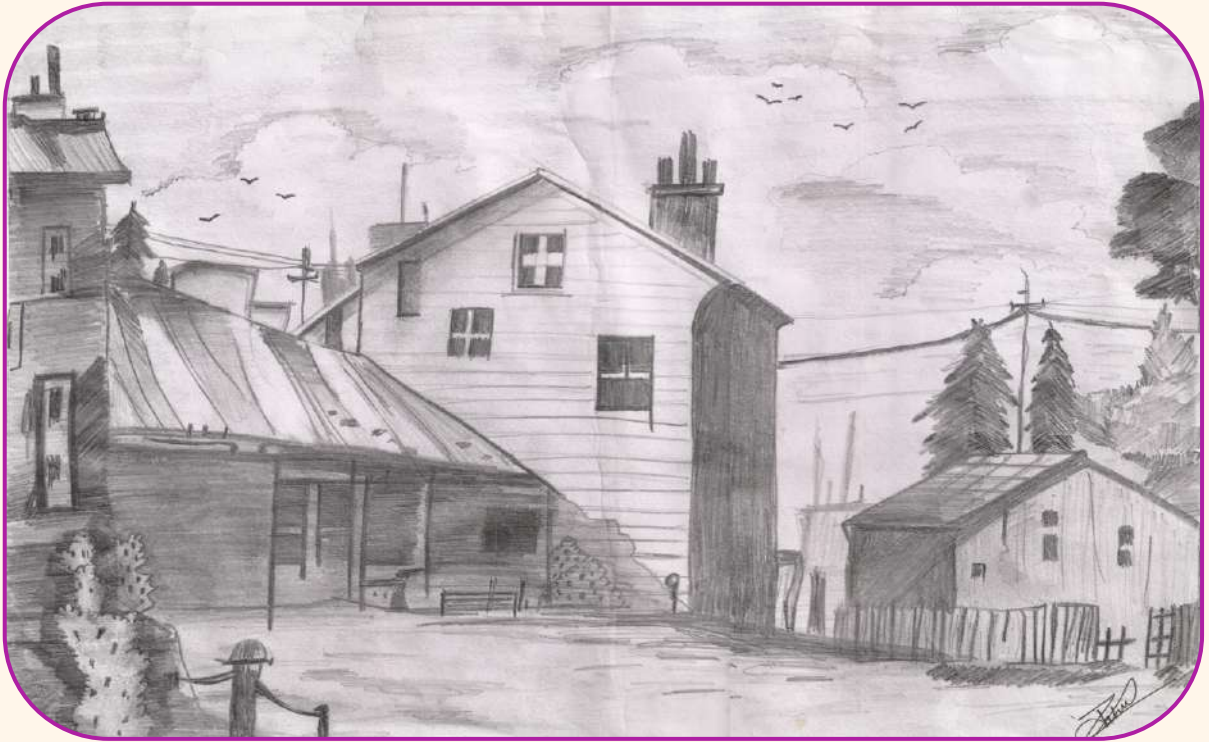

Prajnashree
I B.Com 'D'

Yashasvi
I B.Com 'D'

Rahul Suvarna
I B.Com. 'D'

Arathi Gaud
I B.Com. 'D'

MANGALA WALL OF FAME - 2019-20

MANGALA WALL OF FAME - 2019-20

CANARA COLLEGE

Managed by Canara High School Association, Mangaluru
Reaccredited by NAAC and Affiliated to Mangalore University
Mahatma Gandhi Road, Kodialbail, Mangaluru – 575 003, DK Dist., Karnataka

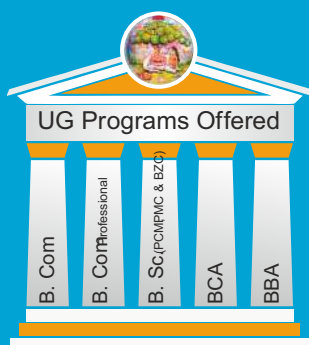
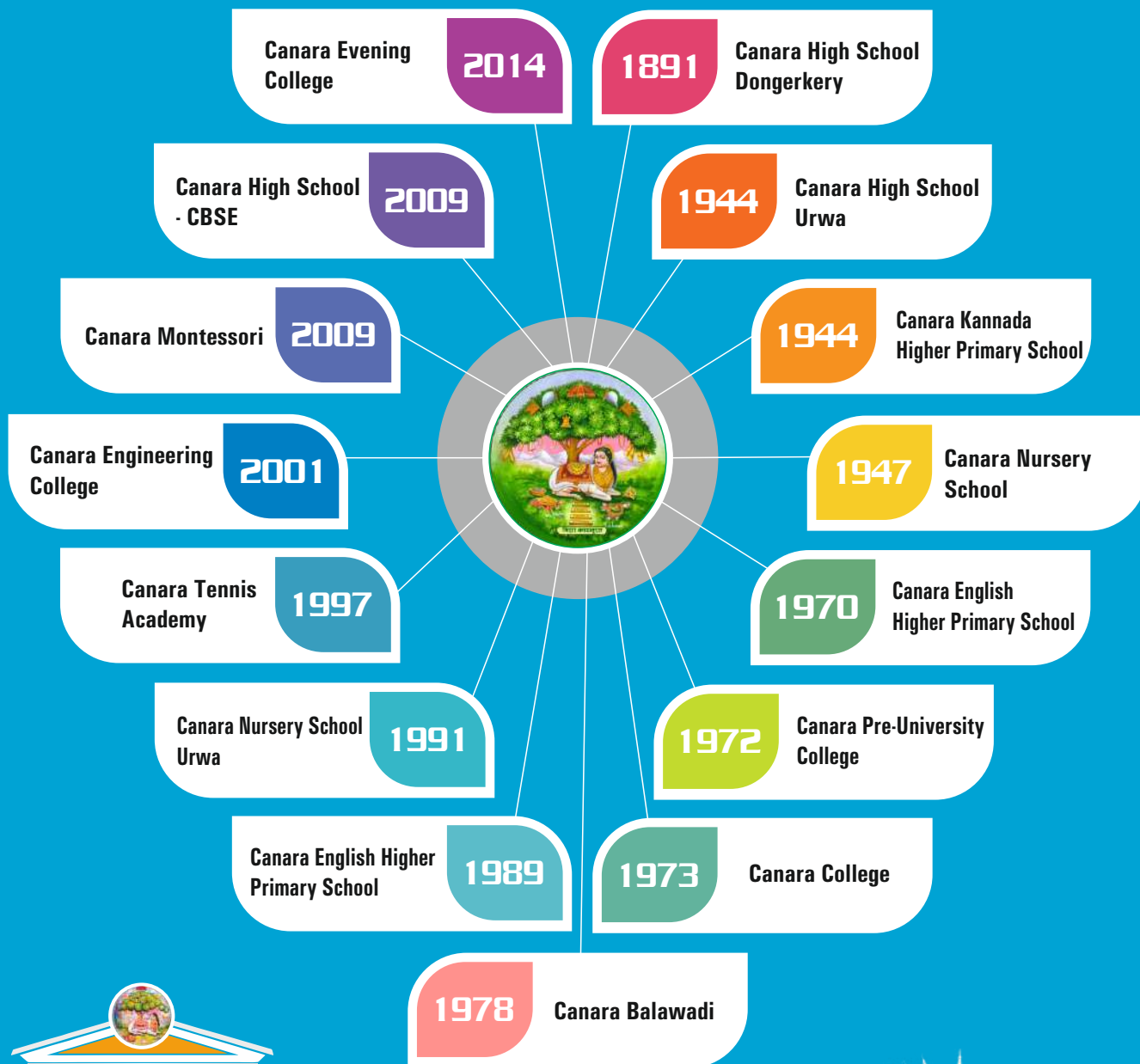
E-mail : contact@canaracollege.org

Ph. No : 0824 – 2492366

Web : www.canaracollege.com

CANARA MILESTONES

Courses / Subjects as prescribed by Mangalore University

Explore your Career Options and make a Right Choice